la humanitat

EL TEMPS. — A Catalunya, el cel està serè per gairebé tot el país llevat per les valls d'Aran i Núria el Pallars, Gironès, Baix Empordà, costes de Tarragona i Baix Ebre on apareix amb alguns núvols. Els vents són un xic forts del N. pel Baix Ebre i costes de Tarragona i Barcelona; per la resta del país són encalmats i de direccions variables.

Temperatures extremes: Màxima, 21 graus a Tortosa; mínima, 8 graus sota zero al Port de la Bonaigua.

Any IV — Núm. 1.165 — Preu: 15 cèntims

Fundador: LLUIS COMPANYS

Barcelona, dimarts, 19 de novembre del 1935

UN MOMEMT DELICADISSIM EN LA VIDA INTERNACIONAL

S'apliquen ja les sancions a Itàlia

Han estat tancades les fronteres italianes als productes de tots els països sancionistes

GUIO DEL MOMENT

L'instint popular

L'acte que les esquerres celebraren diumenge a Girona, i en el qual l'exministre senyor Domingo pronuncià un excel·lent discurs polític, constituí una nova esplèndida manifestació de la democràcia nacionalista catalana. Una enorme gernació s'aplegà entorn de l'orador, i totes les comarques gironines enviaren nodridíssimes representacions a l'acte. A desgrat d'impediments i persecucions, tota la formidable vitalitat de les esquerres es posa de manifest en tota ocasió. Aquí hi ha aquesta de Girona, a Catalunya. Hi ha les de centenars de poblacions espanyoles on l'autoritat no pot ofegar la veu dels homes d'esquerra. Deixinse les esquerres en llibertat d'acció d'organitzar un acte públic a Barcelona, i es veurà el que passa. La millor demostració està en la negativa a concedir el permís corresponent.

El lector trobarà al seu lloc adequat una extensa recensió de les interessants paraules de Marcel·lí Domingo. Hi ha un fet a notar especialment, a part del valor que tingui el conjunt del discurs, i és el següent: la multitud subratllà sempre amb ovacions tancades aquells punts del parlament de sentit més categòric, de judici més radical, de posició més avançada. Per exemple aquest: «El precedent dels nostres adversaris servirà per a posar en pràctica en vint-i-quatre hores la Reforma Agrària que respongui a la nostra significació, als nostres compromisos, a les necessitats del camp i al dret dels pagesos...»

No és per casualitat que aquest fet es produeix. No és tampoc per la suggestió que un paràgraf contundent pugui exercir damunt una multitud. No. Els auditoris republicans han sentit molts discursos perquè se'ls impressioni amb massa facilitat. ¿Per què, doncs, aquesta entusiasta i rotunda ovació a paràgrafs del tipus esmentat? Simplement perquè l'instint sagacíssim del poble sap que únicament per aquest camí, quan les esquerres tornin a exercir el Poder, serà possible consolidar la República

Una acció fulminant des del Poder republicà i un determini decidit i implacable de defensar la llibertat del règim contra tots els seus enemics, heus ací, resumit en poques paraules, allò que les esquerres exigiran a la seva hora dels homes que les representin en la direcció de l'Estat republicà. Per destruir, l'antecedent ens l'han donat les dretes. Per construir i per consolidar, les esquerres han d'aplicar-lo sense vacil·lació ni ajornament. El fi instint de les masses populars —perseguides, vexades, oblidades, agraviades durant aquests dos tràgics últims anys— veu clar el problema i la solució. Cada vegada que un orador republicà ha parlat d'aquest tema en forma terminant, en forma terminant les seves paraules han estat subratllades per les ovacions. Ja sabem que el tema ens portaria molt lluny. Caldrà parlar-ne a fons al seu dia. De moment ens limitem a recollir el fet i a oferir-lo a la meditació dels homes responsables de la direcció i de la representació de les esquerres catalanes i espanyoles.

LES ELECCIONS ANGLESES

427 DIPUTATS GOVERNAMENTALS I 184 OPOSICIONISTES

Londres, 18. — El resultat de les eleccions a les Universitats ha estat fet públic. A Oxford triomfa Lord Hugh Cecil sobre un candidat samuelista per gran majoria.

Manquen per conèixer els resultats de les universitats escoceses, que elegeixen tres membres i els d'Orkney i Shetlands.

El Govern té fins ara 427 diputats i 184 oposicions.

La veritat sobre Astúries

El teatre Campoamor d'Oviedo, fou cremat per ordre de l'Ajuntament

Ressenyant la referència de l'últim Consell de ministres, el diari «El Sol» de Madrid, publica la següent notícia, interessantíssima:

«El Teatro Campoamor, de Oviedo, por su situación, dificultaba los movimientos de las fuerzas de Asalto instaladas en un cuartel próximo, y por esta causa, obedeciendo órdenes del propio Ayuntamiento, fué incendiado, para que desde él no pudiesen los revolucionarios hostilizar a las fuerzas ni impedir los movimientos que se veían obligadas a realizar para contener a los revolucionarios.»

«Política», de Madrid, ho comenta així:

«Es el propio Ayuntamiento de Oviedo el que plantea el asunto en esos términos al Gobierno, reclamando que sea éste quien atienda a los gastos de reconstrucción. Al Gobierno le ha parecido justa la solicitud. Lo será, sin duda; pero también es justo que se sepa, para que los mineros asturianos, tan despiadadamente tratados por cierta Prensa, no carguen con culpas que no son suyas. Muchas de las que se les arrojaron sobre los hombros, las más deshonrosas y brutales, tuvieron que ser rectificadas después, no ya por exageradas, sino por absolutamente falsas. Ahora sabemos, por testimonio oficial, que tampoco fueron ellos los que incendiaron el Teatro Campoamor. Y no esperamos, ni nos importa, que la Prensa aludida destaque la noticia.»

HA ESTAT SUSPESA GOVERNATIVAMENT LA PUBLICACIO DE «LA LINTERNA»

Madrid, 1. — Per ordre del Ministeri de la Governació, ha estat suspesa la publicació del setmanari «La linterna».

EL GRAN CONSELL FEIXISTA ORDENA POSAR DOMASSOS ALS BALCONS PER A CELEBRAR L'ENTRADA A LES SANCIONS

Roma, 18. — La reunió del Gran Consell Feixista, iniciada a les 22 hores del dissabte, es perllongà fins a la matinada i no pogué encara acabar la seva labor, per la qual cosa es reunirà novament avui dilluns.

Durant la reunió, l'ex-ministre de Justícia senyor Federzoni, en nom propi i dels seus companys del Gran Consell, Balbo, Ciano, Volpi, etc., donà lectura a la següent moció, la qual fou aprovada per unanimitat:

«El Gran Consell Feixista interpretant el sentiment unànim de tot el poble italià, com es posà de relleu durant la magna mobilització general de les forces del règim, efectuada el 2 d'octubre i com es manifestà a través de la demostració contínua i imponent de voluntat, disciplina i abandó absolut de si mateix a la causa feixista, aclama amb entusiasme en la persona del «Duce», al realitzador del dret suprem de la nació a assegurar-se a Africa, pel valor dels seus fills, les condicions necessàries per a la seva existència i el seu esdevenidor, així com els mitjans indispensables per a realitzar-la. Assegura que tots els italians, incondicionalment confiats en l'obra de llur cap, es troben disposats a afrontar tots els sacrificis que calguin per tal d'aconseguir els objectius nacionals.»

Tot seguit el secretari del partit proposà, i així fou aprovat per unanimitat, que es trametés a les tropes d'operacions a Africa Oriental, el següent missatge:

«El Gran Consell Feixista, intèrpret dels sentiments del poble italià, orgullós de les batalles que són revenges, envia una salutació amistosa al mariscal d'Itàlia Emili De Bono i als combatents de la nova Itàlia feixista que en l'empresa africana manté intacte l'esperit primitiu de la revolució i per mitjà de les armes alliberadores implanta la civilització immortal de Roma.»

A continuació Benet Mussolini féu una relació sobre l'estat en què es trobava la nació en vigílies de l'entrada en vigor de les sancions. Acabada la discussió, que fou resumida pel «Duce», fou aprovada per unanimitat la següent moció:

«El Gran Consell del Feixisme, reunit l'antevigília de les anomenades sancions contra Itàlia, considera la data del 18 de novembre de 1935 com una data d'ignomínia i d'iniquitat en la història del món. Denuncia les sancions, que en cap cas no foren aplicades anteriorment com un intent per a ofegar econòmicament el poble italià i com una vana temptativa d'humiliar el poble italià per a impedir-li la realització

(Passa a la pàgina 6)

Una columna etiòpica en el moment de sortir de la ciutat de Harrar en direcció cap al front del Sud

EN EL PROXIM ANIVERSARI DE L'ASSASSINAT DE LAYRET

«...Germans meus de Catalunya, recordeu-vos-en. D'ací a pocs dies es compliran anys de l'atemptat infame i heu d'anar al Cementiri lliure a dipositar flors a la tomba del gloriós precursor. Perquè Layret fou un nacionalista convençut i un republicà íntegre.

Aquest any jo no hi podré assistir. Fou el meu mestre, el meu germà, el meu cap. M'estimà tant, que sento remordiment per no merèixer-ho. Porteu-li uns ramells per mi, gravant-hi el meu nom.

I no oblideu que al pis de dalt, a la via immediata superior, es troba la tomba de Salvador Seguí. Reposen un molt prop de l'altre i són a dalt, al cim de la muntanya...»

LLUIS COMPANYS

(D'un recent article publicat a «El Mercantil Valenciano» i a LA HUMANITAT).

UNA NOTA DEL COMITE PRO MONUMENT I INSTITUCIONS FRANCESC LAYRET

«El Comitè pro Monument i Institucions Francesc Layret, en la propera jornada del 30 de novembre, retrà l'homenatge degut a Francesc Layret, l'inoblidable màrtir de l'ideal, defensor de les llibertats humanes i de la pàtria; commemorant, així, la data de l'aniversari del seu traspàs.

Tots aquells ciutadans que vulguin contribuir-hi, poden trametre llur adhesió al Comitè, domiciliat a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, Carme, 30.

El Comitè també es creu en el deure de manifestar a l'opinió que, degut a les especials circumstàncies que estem travessant, no ha estat possible la inauguració del monument projectat. El grup escultòric, ja de fa molt temps, està acabat. Esperem, però, hores oportunes per anar completant la nostra obra.

Continua oberta la subscripció, que actualment ascendeix a 55.340'80 pessetes, i esperem la cooperació de tots aquells que encara no han aportat el seu petit esforç.»

ELS DISTURBIS D'EGIPTE

Un recent retrat de Nahas Paixà, cap del moviment wafdista que propugna la independència de la seva pàtria

(Foto. Sànchez Català)

ELS PRAGMATICS

¡Que lluny són encara molts catalans del concepte nacional de la nostra política! ¡Com perdura, fins en gent que pretén ésser catalanista, la lletja actitud de captaires o de vassalls! Una mostra d'aquest tristíssim estat d'esperit la trobem ara mateix en unes paraules reveladores que el corresponsal madrileny de La Vanguardia posa en llavis d'un diputat de la Lliga Catalana, a propòsit de la qüestió del nomenament d'un governador general per a Catalunya.

Indignat davant l'oposició tenaç que han trobat certs noms suggerits per la Lliga, l'al·ludit personatge ha parlat així: «S'està complicant innecessàriament aquest afer, i tindrà més conseqüències polítiques del que a primera vista sembla. Es estrany que es faci això, quan la solució és clara, i de la solució del problema no hauria de dubtar-se. Les esquerres es van lliurar a l'«Esquerra» quan governaven, perquè era el mitjà de canalitzar les qüestions catalanes amb unitat de criteri i amb harmonia. Ara hauria de fer-se el mateix amb la Lliga...»

Es inexacte l'antecedent que cita el diputat lliguista respecte a les relacions entre l'Esquerra Republicana de Catalunya i les esquerres espanyoles. Però és claríssim el pensament d'aquest incògnit cavaller. Ell —com molts dels seus— creu que els partits catalans han de rebre de Madrid la força per a governar dins Catalunya. Pragmatisme, al capdavall!

Heu-vos ací la més humil i la més humiliant concepció política. Es la concepció a què responien els antics partits caciquistes de Catalunya. ¿De què hauran servit els trenta-cinc anys de catalanisme de certs senyors, si fet i fet pretenen restablir el mecanisme que movien, en el darrer terç del segle passat, els Planes i Casals, els Comes i Masferrer, els Collasso i Gil?

* * *

No és veritat que les esquerres espanyoles del primer bienni de la República es lliuressin a l'Esquerra nostra. No és veritat que li lliuressin el domini polític de Catalunya. No és veritat que li fessin ofrena dels ressorts de govern dins el territori català. El diputat lliguista, amb l'intent de reforçar el seu punt de mira pragmàtic, ha establert una comparança inadmissible en absolut.

Va ésser el poble català, i no pas el Govern esquerrista de Madrid el qui va donar la confiança i el poder a l'Esquerra Republicana de Catalunya. L'Esquerra va governar ací perquè va obtenir altes i autèntiques majories en les eleccions dels anys 1931 i 1932. A Madrid no van fer altra cosa sinó respectar, com a bons republicans i bons demòcrates, la voluntat del nostre poble. ¿Qui, per apassionat que sigui, podrà negar, per exemple, que Francesc Macià, primer, i Lluís Companys després, van ésser duts a la més elevada magistratura de Catalunya amb l'assentiment i l'aplaudiment de la majoria dels catalans?

* * *

Les esquerres catalanes no demanen ni volen que els lliurin res —ni el poder— de Madrid estant. El poder, a Catalunya, emana del poble, del nostre poble, com diu l'Estatut Interior. A aquest poble demanen les esquerres catalanes el poder i la força. En règim d'autonomia, el Govern de Madrid, sigui quin sigui, no ha de lliurar-nos res, ni ha de deslliurar-nos de res. Ha de limitar-se a respectar, dins l'esfera autonòmica, el joc lliure de la nostra política democràtica i a admetre les decisions legítimes del poble català.

¿Amb quin dret pot demanar la Lliga que el Govern de Madrid es lliuri a ella pel que toca a la política catalana? ¿Amb quin dret pot demanar que el Govern de Madrid li lliuri els ressorts del poder dins Catalunya? Els catalans que demanen això són sens dubte molt pragmàtics Però catalanistes no ho són gens.

A. ROVIRA I VIRGILI

LA LLIGA AL CAMP D'EN GRASSOT

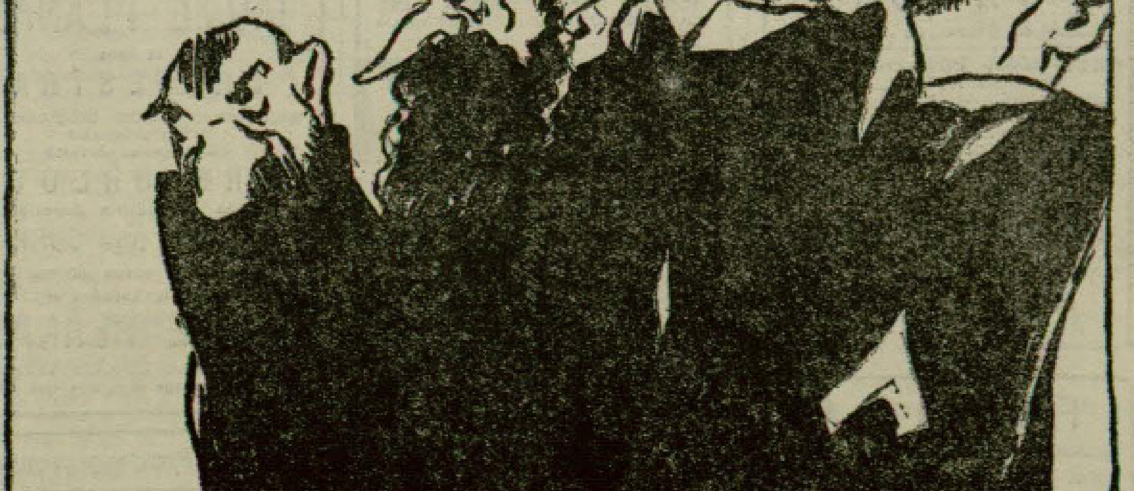

LA VEU D'EN MAINES. — No volem les masses ni els vots.
UN QUE ESCOLTA. — Es igual, tant és si els volem com si no, tampoc no ens els donaran.

(Per Nello.)

El Sr. Güell exigia la normalitat constitucional a Catalunya

Madrid, 18. — Segons impressions que han pogut recollir els periodistes, sembla descartat el nomenament de l'ex-comte de Güell com a Governador general de Catalunya, degut a les condicions que imposava per a l'acceptació, sobretot, la referent a la conveniència de l'immediat retorn a la normalitat constitucional a Catalunya.

1933 - 19 NOVEMBRE - 1935

Avui fa dos anys que es celebraren les eleccions de diputats a Corts de resultes de la dissolució de les glorioses Constituents.

El balanç electoral d'aquella diada fou 4.696.678 vots per a les dretes, i 5.197.904 vots per a les esquerres.

Després, governs de dreta...

EL DR. RIBES SOBERANO, OPERAT

El nostre estimat amic, doctor Francesc Ribes Soberano, diputat al Parlament català, ha estat recentment hospitalitzat en una clínica particular de la nostra ciutat on li ha estat practicada una delicada operació quirúrgica.

De moment és difícil precisar el resultat de la important intervenció, per bé que els facultatius que l'assisteixen es mostren optimistes sobre l'estat del malalt.

No cal dir com ens plauria que ben aviat l'il·lustre cirurgià, guarit de la seva dolença, pugui abandonar la clínica i dedicar-se a les seves activitats habituals.

LA HUMANITAT denunciada

A conseqüència de l'ofici que el conseller gestor de Treball ha passat a la fiscalia de l'Audiència sobre les denúncies formulades, referents a l'actuació dels Jurats Mixtos, publicades a LA HUMANITAT i al nostre fraternal col·lega *Ultima Hora*, els dies 5 i 7 de novembre corrent, el fiscal ha passat la denúncia en forma de querella al Jutjat de guàrdia perquè s'instrueixi el corresponent sumari.

Per la nostra banda podem afegir que les esmentades denúncies fan referència a unes declaracions fetes per un dels vocals del Consell de Treball, i que el nostre diari recollí objectivament.

Aquest número ha estat visat per la censura

TEATRES

GRAN TEATRE DEL LICEU

DIJOUS, INAUGURACIO
LA CIUTAT INVISIBLE DE KITEGE
per la Companyia russa.
DISSABTE:
LA FORZA DEL DESTINO
per Aransi - Lombardi - Failiani-Bataglia - Granforte - Santiago Font - Gubiani. Mestre: PODESTA — Es despatxa a comptaduria.

Principal Palace

Divendres, 22, nit, a les 10'15. Presentació de la gran Companyia de la genial primera actriu
MARGARIDA XIRGU
BODAS DE SANGRE
de Frederic Garcia Lorca. Bocets de decorat i figurins de Josep Caballer. Set decorats nous realitzats als tallers de Bormann. Direcció artística: C. Rivas Cherif — Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE BARCELONA

Companyia
DIAZ ARTIGAS COLLADO
Avui, tarda, a les 5'15 i nit, a les 10'15, l'èxit d'Alexandre Casona:
NUESTRA NATACHA
Dimecres: Debut de CATERINA BARCENA, en PIGMALION.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de comedies valencianes dirigida per PEPE ALBA
Avui tarda, a les 5. Butaques, 1 pta.:
ELS TRES NOVIOS DE TONETA
POBRETS, PERO HONRAETS
Nit, a les 10'15. Butaques, 2 pessetes:
XUANT... XUANT
ELS ESTUDIANTS
L'obra més còmica

TEATRE POLIORAMA

Companyia dramàtica MARIA F. LADRON DE GUEVARA
Avui tarda, a les 5'15 i nit, a les 10'15:
LLUVIA DE HIJOS
Divendres. ESTRENA de:
SOLA
de Muñoz Seca

TEATRE NOVETATS

TEATRE CATALA
Companyia NICOLAU - MARTORI
AVUI, DIMARTS tarda, a les 5. L'èxit de Josep Ma. de Sagarra:
ROSER FLORIT
Creació de Mercè Nicolau - Ramon Martori. — NIT, a un quart d'onze. EL GRANDIOS EXIT DE LLUIS ELIAS:
Amalia, Amelia i Emilia
Demà, tarda:
ROSER FLORIT
Nit i cada nit:
AMALIA, AMELIA Y EMILIA

TEATRE ROMEA

Tel. 22026
Cada dia, a les 5'30 i 10'15:
AMOR
tres actes, 36 quadros, a la manera cinematogràfica, per Paulina Singerman i la seva Companyia Argentina. Grandiós triomf. Nova modalitat teatral. 135 minuts inoblidables.

TEATRE VICTORIA

GRAN COMPANYIA LIRICA
Tarda, 4'30. La butaca més cara, 1'50 pts. Les altres localitats, 0'90. General, 0'50: LUISA FERNANDA, per Vecino, Lloret, Biarnes, Alonso — EL ROSAR DE LA GUARDIA, per M. Vecino, Lloret, Menendez, Aparici, Garrido. NIT i cada nit, a les 10: PACO... QUE LAS DAS! —40 representació de l'opereta del mestre Baylach:
El abanico japones
creació d'A. Martinez, M. T. Klein, M. Tornamira, R. Mayral, Miret, Aparici, Garrido, Gid. - Fastuosa presentació — Demà tarda popular: EL SANTO DE LA ISIDRA i DOÑA FRANCISQUITA.

TEATRE NOU

GRAN COMPANYIA LIRICA
Divo baritòn: PAU HERTOGS
Avui, dimarts, tarda, a les 4'30. Butaques, 2 pts. Localitats regalades, 0'80. - 1er.: LA MARCHA DE CADIZ - 2on. Debut del baritón Enric Zabarte: EL DICTADOR — NIT, a les 10'15. 1er.: UNA MANCHA EN EL HONOR - 2on. L'èxit grandiós del mestre Padilla:
La canción del desierto
creació de Lluís Fabregat, Gloria Alcaraz, Matilde Martin, Antoni Miras.

TEATRE COMIC

PALAU DE LA REVISTA
DIJOUS nit, ESTRENA de la REVISTA en 2 actes, 23 quadros i una apoteosi de Gonzalez del Castillo, J. Muñoz Roman i mestre Alonso:
MUJERES DE FUEGO
per Cortés, Moreno, Najera, Roy, Santpere, León, Alares. - 36 còmico-girls, 36. Mestre coreogràfic: NICOLAU PITCHER, 24 decorats nous. Luxós vestuari. Atres. A l'estrena assistiran els seus autors. L'orquestra serà dirigida pel seu autor el mestre ALONSO.— Es despatxa als Centres de Localitats.

EL TEATRE

Margarida Xirgu i el teatre de dignitat

Molts mèrits, moltes virtuts, cal reconèixer — i aplaudir — en Margarida Xirgu, la gran actriu catalana que honora el teatre espanyol.

Margarida Xirgu és l'actriu que mai no ha comerciat amb el seu art, que mai no l'ha envilit, que mai no l'ha abarraganat. De l' Elektra» d'Huc von Hoffmanthal a la Yerma» de Garcia-Lorca — passant per «Divinas Palabras», de Valle Inclan, i «Un dia de octubre». de Kaiser—, sempre el seu teatre ha estat aportació al bon gust, a la intel·ligència, a la dignitat. Quan Margarida Xirgu anuncia una obra nova, el públic—, el bon públic que deserta del teatre anomenat comercial, cada dia més acartronat, més encarquerat — pot anar-hi segur que no veurà res banal.

Ara Margarida Xirgu torna a actuar a Barcelona, gràcies a no haver pogut efectuar el viatge a Itàlia, i debuta al Principal Palace. I debuta amb una obra l'autor de la qual és a bastament conegut del nostre públic. «Bodas de sangre» és titula l'obra. Frederic Garcia-Lorca es diu l'autor, al qual aplaudírem fervorosament en «Yerma».

Tindrem, doncs — cal alegrar-nosen — una bona temporada de bon teatre.

TEATRE ROMEA

AMOR, comèdia en tres actes i trenta-cinc quadres de Oduvaldo Vianna

Paulina Singerman és una actriu de moltes virtuts. Entre elles al destacar la gentilesa. Aquest qualitiu val a dir que hom l'ha prodigat amb massa lleugeresa, sense to ni so moltes vegades. Paulina Singerman el mereix i és de justícia hom ho reconegui.

La gentilesa és una qualitat molt important, d'una importància màxima, en una actriu. Ivonne Printemps i no esmentem una actriu espanyola perquè de moment no en recordem cap que s'adigui al cas — és una actriu d'aquest tipus: recordeu algunes interpretacions de comèdies de Sacha Guitry — el seu marit, o exmarit, no ho recordo bé — entre elles «Mozart». Recordeu una altra actriu francesa, model de gentilesa: Madeleine Renand, que estrenà a Barcelona «Jean de la lune», la deliciosa comèdia de Marcel Achard.

Sarah Bernhardt fou una actriu molt important; Eleonora Duse, l'actriu de les belles mans, tenia una tendresa dolorosa que era el seu encís i la seva força; en altres moltes altres actrius que no cal nomenar per a no allargar excessivament aquesta crònica, hi havia, i hi ha, bellesa, talent, gràcia, emoció. No hi havia, no hi ha, però, gentilesa. Una dona pot ésser molt bella o una gran tràgica, i no ésser gentil. En canvi, recordem una tiple d'opereta que passa breument — massa breument — per Barcelona; Janka Czaplinska.

Paulina Singerman és, doncs, una de les actrius gentils que han passat pels nostres escenaris. La gentilesa és — perdoneu-nos si la frase queda un xic pedant — quelcom en el que es fusionen el món físic i l'espiritualitat. Una dona molt bella pot no ésser—, repetim-ho — gentil. Una dona pot anar molt ben vestida i no ésser gentil. La dona gentil per excel·lència és aquella que ho és vestida de qualsevulla manera, amb una «robe» signada per Poiret o comprada feta en un basar; en vestit de nit o en pijama... o desvestida.

Paulina Singerman té una figura elegant, distingida, «chic» de debò. Sap moure's sense l'encarcarament i la rigidesa d'altres actrius que converteixen l'escenari en aparador on passejar-hi unes «toilettes» més o menys riques, més o menys belles; té un rostre molt expressiu que sap reflectir amb facilitat als sentiments: l'alegria, l'amor, l'odi, la desesperació...; té un gest que sap remarcar amb intel·ligència i sobrietat la paraula.

Paulina Singerman té una veu rica en matisos i inflexions, càlida i plena; una dicció clara i perfecta. Paulina Singerman és una actriu que sap prendre una tassa de te, un coctel, fumar una cigarreta... cosa no tan fàcil de fer, sobretot en el teatre, com sembla a primera vista.

Un altre mèrit, però, té aquesta actriu argentina, plena de dinamisme.

A més a més, Paulina Singerman té un dinamisme i una autèntica joventut que accentuen la seva simpatia.

Hem fet, creiem, un acabat elogi de Paulina Singerman; un elogi, ben sincer i desinteressat, que, llastimosament, no pot fer-se cada dia.

Un altre mèrit té aquesta actriu tan estimable: el de voltar-se d'uns actors i actrius correctes, discretíssims, entre els quals cal destacar Blanca Tapia, Pepita Muñoz, Diego Martínez, Lalo Bouhirer.

...I la comèdia? Ah, sí! Paulina Singerman estrenava una comèdia.

La comèdia es titula «Amor», la signa un senyor Oduvaldo Vianna i fou presentada amb gràcia i amb encert i amb un intel·ligent joc de llums.

LLUIS CAPDEVILA

(Retirat de la nostra edició de dissabte per excés d'original.)

Dimecres, nit, DEBUT de CATALINA BARCENA amb
PIGMALION

Els nostres músics treballen

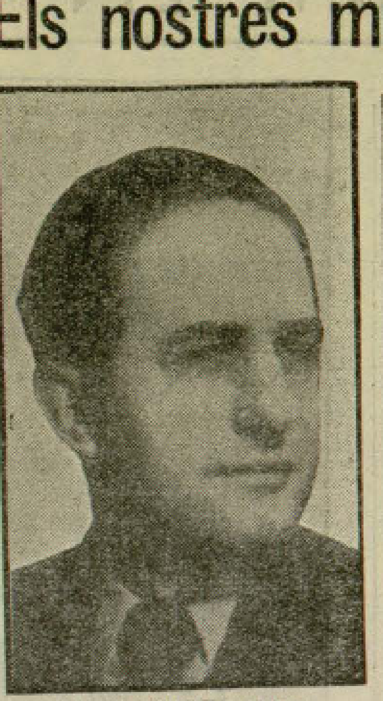

JOAN DOTRAS VILA

Em plau constatar que una de les meves il·lusions és compondre música destinada al teatre. Fins al present porto estrenades les obres següents: «Kosmòpolis» (llibre d'«Amichatis»), «La Embajada en peligro» (d'Angel de León), «Miss-Miss» (de Solsona i Campúa), «El paraíso recobrado» (film, escenari de Xavier Güell) i La Isla Blanca» (film documental d'Eivissa).

En aprovar el públic de Catalunya (cosa que no deixaré mai d'agrair-li) aquestes modestes obres m'ha encoratjat a treballar; i aviat espero donar a conèixer l'obra lírica en dos actes, llibre de Víctor Mora, «Rapsodia de Hungría», i la revista «Las persianas», de J. Silva Aramburu, totes dues completament enllestides. Més endavant «El ramo de la Fuensanta», sarsuela en dos actes, d'Adame i Santugini, i «Chorro de alegría», sainet en un acte, de Pere Puche, obres que en l'actualitat estic acabant de musicar.

¿Estrenaré aviat una obra lírica catalana? Així ho espero, i consti que hi tinc un gran interès com a català que sóc; de moment, afirmo que he ofert a l'incansable «Comitè Pro Teatre Líric Català» la meva entusiasta i modesta col·laboració en qualitat de compositor.

És llàstima que els compositors catalans no puguem tenir permanentment un teatre on donar a conèixer obres líriques en la nostra llengua.

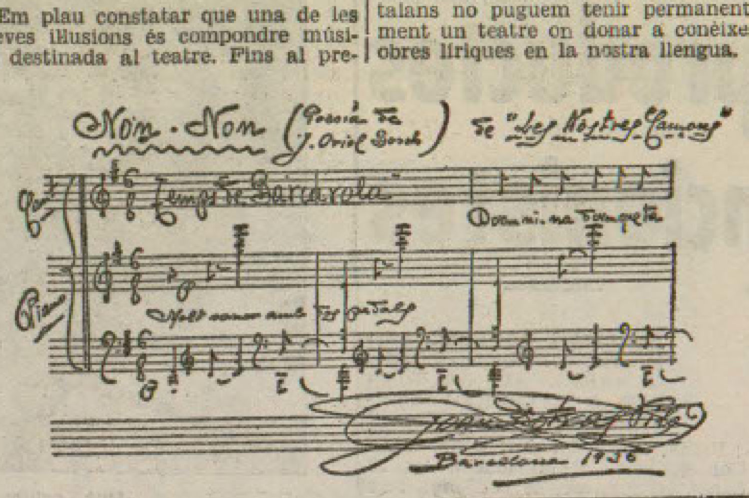
Nón - Nón (Poesia de J. Oriol Sorok) de "Les Nostres Cançons"
Tempo de Barcarola
Dormi-na Timpeta
Piano
Barcelona 1935

Al Foment Autonomista Català

EL QUADRE ESCENIC «MOSSEN CINTO» ESTRENA AMB EXIT EL «PERILL DEL DIVORCI», DE POAL-AREGALL

El passat dissabte s'estrenà amb èxit la comèdia del malaurat comediògraf català Poal Aregall titulada «El perill del divorci».

Es tracta d'una comèdia amable i hàbilment construïda, en la qual es planteja el perill que representa demanar un divorci massa de pressa. El segon acte és el més aconseguit. Tanmateix, però, en tota l'obra hi ha escenes ben cercades, les quals arriben a interessar el públic.

El quadre escènic «Mossèn Cinto» interpretà de manera força escaient aquesta producció pòstuma de Poal Aregall. Excel·liren el senyor Enric i la senyoreta Duran. Els altres, molt ajustats.

M.

Nuestra Natacha
Exit immens de DIAZ DE ARTIGAS-COLLADO

Companyia DIAZ DE ARTIGAS-COLLADO
Avui, tarda i nit, i demà, tarda, el grandiós èxit de ALEJANDRO CASONA
Nuestra Natacha
Dimecres, nit DEBUT de CATALINA BARCENA amb
PIGMALION

Una sessió de cinema oferta per l'«Associació de crítics teatrals i musicals», als elements de teatre que actuen a la nostra ciutat

TINDRA LLOC AVUI, DESPRES DE LES FUNCIONS DE NIT, GRACIES A LA GENTILESA DEL CINEMA SAVOY

Avui a la nit, després de les funcions de teatre, tindrà lloc al Cinema Savoy una sessió organitzada per l'«Associació de Crítics Teatrals i Musicals», oferta pel Cinema Savoy als elements teatrals que actualment actuen a Barcelona.

El programa serà el següent: «Las catedrales de España» (La Sagrada Familia). Interfilm, un film nacional de Carles Gallart. «Mommortigo?», un film amateur de Delmir Queralt, de la secció de Cinema Amateur del Centre Excursionista de Catalunya. «Variedades negras», un film de Jazz Warner Bros. «Sinfonia en azul» (Las alegres comadres de Winsdor), Ufilms; interpretació geomètrica de la música, «La Comedie Française», Interfilm; versió original. Història de la Casa Molière, realitzat i interpretat pel plè de «La Comedie Française».

La sessió promet obtenir un gran èxit.

PELS ESCENARIS

OLIMPIA

Avui, dimarts, comiat dels artistes que han integrat l'actual programa, i última representació del Capità Winston i les seves foques.

Demà, dimecres, programa nou. Setze grans debuts, entre ells, «Les Peggy's», antipodistes amb escala japonesa; «Chocolate and Company», l'únic pallasso negre al món; el gran malabarista «Howard Nicholds»; els cèlebres humoristes anglesos «Mutti Bros»; els famosos «Rastellis», acròbates còmics; la gran «troupe» «Bradford», amb la doble perxa; «Helios», les aventures d'un home embriac, i els internacionals saltadors abissinis «Ben Behee».

Un nou programa d'extensió i qualitat.

Escena final del segon acte d'«Amàlia, Amèlia i Emília», de Lluís Elies, que es representa al Novetats

FRONTO NOVETATS

Avui, dimarts, tarda, a les 4: Partit a cistella. AZCUE-BERRONDO contra RAMAN - LIZARRIBAR. Nit, a les 10'15: Partit a pala: ZARRAGA - URZAY contra QUINTANA IV - PASAY. —Detalls per cartells.

EXCELSIOR

MUSIC - HALL
CADA DIA, programa internacional. 3 hores d'espectacle sense interrupció.
CASANOVAS JAZZ
LOLITA RIBAS-GLORIA LIBRAN FARRY SISTERS - MARY CARMEN
EXCELSIOR
Cabaret - BAR - Dancing
El més sumptuós d'Espanya
15 ATRACCIONS EN PISTA, 15
2 orquestres: Casanovas - Oliva Jazz. Cada nit, sortides d'espectacles. Grans festes fins les 4.

POMPEIA

TEATRE MUSIC - HALL
EL MILLOR CARTELL: amb la formidable
DEMON'S JAZZ
Gran èxit de
BLANQUITA PEREIRA
Trio ZIGANI SPASSOWI
Colossal atracció coreogràfica
Espectacle nou als nostres escenaris

HOLLYWOOD

BAR DANCING
CABARET ARISTOCRATIC
DEMON'S JAZZ
Trio ZIGANI SPASSOWI
ATRACCIO MUNDIAL
Reserveu la taula
Cada nit sortides d'espectacles
Grans festes fins les 4

ESPECTACLES PER A AVUI

TEATRES

NOVETATS. — Tarda: «Roser Florit». Nit: «Amàlia, Amèlia i Emília».
BARCELONA. — Tarda i nit: «Nuestra Natacha».
ESPANYOL. — Tarda: «Els tres nuvis de Toneta», «Pobrets, però honraets». Nit: «Xuant Xuant» i «Els estudiants».
NOU. — Tarda: «La marcha de Cádiz» i «El Dictador». Nit: «La canción del desierto».
POLIORAMA. — Tarda i nit: «Lluvia de hijos».
ROMEA. — Tarda i nit: «Amor».
OLYMPIA. — Gran programa de Circ Eqüestre.
COMIC. — Dijous estrena, «Mujeres de fuego».

CINEMES

AMERICA. — «Amor en venta», «Ahí viene el novio», «Rumbo al Cairo».
ARENES. — «Baboona», «Nada más que una mujer», «Volando en pos de la dicha».
ACTUALITATS. — Reportatges, Revistes i «El horror de la guerra».
ARNAU. — «Cien días», «El dia que me quieras».
ASTORIA. — «La última ceremonia», i «La diosa del fuego».
AVINGUDA. — «La alegre divorciada».
BARCELONA. — «Los misterios de París», «Adorable», «Etiopia».
BOHEME. — «El corredor de Marathon», «Polvorilla» i «El jorobado».
BOSCH. — «Turandot», «Cuando el diablo asoma».
BOHEMIA. — «Amor de madre», «Donde menos se piensa», «Profanación».
BROADWAY. — «Cien días», «El día que me quieras».
CAPITOL. — «Don Quintin el Amargao».
CATALUNYA. — «Madre Alegría».
CENTRIC. — «Ana Maria», «Amor y alegria», «Paz en la tierra».
COLISEUM. — «Nobleza obliga».
COMTAL. — «Los misterios de París», «Buque sin puerto», «Conoce a tu hijo».
DIANA. — «Los Miserables», «Madame Buterflay», «Tú serás mía».
ENTENÇA. — «La nave del odio», «Genoveva de Brabante».
ESPLAI. — «La sombra de la duda», «Viaje de placer», «El secreto de una vida».
EXCELSIOR. — «Julieta compra un hijo», «No me mates», «El lobo».
FANTASIO. — «La venus negra».
FLORIDA. — «El día que me quieras».
FEMINA. — «La viuda alegre».
GOYA. — «El día que me quieras», «Etiopia», «El secreto de una vida».
IRIS. — «Santa Juana de Arco», «Una dama sin igual», «Etiopia».
KURSAAL. — «Julieta compra un hijo», «Ahora y siempre».
Laietana. — «El signo de la cruz», «Amor y cuartillas», «Marinero en tierra».
MARINA. — «Asesinato en la terraza», «Papá, bohemio».
MAJESTIC. — «Etiopia», «Las hijas de la portera», «El pan nuestro de cada día».
MARYLAND. — «Sucedió una vez».
MONUMENTAL. — «La portera de la fàbrica», «Noches moscovitas».
MISTRAL. — «Melodia de Primavera», «100 días», «El día que tú me quieras».
MUNDIAL. — «La flota celeste», «Una aventura en Polonia».
NURIA. — «Que tio más grande», «Viaje de placer», «100 días».
PARIS. — «Bajo el mar de coral», «El velo pintado».
PATHE PALACE. — «La hija de nadie», «Julieta com un hijo», «La alegre divorciada».
PRINCIPAL. — «Que tio más grande», «El fantasma del convento», «El tigre».
PUBLI CINEMA. — Noticiaris, Revistes i la segona part del film de la Gran Guerra, «Hombres olvidados».
RAMBLES. — «Jinetes del desierto», «Oro en la calle», «Un amor de Carlos II».
SAVOY. — Revistes, Noticiaris, Successos sensacionals.
SELECT CINEMA. — Reportatges, Actualitats, «El secreto de una vida».
SMART. — «El día que me quieras», «Os presento a mi esposa».
SPLENDID. — «El guapo», «El gran amor de Carlos II», «La condesa Marisa».
TALIA. — «Rumbo al Cairo», «El fantasma del convento», «Amor en venta».
TRIOMF. — «Asesinato en la terraza», «Papá, bohemio».
TETUAN. — «La sombra de la duda», «100 días», «Qué tio más grande».
TIVOLI. — «Venganza gitana», «Un hombre de oro».
URQUINAONA. — «La pequeña coronela».
VOLGA. — «Una aventura en Polonia», «Cuando el diablo asoma».
WALKYRIA. — «El hombre que volvió por su cabeza», «Valses del Neva», «La lotería del amor».
XILE. — «Triángulo de fuego», «El hombre que volvió por su cabeza», «Julieta compra un hijo».

OLYMPIA

AVUI, NIT, A LES 10
DARRERA FUNCIO DE L'ACTUAL PROGRAMA DE
CIRC
COMIAT
DE TOTS ELS NUMEROS D'AQUEST GRAN PROGRAMA
Demà, dimecres, no hi ha funció per tal de donar lloc al muntatge i assaig del
Nou i colossal programa
que
Debutarà el dijous
18 Sensacionals debuts
18 SENSACIONALS DEBUTS, 18
Es despatxa amb 3 dies d'anticipació a l'OLYMPIA i Centres de Localitats

CINEMES

CINEMA PARIS

Tel. 14544. Avda. Pta. Angel, 11-13
SEMPRE EL PROGRAMA MES ATRACTIU
TARDA, 4'30. NIT, 9'45:
EL JARDIN DEL MONASTERIO (documental); BEN BERNIE i la seva orquestra amb el divertit film:
MUSICA, MUCHACHOS
El meravellós film amb tecnicolor
Bajo el mar de coral
Greta Garbo en la seva creació:
EL VELO PINTADO
versió anglesa — DIUMENGE, MATINAL — Dilluns vinent. Esdeveniment amb ....?........?.......?

PUBLI - CINEMA

Sessió continua. Sèient UNA PESSETA: NOTICIARIS, DOCUMENTALS, VIATGES, etc.

METROPOL

Llúria, 115. Telèfon 81222
Avui tarda, a les 4 i nit, a les 10:
LAS HIJAS DE LA PORTERA
(Solament tarda)
VALSES DEL NEVA
per Pau Horbiger
CUANDO EL DIABLO ASOMA
per Joan Crawford i Clark Gable — PREU UNIC: 1'50 ptes.

EMPRESA CAPITOL

CAPITOL:
Avui, sessió continua de 4 a 12'30. DON QUINTIN EL AMARGAO, per Alfons Muñoz i Ana Ma. Custodio; ENEMIGOS INTIMOS, per Jack Holt i Edmund Lowe.
EXCELSIOR:
Avui, sessió continua de 4 a 12'30: JULIETA COMPRA UN HIJO, en espanyol, per Catalina Bàrcena i Lluís Alonso; NO ME MATES, en espanyol, per Mapy Cortes i Pierre Clarel; EL LOBO, per Bob Steele i DIBUIXOS.
COMTAL:
Avui, sessió continua de 4 a 12'30: LOS MISTERIOS DE PARIS, en espanyol, per Henry Rollan; CONOCE A TU HIJO, per Jack Holt; BUQUE SIN PUERTO, per Gene Raymond i Nancy Carroll i DIBUIXOS.
WALKYRIA:
Avui, sessió continua de 4 a 12'30: EL HOMBRE QUE VOLVIO POR SU CABEZA, per Claude Rains, LA LOTERIA DEL AMOR, en espanyol, per Lew Ayres i Pat Patterson: VALSES DEL NEVA, per Paul Horbiger i DIBUIXOS.

Llegiu LA HUMANITAT

MARYLAND

Pl. Urquinaona, 5. Telèfon 21966
Sessió continua. Tarda, 3'30, 5'30, 7'15. Nit, a les 10: NOTICIARI FRANCE ACTUALITES — VARIEDADES NEGRAS (musical Warner Bros);
SUCEDIO UNA VEZ
per Claudette Colbert, l'inoblidable protagonista de SUCEDIO UNA NOCHE. — PREUS: Butaca, tarda i nit, 2'50. A les 7'15, 1'25 ptes. Impostos inclosos.

CINEMA CATALUNYA

Fogar del Cinema Nacional
Continua 4 tarda, a 12'30. Avui, un altre NOU ESDEVENIMENT. Estrena de la joia nacional, premi de l'Acadèmia Espanyola:
MADRE ALEGRIA
adaptació de la famosa obra teatral de F. de Sevilla i Sepúlveda. Per Raquel Rodrigo, Anna Leyva, Gaspar Campos, Josep Baviera etc. Música del mestre FORNS. Hores de projecció: 4'10, 6'20, 8'15 i 10'40. A més: PASAN LOS GITANOS (Sketch musical en colors) i WATERLOO (dibuixos).— NOTA: Darrera volta del programa, a les 10.

PATHE PALACE

AVUI, un formidable PROGRAMA al local dels grans programes: LA HIJA DE NADIE (Ann Harding, 4 i 8'20); JULIETA COMPRA UN HIJO (Catalina Barcena, 5'10 i 9'30); LA ALEGRE DIVORCIADA (Ginger Rogers i Fred Astaire, 6'20 i 10'50).

SAVOY

Passeig de Gràcia, 86 - Tel. 76988
NOTICIARIS FOX MOVIETONE FRANCE ACTUALITES
Servei especial de les nostres agències informatives
Darreres notícies de la guerra italo-etiop
POR LOS MARES DEL SUR
Un meravellós viatge musical de Warner Bros
VELOZ PONNY DE BUDDY
Dibuixos animats de Warner Bros
La màxima emoció de l'any
SUCESOS SENSACIONALES
Camera Thrills
El film que ha emocionat América

FEMINA

2na. SETMANA DE L'OPERETA MES BELLA DEL CINEMA
LA VIUDA ALEGRE
Film Metro Goldwyn Mayer — Es despatxen localitats amb una setmana d'anticipació.

FANTASIO

Avui, tarda, a les 4. Nit, a les 10. Gran èxit de Josefina Baker en la comèdia musical:
LA VENUS NEGRA
amb Jean Gabin

TIVOLI

Avui, tarda, de 4 a 8 (sessió continua). Nit, a les 10. Entrada, 1 pta.: Els dos films d'èxit sorollós:
UN HOMBRE DE ORO
i
VENGANZA GITANA
per Tela Tschai

COLISEUM

Avui, tarda, a les 4 i nit, a les 10: VARIACIONES ECUESTRES (Documental); PARAMOUNT NEWS No. 11 (Revista); EL HOMBRE DEL TRAPECIO (dibuix de Popeye) i
NOBLEZA OBLIGA
per Charles Laughton, Charles Ruggles, Mary Boland i Zasu Pitts .Es un programa Paramount

Mistral

Avda. Mistral - Calabria - T. 32357
PROGRAMES REUNITS
Paramount - Metro - Ufilms Cifesa
REVISTA - DIBUIXOS (Popeye)
MELODIA DE PRIMAVERA
Charlie Ruggles - Lancy Ross
(3'30 i 8'20)
Werner Krauss
(5 i 9'45)
CARLES GARDEL
(el divo del tango) en
EL DIA QUE ME QUIERAS
amb Rosita Moreno

Llegiu, cada dia, la nostra secció de
TEATRE i CINEMA

URQUINAONA

Avui, tarda, a les 4 i nit, a les 10. ESTRENA de:
La pequeña Coronela
per la simpàtica Shirley Temple

VARIETATS

GRANJA ROYAL

Avui, tarda, debut de la formidable orquestra de color
Felipe i sus Cubanolas
que actuarà amb
Crazy Boys Orchestra
en els TES i SORTIDES de TEATRE
De 10 a 12 nit: Concert selecte pel SEXTET TOLDRA

La Buena Sombra

Ginjol, 3 (Plaça del Teatre)
Telèfon 17431
Avui, tarda i nit, extraordinàries exhibicions de
JAUME PLANAS
i la seva
ORQUESTRA
amb un suggestiu programa de balls moderns
La popular artista
VERA ORLOWA
i la inimitable parella
LEONOR and GURRI
amb les seves danses
Cada dia, tarda i nit:
JAUME PLANAS
amb els seus DISCOS VIVENTS
Els inimitables creadors del JAZZ

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, tarda: JULIO-ALDAZABA contra SALSAMENDI I-ALBERDI. - Nit: GURUCEAGA - CAZALIS II contra ARGARATE - IBARLUCEA.

Tots els republicans llegeixen cada dia LA HUMANITAT

la humanitat
EDITORIAL LLIBERTAT S. A.

Redacció i Administració
RONDA UNIVERSITAT 25
Telèfon 22122

Impremta
TALLERS NUM. 48
Telèfon 14446

PREUS DE SUBSCRIPCIO
Barcelona un mes 3'50 ptes.
Fora, un trimestre 10'50 »
America Llatina i Portugal un trimestre 13'— »
Altres països, un trimestre 27'— »

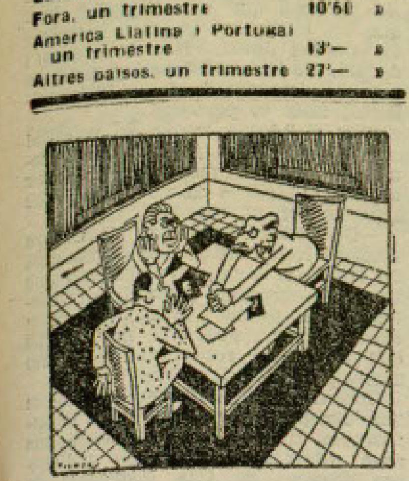

UNA SOLUCIO DE BON SENTIT EL SENYOR CHAPAPRIETA. — Posat que és tan difícil trobar l'home, per què no amortitzem la plaça?
(De «La Publicitat»)

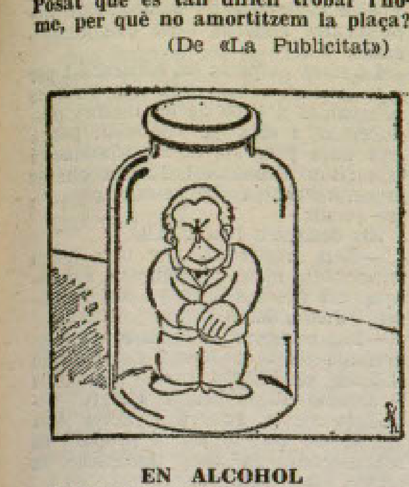

EN ALCOHOL
Así se conserva mejor.
(De «Política»)

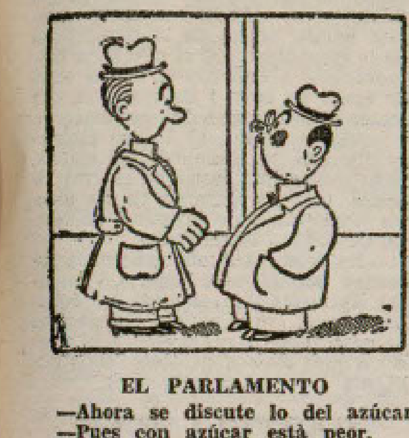

EL PARLAMENTO
—Ahora se discute lo del azúcar.
—Pues con azúcar está peor.
(De «El Liberal»)

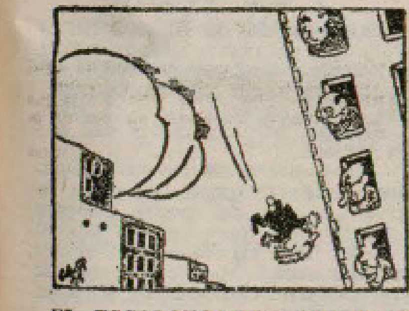

EL ESCALATORRES POLITICO
—¡Mi última esperanza!
(De «La Libertad»)

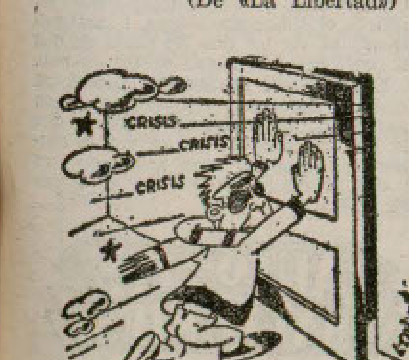

MAL TIEMPO
CHAPAPRIETA: — ¡Caramba! ¡Cómo se filtra el aire! A ver si me voy a resfriar...
(De «Las Noticias»)

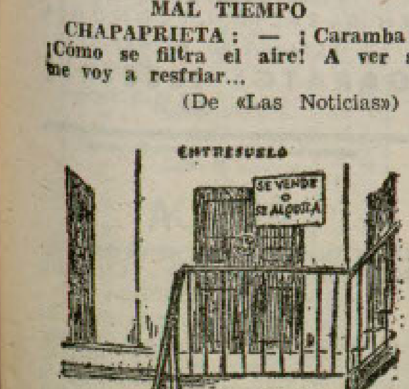
ENTRESUELO
SE VENDE O SE ALQUILA

CENTRO
EN BUSCA DE INQUILINO.
(De «El Siglo Futuro»)

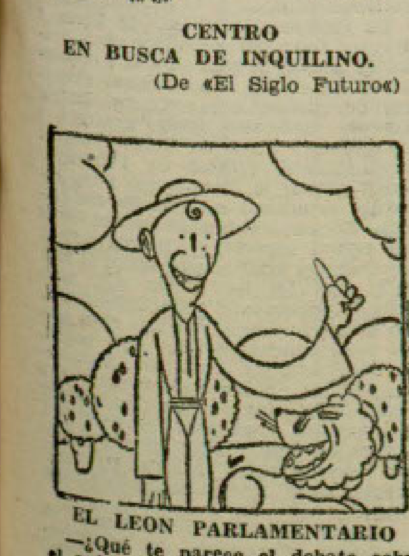

EL LEON PARLAMENTARIO
—¿Qué te parece el debate sobre el azúcar?
—Muy «salao». ¡Ja! ¡Ja! ¡Ja!
(De «El Sol»)

·LA PREMSA·

En l'ombra

*El corresponsal a Madrid d'*El Diluvio *comenta així unes certes maniobres:*

«Madrid, 16.

Hoy ha sido un día de conferencias. El bloque tiene propensión al conciliábulo. Ama las sombras como elemento natural de su vida. Desde que advino al mundo, se le ve desenvolverse a sus anchas en las tinieblas. Así sale todo. En el ministerio de la Guerra se han reunido los representantes bloquistas, y la referencia que han dado a los periodistas de su reunión no es muy explícita y da a entender que no han habido acuerdos unánimes. La situación le empuja a buscar una salida inesperada. Se piensa en una ley electoral que les defienda del descalabro que la política del bloque ha de recibir en cuanto se presente al refrendo popular. El forcejeo tiende a evitar lo inevitable. Retornan las tendencias de una ley electoral de sistema mixto mayoritario y proporcional, que tan buenos adalides tiene en la C. E. D. A. y en la Lliga.»

A les ordres del Vaticà

La Libertad *publica un editorial interessantíssim del qual ens plau reproduir els paràgrafs següents:*

«A falta de otra sensibilidad mejor, las fuerzas políticas del bloque tienen la sensibilidad de hacerse solidarias de su propio fracaso. Se debaten en supremos esfuerzos para aparentar cohesión. Pero incurren en opulentas contradicciones cuando tienen que dar la cara en asuntos de resonancia. Lo que se aprueba o se niega en el salón de sesiones se rectifica después en las reuniones o tertulias vulgares de las minorías. Ejemplo de inconsistencia, de banalidad y de estulticia es la minoría radical, en la que todavía existen dos o tres republicanos «históricos»—algunos con sus restos de melenas blancas inconfundiblemente girondinas — y en la que basta con ser un vulgar difamador para merecer la estimación de toda ella. La C. E. D. D., encubridora y protectora de los más sucios asuntos que se han realizado en este período de su detentación del Poder—ferrocarriles, trigos, azúcar, etc., las siete etcéteras indignas—, continúa asestando puñaladas al régimen y a todo lo que, aunque sea en grado mínimo, tenga o pueda tener un fondo liberal. Sin sensibilidad oyen la voz justiciera del pueblo, que en la Prensa y en la calle les echa en cara sus múltiples y punibles actos contra el país y continúan su actuación impunemente. Eso ya no es falta de sensibilidad. Eso es delito de lesa patria, delito dirigido por el señor Herrero con el oído atento al Vaticano, que fué siempre el poder oculto que hundió a España en el desprestigio de nación sin civilizar.»

L'economia de les dretes

El Liberal, *amb molt bon encert, ens fa veure — encara que ja ho veiem de temps—, que...*

«Las derechas españolas ni siquiera disimulan honestamente sus egoísmos; antes por el contrario, los muestran en la mayor desnudez.

Si el ministro de Hacienda les pide una ley de Restricciones para hacer economías por valor de 200 millones de pesetas en el presupuesto general del Estado, ni se la discuten siquiera; se la votan íntegramente, sin ponerle reparo alguno.

¿Qué les importa a ellas—a las derechas cavernícolas—que se supriman servicios públicos tan importantes como los que a Instrucción se refieren? Con instrucción se fomenta la funesta manía de pensar. Sin instrucción ya pensarían ellas—¡las derechas!—por todos los demás...

Tampoco les interesa que estén mejor dotados los servicios agronómicos, ni que haya Catastro, ni que exista consignación abundante para obras públicas, ni que se transformen en tierras de regadío las que son de secano...

Con que haya mucha guardia civil y de asalto y con que el ministerio de la Guerra tenga las consignaciones que tenía con la monarquía, para que en el Ejército cuente más la oficialidad que la tropa; con todo esto, las derechas españolas se dan por satisfechas, y no consienten que ministro alguno pretenda, osado, reforzar los tributos.»

Vells procediments

Tan vells que ja fan pudor: pudor de monarquia. Política, *parlant-ne, diu:*

«En las gacetillas políticas de estos días se ha aludido a la resolución de una demanda de indemnización por diez y ocho millones de pesetas en favor de una Compañía petrolífera. Por cierto que se quiere atribuir el mérito de la iniciativa, que defiende los intereses del Estado, al Gobierno actual y a su delegado en la C. A. M. P. S. A., aserción del todo inexacta. La defensa de los intereses del Estado la tomó, hace tres años, el ministro señor Carner y la ratificó su sucesor, señor Viñuales.

Este problema es una de las muchas cargas onerosas legadas al Tesoro por la dictadura primorriverista, a la que debemos los españoles las sentencias que a instancias de negociantes españoles han dictado los Tribunales extranjeros.

El salvar lo posible de aquel desastre le incumbió a los Gobiernos republicanosocialistas, que pusieron sus mejores entusiasmos en tal tarea con eso y en otras análogas actuaciones de aquellos Gobiernos, hay que buscar el móvil de la turbia campaña que tuvo su remate en las elecciones de noviembre de 1933, de las que nacieron estas Cortes, en las que aparecen, rehabilitadas y con su influencia acrecida, figuras que las Constituyentes exoneraron.

Así no es raro que se reincida en procedimientos que, por no encontrar atmósfera propicia, snio repudio violentísimo, no consiguieron arraigar en aquel período.»

EL PLET DELS TRANSPORTS

Una entrevista amb el senyor Josep Manzanares, president de la Federació Industrial d'Auto-Transports de Catalunya

El dia 28 es va a la vaga

Hem considerat, davant l'atur acordat pel transport mecànic per al dia 28 del mes que som, de gran interès parlar amb el senyor Josep Manzanares i Baró, president de la «Federació Industrial d'Auto-Transports de Catalunya» i membre rellevant del Comitè Central d'Entitats d'Auto-Transports d'Espanya, per tal de conèixer l'opinió d'una personalitat de tant de prestigi dins el ram afectat pel conflicte que s'apropa.

Hem formulat a Manzanares una sèrie de preguntes sobre el conflicte. Les contestacions han estat categòriques.

Heu-vos-les aquí:

— ... ?

—El problema del transport per carretera no és nou. Del 1929 ençà, per tota mena de Governs, inclús de tendències polítiques diferents, han estat dictades diverses disposicons encaminades a posar traves, tant de caràcter burocràtic com econòmic, al desenvolupament del transport mecànic per carretera. A l'estranger també s'ha plantejat aquest problema, però allí hom li ha procurat solucions que no signifiquin la ruïna a un sector tan important de l'economia nacional.

— ... ?

Fa cosa d'un parell d'anys, les entitats que verament representen els transportistes, han vingut demanant als Governs que els fos atorgada representació genuïna dins la Comissió anomenada de «Coordinació dels Transports» sense haver-ho pogut aconseguir, ja que el Poder públic, influenciat, segons sembla, per les grans empreses ferroviàries, portà a cap la ficció de nomenar com a suposats representants del Transport mecànic per carretera, dos senyors, personalment molt respectables, però que, de fet, no ostenten aquella representació, puix que es troben lligats amb les companyies dels ferrocarrils per raons del negoci que realitzen i, per tant, no podien ni poden trencar llances contra aquelles companyies per anar a defensar els interessos dels transportistes.

— ... ?

Durant el temps que portem de lluita estèril en defensa d'allò que per a nosaltres té una importància vital, hem proposat al Poder públic solucions del problema, acceptables o que, almenys, haurien pogut servir de punt de partida o de base de discussió, sense que, fins a la data, se'ns hagi volgut atendre. Per exemple: constantment hem demanat la collegiació obligatòria dels transportistes, perquè aquests, degudament organitzats amb caràcter oficial, poguessin nomenar representants legítims i veritables de llur estament, coneixedors del problema, els quals, conjuntament amb la representació ferroviària, estudiessin un pla harmònic de coordinació dels transports per carretera i per via ferrada i portessin a cap una estructuració real, justa i pràctica d'aquesta qüestió, sense que tan lògiques aspiracions hagin estat jamai ateses, per oposar-s'hi els elements ferroviaris.

— ... ?

—Els decrets del 16 de juliol i del 29 d'agost de l'any que som i l'Ordre del 24 del mateix mes, han estat les gotes d'aigua que han fet sobreixir el got ple de la paciència dels transportistes, car les esmentades disposicions imposen càrregues fiscals de tanta magnitud al transport per carretera, tant de persones com de mercaderies, que aquest transport no podrà subsistir en el cas que aquells textos oficials es mantinguin al peu de la lletra i als quals textos no podem anomenar legals, tota vegada que han estat dictats amb infracció notòria de l'article 115 de la Constitució de la República, el qual no permet que siguin imposats tributs i impostos als ciutadans sense haver estat prèviament aprovats per les Corts.

— ... ?

—Evidentment; en temps oportú vam recórrer contra les esmentades disposicions oficials formulant els oportuns escrits, tant respectuosos com ben raonats, però no foren ateses, tampoc, les nostres justes peticions, i per això els transportistes per carretera de tot Espanya, davant l'estat indefens en què els ha deixat el Poder públic, no tingueren més remei que organitzar-se, per tal de crear una força collectiva que faci més potent llur veu i si pot aconseguir-se que sigui escoltada pel Govern. Per això va crear-se legalment, amb plena personalitat jurídica, el «Comitè Central d'Entitats d'Auto-Transport d'Espanya» el qual radica a Madrid, i el seu primer acte va consistir a organitzar l'Assemblea de Saragossa, exemple magnífic de solidaritat patronal, a la qual concorregueren més de deu mil assembleistes, els quals evidenciaren que el transport per carretera constitueix avui un sector importantíssim de l'economia nacional amb el qual han de comptar els Governs per a protegir-lo, com fa amb les altres indústries, en lloc de destruir-lo a benefici d'unes quantes empreses ferroviàries.

— ... ?

A Saragossa foren aprovades per unanimitat unes conclusions ponderades, d'una serenitat innegable i les quals devien haver estat ateses perquè així hagués entrat en vies de solució un problema que pot significar la ruïna de molts milers, tal vegada d'alguns milions d'espanyols; però el Govern ha seguit abstenint-se de prestar atenció a les aspiracions d'una indústria tan respectable com qualsevol altra i de major importància per a l'economia nacional que moltes, puix que, gràcies al transport mecànic per carretera hom pot portar a cap, dins el territori espanyol, la circulació i distribució de la riquesa necessària perquè l'economia del país no se'n ressenti.

— ... ?

—Davant de semblant abandó, en virtut de la conclusió quarta de les que foren aprovades a Saragossa, el «Comitè Central d'Entitats d'Auto-Transport d'Espanya» no ha tingut altre remei que reconèixer que el transport mecànic per carretera no pot subsistir si són posats en vigor els textos oficials als quals abans, en altra pregunta, m'he referit, i aquesta impossibilitat absoluta ha cristallitzat en la decisió de tots els transportistes d'anar a l'atur el dia 28 del mes que som, a les dotze de la nit.

— ... ?

—És ben clar; l'argument esgrimit pels elements ferroviaris en el sentit que la indústria del transport mecànic gairebé no tributa a l'Estat, és un mite absurd.

Aquesta objecció és gratuïta; car el transport mecànic per carretera, que constitueix la branca més important de l'automobilisme, considerat conjuntament amb la totalitat de la indústria de l'automòbil, tributa a l'Estat major quantitat que els restants sectors de la riquesa espanyola.

— ... ?

—Naturalment que és possible demostrar-ho, i ho veureu vos mateix de seguida, per les dades extretes de la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat. La riquesa rústica i pecuària d'Espanya ha de tributar aquest any 263.142,068'90 pessetes; la riquesa urbana 192.647,984'02 pessetes; la contribució industrial i de comerç pessetes 192,000.000, i la indústria de l'automòbil, en total, o sigui amb el transport mecànic, sumats tots els impostos i tributs que paga, tant directes com indirectes, tributa més de 500.000,000 de pessetes, la qual cosa demostra la veracitat de les afirmacions que acabo de fer.

— ... ?

—És que l'automòbil tributa per una enormitat de conceptes diferents i aquesta diversitat tributària sembla que hagi estat establerta per a crear un confusionisme el qual no permeti de veure ben clar que és allò que en conjunt tributa realment l'automòbil.

La nostra finalitat és molt clara. Que hom ens escolti i ens atengui i que no se'ns posi als transportistes en el perill de sucumbir. No perseguim un objectiu egoista, puix que en definitiva, defensem l'economia nacional a la qual interessa que no sigui minvada ni limitada la circulació i distribució de riquesa. Tampoc no pretenem la supressió ni la ruïna del ferrocarril, car això seria una puerilitat sense justificació.

— ... ?

—Certament que podria evitar-se l'atur, i això fóra senzillíssim per part del Govern, prestant a la indústria de l'auto-transport l'atenció que mereix. N'hi hauria prou que, amb les degudes garanties, fos acordada la suspensió de l'aplicació i entrada en vigor dels Decrets del 16 de juliol i 29 d'agost d'enguany i Ordre del 24 del mateix mes; que fos decretada la collegiació obligatòria dels transportistes en totes llurs modalitats, i que pels organismes verament representatius del transport automòbil, fossin designades les persones que representessin aquesta indústria dins la Comissió de Coordinació, amb un pla d'igualtat numèrica dels que fossin designats per les empreses ferroviàries, puix que d'aquesta manera podrien coordinar-se els interessos del transport per carretera i els del ferrocarril en forma que les dues indústries poguessin conviure harmònicament, sense lluites, sempre nefastes i de resultats negatius, collaborant per la riquesa i prosperitat del país —acaba el nostre interlocutor.

Biografies històriques

MARIAN RUBIO I TUDURI HA DEDICAT UN LLIBRE A TIBERI I CAIUS GRACUS

El nostre estimat amic el diputat a Corts, Marian Rubió i Tudurí ha posat la seva ploma brillant al servei d'una bona causa, en recollir en un volum l'accidentada vida dels germans Gracus, que, sota la República romana, varen ofrenar la seva vida en defensa dels treballadors del camp.

Es el problema de la terra un dels que més profundament han agitat els homes i els pobles, en el transcurs de les centúries. Prou que hem tingut ocasió de comprovar-ho els catalans amb l'actitud que els privilegiats de sempre adoptaren l'any passat davant d'un prudentíssim projecte de solució. Actitud que els en va dictar d'extremes que, al seu dia, Catalunya judicarà.

La revolució agrària de la Roma antiga, coincideix en molts punts amb la que nosaltres hem viscut i manté, encara, molts homes a les presons. Convé que tots els catalans conscients llegeixin l'obra, imminent de Rubió i Tudurí.

Els guanys de la venda, l'autor els dedica, íntegrament, a millorar la sort de les moltes llars catalanes que avui travessen — per motius que tots coneixem — situacions difícils.

BADRINAS MOBLES
DIAGONAL, 460 Telèfon 73963

·EL TREBALL·

Malestar entre els obrers del ram de l'aigua

Fa uns dies que s'observa un constant malestar entre els obrers del ram de l'aigua, produït perquè veuen amb el natural esverament, com aquells elements del «sindicato libre» que foren foragitats de llurs llocs d'agitadors a l'adveniment de la República del 14 d'abril, i altres de la mateixa filiació que s'estan reclutant, es preparen per a ingressar novament a les fàbriques. Aquest ingrés, que es recolza, si no es prepara, desde la Conselleria del Treball, presenta un innegable perill, perill que veuen els obrers del ram de l'aigua, i que pot ésser molt bé que els mateixos agitadors que abans estaven a les ordres de Martínez Anido, es preparin avui per a portar a terme la mateixa tasca.

Es natural que per a assolir la finalitat esmentada cal primer introduir els elements escollits als llocs de treball. ¿Com fer-ho? El sistema és ben senzill. En primer lloc, modificació dels Jurats Mixtos, fenthi entrar els representants de les associacions obreres «legalment constituïdes» que ho sollicitin. No vol dir res que a l'hora actual no hi hagi cap obrer que treballi al ram de l'aigua i pertanyi als sindicats lliures. Aquests «obrers» es constitueixen «legalment» en associació, i ja tenen un lloc al Jurat Mixt. La segona part consisteix en el fet que el director del Treball reuneixi el Jurat Mixt, o una comissió patronal i obrera, i aquesta acordi amb caràcter d'obligar la readmissió dels obrers acomiadats en ocasió de la darrera vaga de l'any passat — aquest és el daurat de la píldora — i els acomiadats (?) en ocasió de l'adveniment de la República. Dels acomiadats a conseqüència dels fets del 6 d'octubre el director del Treball no en parla ni per a daurar la píldora.

Per a demostrar la reacció que aquesta maniobra ha produït a les organitzacions obreres responsables i veritablement obreres, reproduirem fragments d'alguns documents que obren al nostre poder. Un d'ells és una carta adreçada al director del Treball pel «Sindicat Unió Obrera de la Indústria Fabril i Tèxtil de Barcelona i el seu radi», que no publiquem íntegrament per manca d'espai. En aquesta carta es fan les següents declaracions:

Primera. No és cert que els elements del «Libre» fossin acomiadats per la pressió de cap sindicat ni per la classe patronal en proclamar-se la República. Aquesta acció de neteja fou realitzada pels mateixos treballadors espontàniament, sense consell de cap persona, i aprofitaren la primera avinentesa per a lliurar-se de la presència d'aquells que organitzats sota la direcció de Martínez Anido varen realitzar una inacabable sèrie d'actes antisocials prou coneguts de tothom.

El director del Treball vol justificar els seus propòsits dient que la seva finalitat és «contribuir a la paz pública»; nosaltres declarem que això vindrà precisament a complicar la situació, ja que la collocació d'elements del suposat sindicat «libre» ens retornarà a temps que crèiem ja liquidats. Per a afermar el que diem — que retornarà la lluita violenta entre aquells elements estranys per complet a la indústria i els treballadors que en ella estan ocupats —, cal dir que hi ha fàbriques on el sol anunci que seran reintegrats als quadres de treball alguns dels dits elements, ha produït tal efervescència que molt aviat, si es persisteix en tal propòsit, hauran de considerar-se llurs funestes conseqüències.

Segon. El cas dels obrers pertanyents a la C. N. T. és totalment diferent. Aquests plantejaren una vaga, i les autoritats la declararen illegal, per la qual cosa se'n varen acomiadar més de doscents. El nostre sindicat ajuda i està d'acord amb tota acció que vagi encaminada a la reintegració d'aquests treballadors. Estem certs que la reintegració d'aquests obrers al treball produiria satisfacció a les fàbriques i restabliria la normalitat desitjada per aquells que del treball vivim.»

Per la seva banda, el Sindicat de la Indústria Fabril i Tèxtil de Catalunya» s'ha oposat al si de la Comissió Mixta per tal que el propòsit dels gestors de la Ceda prosperés i defensar davant la delegació patronal la proposició següent:

«Readmissió dels seleccionats arran de la darrera vaga del ram de l'aigua (1934) i a conseqüència dels esdeveniments revolucionaris d'octubre. A tots els que compleixin condemna, sigui política o social, els serà reservada la plaça.»

Aquest mateix Sindicat ens envia un comunicat, del qual extraiem els següents paràgrafs:

«El partit feixista de Gil Robles vol fer un partit a Catalunya i recórrer a tots els mitjans. Un dels quals és tornar a donar vida als Sindicats Lliures, de trista memòria per als treballadors de Catalunya. La Conselleria del Treball avui és una cova en mans de la Ceda i treballa aferrissadament per a crear-se una base feixista dintre del moviment obrer a Catalunya.

Cal que tots els treballadors de totes les tendències formem un front compacte per tal d'impedir que triomfin els propòsits del feixisme representat per la Ceda-Sindicat Lliure. Contra les intencions d'aquest sector patronal tenim el deure de lluitar amb totes les conseqüències.

Fem una crida a tots els Sindicats que reconeixen la lluita de classes per a oposar-nos unànimement a la resurrecció del «Sindicato Libre» Tots plegats desbaratarem el que s'està preparant.

Sabem que ja es forma fermament el front únic de tots els treballadors afectats, per tal d'evitar el retorn dels que un dia estigueren a les ordres dels sanguinaris defensors de la monarquia i, amb ells, el retorn de dies que foren tristos per a tothom.

NOTICIARI

MUTUA BARCELONA CONTRA L'ATUR FORÇOS

La Junta Directiva de «Mútua Barcelona contra l'Atur Forçós» es reunirà, avui, dimarts, per tal d'examinar i aprovar les sollicituds d'ingrés presentades, des de la darrera reunió, pels patrons i dependents mercantils de Barcelona.

Es recomana amb molt d'interès que tots aquells que desitgin ésser donats d'alta pel primer de desembre vinent passin per l'Oficina, Sant Sever, 6, tercer, segona, de vuit a nou, per a fer la seva inscripció.

Una vegada més, recomanem a tots els patrons i dependents, homes i dones, la conveniència de no descuidar aquesta previsió, veritable salvaguarda de totes les altres, puix de res no servirà haver previst totes les altres, si l'atur forçós es presenta a la seva llar. L'assegurança que cobreix «Mutua Barcelona» és per mentre duri l'atur, i no per dos o tres mesos com fins ara s'ha previst.

S'avisa a les organitzacions de totes menes que, encara que no hagin rebut el comunicat directe de l'existència de Mútua Barcelona, que reclamin notícies a l'Oficina o bé escriguin per tal que els sigui enviat. Es d'interès vital per a tots els que han de viure del seu treball, siguin patrons o dependents, homes o dones.

L'HARMONIA (SOCIETAT PROFESSIONAL D'OBRERS BARBERS)

En la reunió celebrada el dia 12, a les deu de la nit, per tal de formar la Junta Directiva, foren elegits els companys següents:

President, Salustià Díaz Barrón; sots-president, Josep Guitart i Solé; secretari, Josep Gabarró i Anguela; sots-secretari, Josep Pla i Sellart; caixer, Ramon Ramonet i Molins; comptable, Narcís Puig i Juliol; vocals: Blai Garcia Morales; Frederic Arànega, Josep Martínez, Enric Vicenç, Lluís Puntís, Antoni Gòmez, Joan Prats. Antoni Pueo.

SINDICAT DE CAMBRERS DE BARCELONA

El Sindicat de Cambrers de Barcelona celebrarà una conferència, avui, dia 19, a les quatre de la tarda a càrrec del company Antoni Bertran i Súria, que parlarà sobre «Orientació sindical».

Les activitats de l'I. C. A. F.

Comença la colonització

Els actuals dirigents de l'«Institut contra l'Atur Forçós, de la Generalitat de Catalunya», no n'han tingut prou amb ignorar, o deixar vulnerar la Llei del Parlament Català que va crear-lo, que han tingut necessitat d'acudir a Madrid, per tal que els posessin al corrent del que cal fer en la lluita contra l'atur a Catalunya.

Per a informació dels nostres lectors retallem la nota publicada per un diari, que és pot considerar com oficiosa de l'I. C. A. F.

«L'«Institut contra l'Atur Forçós, de la Generalitat de Catalunya», ante el número considerable de consultas recibidas de diferentes particulares, y especialmente de Ayuntamientos de Cataluña, relativas a la tramitación adecuada de solicitudes a la Junta Nacional contra el Paro y al mismo tiempo para acogerse a las ventajas que reporta la ley de 25 de junio último —en virtud de la cual fué creado dicho organismo—, ha conseguido que el secretario de aquella Junta, don Antonio Segurado, venga a nuestra ciudad para dar una conferència, la cual se celebró el sàbado, día 16, a las seis de la tarde.»

Es depriment veure com per a contestar les consultes rebudes per l'I. C. A. F., cal enviar a cercar a Madrid un membre de «Junta Nacional contra el Paro». Però més depriment és encara que per incapacitat dels que avui regeixen l'organisme orientador de la lluita contra l'atur forçós a Catalunya, calgui fer despeses de viatges i altres accessòries.

Cal fer present, a més, que tant els senyors de Madrid com els de Barcelona no s'acontenten en estatjar-se en hotels modestos. Amb els cabals que caldria destinar «íntegrament» a la lluita contra l'atur, es reserven habitacions en hotels de primer ordre i s'organitzen banquets en restaurants aristocràtics. Així és féu. Quan va acabar la conferència del senyor Segurado, els elements de l'I. C. A. F., obsequiaren amb un suculent sopar en un dels millors restaurants de la nostra ciutat. A la mateixa hora, en quantes llars treballadores no hi havia un mós de pà per a donar a uns infants esgotats per la fam! Es així com governen les dretes! Segurament que en els mítings de propaganda aniran explicant el programa social de la CEDA...

A l'Ateneu Obrer d Esquerra del districte VI

La dictadura i la democràcia analitzada per Antoni M. Sbert

Tal com vàrem consignar en la nostra edició anterior, a l'Ateneu Obrer d'Esquerra del dictricte VIè, donà una interessant conferència sobre «Dictadura i Democràcia» el vocal del Tribunal de Garanties Constitucionals senyor Antoni M. Sbert.

Per l'interès del tema i per l'autoritzada personalitat que l'havia de tractar, l'Ateneu, a l'hora de començar apareixia ple de gom a gom.

El conferenciant inicià la seva dissertació fent un documentat estudi sobre l'origen de les dictadures: el poder personal o de les oligarquies (dictadura personal i de classe) i la crisi del sistema polític o de la vida política del país (culpa del sistema o dels homes).

Destacà la confusió de l'opinió pública sobre aquest aspecte i digué que calia precisar el concepte de Pàtria — nacionalitat — en el seu valor polític. No ha d'estimar-se la Pàtria com molts estimen les dones, disposats — digué — a morir o matar per ella per incapaços de viure per ella i fer-la feliç.

A continuació el senyor Sbert glossà el parlamentarisme i la democràcia, que, en realitat, segons féu constar, no és la mateixa cosa. El Parlament va sorgir enfront de la corona. Ara és un sistema electiu de governants i no pot ésser altra cosa.

Passà a examinar les forces: el rei, l'Estat, Llibertat i Igualtat, que, segons manifesta l'orador, aquest últim ve a representar la veritable absència de previlegis personals que no puguin justificarse per raó de la funció social i amb l'equiescència de la soberania nacional, és a dir, igualtat és, com llibertat, una antitesi de l'arbitrarietat del poder. Aquest concepte, en el subconscient particular, s'ha tornat absolut, simplista i irrealitzable. Ha produït el descens i el descontent.

Els homes — continuà dient Antoni M. Sbert — no són peces de recanvi indistintes. Cap cos viu no està format d'unitats iguals. El cos social no pot tampoc estar-hi. Igualtat davant la llei: aquest és el veritable concepte. Davant la llei aplicable a cada cas i a cada u. Les nacions s'atribueixen una missió per a emplenar el seu frontal. Una missió universal. Resulta que la nació ve a parar al mateix que aniria l'home: a la universalitat. Les nacions, però, no parlen: són els homes, llurs directors. Si aquests són autòcrates, parlaran, com Hitler, de la superioritat ària, i sorgiran repugnants teories racials per tal com si l'home fos més animal encara del que és. Es fomentarà la cria del ciutadà com si fos la de la vaca lletera o la del brau per torejar. O com Mussolini, parlaran d'alliberar per la violència esclaus d'Etiopia per a fer-los esclaus del feix. L'ideal de cadascú — afegí — serà l'expansió imposada en nom d'una pretesa superioritat que deshonraran sempre amb la força de les armes per a repartir-se el món.

El senyor Sbert passà a analitzar la democràcia a fons i la definí dient que era un instrument de progrés dels pobles. En preguntar com calia salvar la democràcia, féu una declaració, i es va referir al principi de Kant, que és amb el principi que hom s'ha de recolzar, és a dir, que l'home és per si sol la finalitat a la qual serveix la societat humana: organitzar l'Estat amb la maquinària útil, que el faci un instrument segur, i per a això — remarcà l'orador — cal seguir el principi de separació de funcions, substituint les classes en lluita per un engranatge diferencial. Cal reduir el parlamentarisme a les intervencions polítiques.

En acabar el vocal del Tribunal de Garanties, va manifestar que el Govern ha de governar i ha de rebre la sanció popular per a seguir en el poder o caure del poder. I el poble—comentà vivament el senyor Sbert — ha de mirar-se molt a fer diputats. No s'ha de deixar enlluernar. Cal que sàpiga que fan quelcom més que mítings, que això no és tan difícil com sembla. Ací l'orador s'estengué considerablement sobre la responsabilitat de l'elector.

Es refereix a la salvació de la democràcia i diu que cal fer un examen de consciència i cal desconfiar del qui promet massa coses, de la mateixa manera que un comerciant desconfia d'allò que vol comprar a fiat i no regateja el preu.

Finalment, el senyor Sbert diu: «S'acosta l'hora de la nova consulta electoral. Guanyàrem, però el triomf no ha d'ésser com els diners de la rifa: hem de saber-lo administrar. No hem de prendre model del gos de l'hortolà: que lladra i no mossega.»

Les darreres paraules d'Antoni M. Sbert foren subratllades per xardorosos aplaudiments, per la magnífica conferència que acabava de donar.

La Cultura

*

CURSETS

Cursets Monogràfics de Tècniques de la Decoració. — El Foment de les Arts Decoratives, ha represès per al curs actual, els Cursets de Tècniques de la Decoració que tant d'interès varen desvetllar quan se celebraren per primera vegada. Des del dia 3 de desembre propvinent fins al 31 de març de l'any 1936, seran tractats interessants temes per a professionals, tècnics i obrers, compresos en les tècniques emprades en la part estètica de la Decoració, i en l'amoblament.

Bon nombre de professors, tècnics i homes d'ofici d'entre els més prestigiosos de la nostra ciutat, tindran cura del programa que en total abasta 35 lliçons integrant les matèries següents:

Fusteria. — Guixos. — Marbres i materials derivats. — Estucs. — Materials de pavimentació. — Cristalleria. — Pintura. — Luminotècnia. — Metallisteria. — Installacions i conduccions. — Ceràmica. — Teixits. — Catifes. — Pells. — Fustes. —Mobles — Tapisseria.

Ateneu Enciclopèdic. — Avui, dimarts, dia 19, organitzat per la Secció d'Estudis Econòmics Polítics i Socials, de l'Ateneu Enciclopèdic «Sempre Avant», tindrà lloc la primera lliçó de la Revolució de França.

Aquesta anirà a càrrec del conegut publicista i literat Lluís Capdevila, la revolució de França constarà de tres lliçons.

Demà passat, dijous, es donarà la tercera lliçó sobre Rússia, a càrrec d'Hilari Arlandis; per inscripcions gratuïtes a la secretaria de l'Ateneu, de set a nou de la vetlla, Santa, número 50. Telèfon 35488.

Republicà, el diari de la nit: ULTIMA HORA

LA NOSTRA SUBSCRIPCIO

Relació de donatius rebuts a les nostres oficines administratives (Ronda Universitat, 25, pral.)

	Ptes.
Suma anterior	163,894'65
REUS:	
Amics del Foment N. R. (17 vegada)	25'—
Unes dones del «Grup Femenal del Foment N. R.»	9'—
Marian Roca	1'—
A. B. I.	2'—
Maria Teresa Barrufet	2'—
T. B. P. una devota de l'Avi	2'—
Pepeta Soler Sabater	0'25
S. Triadó Prats	2'—
Un grup d'esquerra:	
Senyoreta	3'—
F.	3'—
M. P.	3'—
C.	3'—
S. Z.	1'50
S.	1'—
M.	1'—
A.	1'—
I.	3'—
Vicenç Alsina	2'—
Baptista Solé	1'—
Rosells humils i espigues daurades (31 vegada)	4'50
Ginesta flairosa (31 veg.)	1'—
Branquilló de llorer teixit de pensaments (31 vegada)	0'50
Concepció Guardia (setmanal)	1'—
Salvador Segués i muller (setmanal)	1'—
Nitheroy	2'—
Els de la Poca Roba (37 vegada)	3'—
Pere Pe[illegible]	1'—
Pau Seró	1'—
Josep Not	1'—
Per les llibertats	2'—
L. R. (8 veg.), a la memòria de Layret i Seguí	2'—
Una senyoreta castellana (5.a veg.), a la memòria de Layret i Seguí	2'—
Els de cada setmana	6'50
A la memòria de Sofia Diez i Agost (4.a veg.)	2'—
Joaquim Batllès	1'—
Tomàs Martí	1'—
Apolònia Tomàs	1'—
A. S. C.	2'—
La filla d'un calderer (2 setmanes)	2'—
Família Rovira	10'—
Josep Pujol Mascaró	10'—
Una Tivisana	2'—
Francesc i Elisa Solís, en el dia del seu casament	10'—
Un grup de republicans d'esquerra, de TEIA (aportació setmanal)	18'—
Un parc de vuit fills	1'—
Clara Sellés	5'—
Maria, un record de Lluís Bello i Sirval	1'—
Josepa, a la memòria de Layret i Seguí	1'—
E. S., a la memòria de Ll. Bello	1'—
F. D.	5'—
Marian Ripoll	1'—
Nuri Ripoll	1'—
Germans Vidal	2'—
Casimir Torrodella	1'—
Joan Morral	1'—
Amics del Teatre Català, del POBLE NOU	18'05
Carme Florença	2'—
Carme Solanes	1'—
Una catòlica	1'—
Vicenta Roca	1'—
Rossend Roca	1'—
Carles Diego	1'—
Un republicà d'esquerra	2'—
Cinc catalans de la casa M. D. (34 vegada)	4'50
Angela Mata	2'—
A la memòria de l'Avi	1'—
A la memòria de Lluís Bello	1'—
Una admiradora d'Ossorio i Gallardo	1'—
Dos esquerrans pellaires	2'—
Uns esquerrans	3'—
Ramon Pasolas (setmanal)	2'—
Una republicana anticlerical	10'—
E. S. S.	2'—
Nena Maria Arbonés	1'—
Anna Fort	2'—
Arcàdia Mas (mensual)	5'—
Quimet	5'—
GRUP D'OBRERS DE LA CASA A. CANTI (quota setmanal):	
Miquel Mayol	0'50
Francesc Solà	0'25
Josep Eltil·lés	0'50
Joan Sibina	0'50
Joan Mestres	0'25
Ll. Q.	1'—
Domènec Boyé	0'50
Joan Molins	0'50
Manuel Isart	0'25
Joaquim Ricardo	0'25
Francesc Herman	0'25
Maria Serdà	0'25
Elionor Cabot	0'25
Antoni Cabot	0'50
Jaume Martí	0'25
Joan Sandoval	0'25
Ventura Artigas	0'30
Napoleó Cortinas	0'50
Esteve Muns	0'50
Josep Monterde	0'50
Pere Serra	0'50
Isidre Monterde	0'50
Pere Falcon	0'25
FLASSA UN grup de ferroviaris esquerrans, M. S. A. (2.a vegada):	
J. Adrober	1'—
J. Terradès	1'—
J. Ibáñez	1'—
J. Colls	1'—
P. Amsa	1'—
J. Amat	1'—
J. Puigvert	1'—
J. Piñol	1'—
J. Vila	1'—
E. Devesa	1'—
J. Pla	1'—
J. Rubau	1'—
A. B.	1'—
J. Roura	1'—
ALMACELLES:	
Centre Republicà Català	14 45
Centre Republicà Català	5'—
Joaquim Cabrera	1'—
Francesc Massot	1'—
Família Baptista	5'—
CONSTANTI, Centre d'esquerra i Sindicat Agrícola:	
Màrius Rodríguez (deure setmanal)	2'—
Pau Gil Rivalt	0'50
Macià Martorell	0'50
Josep Gil i Coll i el seu amic de lletres Quimet Tarrida	1'—
Pere Bergadà	0'50
Josep Torrents, laic	0'50
Lluís Gil Coll	0'50
Rafael Fortuny	0'50
Lluís Rivalt Roig	0'50
Josep Franquès	0'50
Joan Fortuny Magrinyà	0'50
Joan Martí Rovira	0'75
Josep Maduell	0'50
Josep Aymamí	0'50
Antoni Gassol, a la salut del seu cosí Ventureta	0'50
Lluís Bofarull	0'50
Josep Maria Guinovart i Salvador Solé, a la memòria de Compte	0'50
Joan Sans Solé	0'50
Damià Alegret	0'50
Josep Espanyol Present	0'50
Lluís Tomàs Moragas	0'50
GRANOLLERS (dissetena aportació setmanal d'un grup d'obrers de la casa Botey):	
E. Munné	0'50
S. Vila	1'—
F. Costa	0'50
J. Vilà	0'50
J. Viñeta	0'50
I. Corbera	1'—
D. Rimundi	1'—
P. Corbera	0'50
J. Pey	0'50
P. Gratacós	0'50
P. Royo	1'—
S. Botey	3'—
J. Botey	1'—
E. Botey	1'—
M. A. B.	1'—
SANT ADRIA DE BESOS Centre Republicà Federal Adrianenc (20 vegada):	
Pere B Molins	1'—
Josep Jofre	0'50
Martí Jofre	0'50
Enric Abril	0'50
Miquel Solé	0'50
Josep Virgili	1'—
Joan Noguer i muller	1'—
Enric Abril	0'50
Martí Jofre	0'50
Miquel Solé	0'50
Joan Mateu	0'50
Francesc Abril	1'—
Lola Cahissa	0'50
Joan Damià	0'50
ST. ADRIA DE BESOS, Centre Republicà Federal Adrianenc (21 vegada):	
Joan Noguer i muller	1'—
Mateu Viura i muller	1'—
J. Borràs L.	1'—
Ramon Perellada	1'—
Enric Abril	0'50
Joaquim Martínez	0'50
Miquel Genesca	0'50
Joan Mateu	0'50
Miquel Matamoros	0'50
Miquel Solé	0'50
Francesc Abril	1'—
Lola Cahisa	0'50
Joan Damià	0'50
TIVISA (comitè d'Unió dels Homes d'Esquerra (primera llista):	
Josep Maria Cedó (pare)	0'50
M. C. i S.	0'50
E. S.	0'50
Jaume Figueres	0'25
Josep Bordera	0'50
Jaume Micola	0'50
Jaume Nadal	0'50
Josep Callau	0'50
Francesc Vidal	0'50
Joan Saladié	0'50
Josep Sales	0'25
Felip Sales	1'—
Baptista Fornós	0'50
Josep Maria Cedó (fill)	0'50
Blai Castellnou	0'50
Vicenç Bordera	0'25
Josep Arbó	0'50
Josep Boquera	0'25
Antoni Sabater	0'30
Joan Borràs	0'20
Josep Torner	0'20
Jaume Amigó	0'25
Rafael Mauri	0'25
Enric Figueres	0'50
Josep Gil i Vernet	0'50
Mateu Serrano	0'50
Jaume Cavaller Domènec	0'25
Josep Pelegrí	0'50
Andreu Micola	0'25
Dídac Benages	0'25
Rossend Domènec	0'25
Jaume Vidal	0'25
Jaume Pellicer Rojals	0'25
Antoni Jardí	0'25
Joan Chortó	0'25
Domènec Jardí	0'25
Pere Figueres	0'25
Bonaventura Auví	0'50
Feliu Perres	0'20
Josep Gilavert	0'30
Francesc Margalef	0'25
Antoni Vidal	0'25
Jaume Cedó Brull	0'25
Lluís Toset	0'30
Josep Figueres	0'30
Joan Cedó Sabater	0'25
Josep Pallicer	0'25
Josep Escoda	0'50
Daniel Pros	0'50
Josep Vidal	0'25
Joan Vidal	0'10
Julià Perelló	0'30
Pere Brull Callao	0'20
Carles Torner	0'20
Josep Rojals	0'25
Pere Vernet	0'25
Josep Sabater	0'10
Josep Torner	0'20
Emili Ariño	0'10
Baptista Vives	0'25
Rafael Pelegrí	0'25
Joan Nadal	0'25
Rafael Gilavert	0'20
Ignasi Joan Margalef	0'20
Pere Pallejà	0'25
Josep Castellnou i Burata	0'30
Josep Maria Martí	0'25
Josep Gilavert i Vidal	0'30
Albert Fuster	0'30
Pere Pena i Altés	0'30
Pere Molluna	0'25
Daniel Pentinat	0'30
Miquel Parreu	0'25
Jaume Bordera	0'35
Josep Pinyol	0'25
Antoni Cedó	0'50
Lluís Pinyol i Nicola	0'30
Rafael Cavaller	0'30
Francesc Pentinat	0'50
ESPLUGA CALVA. (Primera llista):	
Corresponsal de LA HUMANITAT	1'50
R. Duch	1'—
A. Benet	1'50
J. Roig i Correu	1'—
D. Gaia	1'—
Vídua Roure	1'—
J. Torres i Carrillet	0'50
A. Roure	1'—
J. Roure	1'50
M. Roca	1'50
J. del Mony	1'50
R. Pons	1'50
Arbós i Roca	1'50
R. Balsells	1'50
J. Sardà	1'—
A. Miquel	1'50
E. Pubill	1'50
Josep Sardà	1'50
R. Romeu	1'—
Arbós i Cunillera	1'—
J Ribera	1'—
Boronat	1'—
Farreres	0'50
Rebordosa	1'—
Fabregat	1'—
Paysan	1'—
Calderilla	1'—
David	1'—
Seuma	0'50
Curull	1'—
Jaume Duch	0'70
J. Espasa	1'—
Pau Roig	0'50
A. Camprubí	1'—
Jaume Roig	1'—
Antoni Catapi	0'50
Tomaques	1'50
Miquel Roure	1'50
Petronill	1'—
Joan Arnau	0'75
Suis	1'—
Jaume Orteu i Farré	1'50
Blai Pons	1'—
Pere Molinera	0'50
Joan Cristi	0'50
Antoni Ribera	0'50
Pere Ferrer	1'—
Jaume Misango	0'50
Pubill i Marquet	2'—
Pau Princes	1'50
Lluís Ferran	1'—
Gomà i Sabaté	2'—
Borjades	2'50
Antoni Balsells	0'50
Pedrissa	0'50
R. P. i Ropero	1'—
Joan Amorós	2'—
Tofolet Candia	1'—
Reinaldo	1'50
Rogeli	0'50
Jaume Tresó	1'—
Ermita	1'25
Francesc Torres	0'50
Ramon Rapuny	0'50
J. Gaia i Torres	2'—
Esteve Sec	1'—
Prudenci	0'25
Miquel Arico	1'—
Blaset	1'50
Manuel Batiste	1'50
F. Gaia i Balsells	1'50
Picamoixo	1'50
Cassoles	1'—
Ros del Coco	3'—
Ramon Porarroba i Llarg	3'—
Antoni Pasque	0'50
Josep Castanyé	1'50
Francesc Roig	1'25
Germà Llauneta	1'—
Pau del Rei	1'50
J. Torres i Carrillet	0'50
Pepe	1'50
Vicenç Bellmunt	0'50
Suma i segueix ...	164,350'50

LA PROTECTORA I LA CAMPANYA PRO UNIVERSITAT

Requerida l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», per la «Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya», a prendre part en una «Campanya Pro-Universitat», en la sessió del seu Consell Directiu del dia 8 del mes corrent, acordà correspondre-hi en el sentit que indica la resposta següent:

«Barcelona, 12 de novembre del 1935.—Senyor Eduard Ferrer.—President de la «Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya». — Present.

Molt apreciable senyor nostre: A la seva amable carta del dia 31 del mes passat, em plau de correspondre-hi, d'acord amb el Consell Directiu, indicant que aqueixa Federació trobarà sempre un lleial i decidit concurs per a tota campanya encaminada a vulgaritzar i fortificar el concepte que l'ensenyança en el nostre país ha d'ésser funció exclusivament característica del Govern Català, tant la primària com la secundària, la universitària i la tècnica industrial i d'arts i oficis. Naturalment, ha d'ésser genuïnament catalana, sense exclusivismes nocius i amb tots els respectes i consideracions deguts a les minories forasteres que resideixen en el país. A més cal que tinguin validesa oficial tots els títols assolits en els centres docents de Catalunya en iguals condicions que els de l'Estat.

Tota solució que no sigui a base d'aquesta integritat, mereixerà les simpaties de la «Protectora», tant com més s'hi aproximin, però de cap manera no podrà estimar-la defensar-la, ni menys reclamar-la com a solució del problema, sense mostrar indicis de renunciament a la realització d'un ideal que és la suprema raó de la seva existència. Altrament, tinguin la seguretat que la «Protectora» tindrà un goig especialíssim en veure els escolars de la nostra terra orientats en el sentit d'una pura i sencera catalanitat. Resta són servent affm. Manuel Folguera i Duran. (Signat).»

FONDS PER A PESSEBRES
Papers pintats moderns, ARCS, 8

La mar i l'aire

*

VAIXELLS ENTRATS EL DIUMENGE I DILLUNS

De Palma, amb correu, mercaderies i 99 passatgers, el motor postal «Ciudad de Palma»; d'Hamburg i escales, amb passatge i càrrega general de trànsit, el motor postal alemany «Potsdam»; de Karatxi, Bombai, Suez i Marsella, amb càrrega general i de trànsit, el vaixell anglès «City of Canterbury»; de Marsella, amb un passatger per a aquest port i 16 de trànsit i amb càrrega general i de trànsit, el postal francès «Sidi Okba»; de Newcatle, amb carbó mineral, el vaixell noruec «Habris»; de Pasajes i escales, amb càrrega generela, el vaixell espanyol nyol «Aralar Mendi»; de Gènova, Savona i Marsella, amb càrrega general, el vaixell italià «Merucci»; de Cartagena, amb 32 passatgers i càrrega general, el vaixell espanyol «Alhambra»; de Swansea, amb carbó mineral, els vaixells noruecs «Hauborg» i «Fidadgo»; de Maò i Alcúdia, amb correu, mercaderies i 31 passatgers, el motor postal espanyol «Ciudad de Ibiza»; de Sant Pere del Pinatar, amb sal, el vaixell «Ambos».

VELA — De Sant Feliu, en llast, el pailebot «Miquel Murall»; d'Alacant, amb càrrega general, el pailebot «Virgen Dolorosa»; de Maò, amb efectes, el pailebot «Pons Martí»; de Palma, amb càrrega general, el pailebot «Cala Murta»; de Vinaroç, amb efectes, el pailebot «Trinitat Concepció»; de Vinaroç, amb garrofes, el llaüd «Joven Amàlia»; de València, amb efectes, el pailebot «Cala Castell»; d'Andreix, amb efectes, el pailebot «Patrici Salas»; de Palma, amb càrrega general, el pailebot «Virgen de Montserrat»; de Gandia i Castelló amb efectes, la goleta «Adela Villanueva»; de Vinaroç, amb efectes la balandra «Pepito»; d'Almerie, amb efectes, el pailebot «Puerto de Palma»; de València, amb càrrega general, el pailebot «Cala Llamp».

DISTANCIA NAVEGADA DELS VAIXELLS SORTITS DIUMENGE I DILLUNS

Fóra d'horitzó es troben els vaixells espanyols «Altube Mendi», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales; els correus «Marquès de Comillas», amb passatge i càrrega general, cap a Veracruz i escales; el «Domine», amb passatge i càrrega i en direcció a Santa Isabel i escales (Fernando Póo); el «V. La Roda», amb passatge i càrrega general, cap a Maò, el «Ciudad de Ibiza», amb passatge i càrrega general, cap a Eivissa i el «Ciudad de Palma», amb passatge i càrrega general, i de trànsit, cap a Palma; el postal alemany «Potsdam», amb 212 passatgers de trànsit i amb passatge i càrrega general i de trànsit, cap a Manila, Cobe i escales; el postal francès «Sidi Okba», amb 16 passatgers de trànsit i amb càrrega general i de trànsit, cap a Argel.

VELA. — El pailebot «Josep Ferrer», amb efectes, cap a Eivissa; el pailebot «Pepita Matutes».

AERODROM DE L'AERONAUTICA NAVAL

Procedent de Stutgart, amb escales a Ginebra i Marsella, a les 14'42, arribà el diumenge l'avió postal alemany «Junkers», amb correu, mercaderies i sis passatgers.

Procedent de Madrid, a les 11'20, arribà el diumenge l'avió postal espanyol «Douglas 22», amb correu, mercaderies i sis passatgers.

Procedent de Stutgart, amb escales a Ginebra i Marsella, arribà ahir l'avió postal alemany «Junkers D-Apor» a les 14'15, l'avió postal alemany amb correu, mercaderies i i sis passatgers.

El diumenge sortí, a les 8, l'avió postal alemany «Junkers D-Amaq», cap a Stutgart amb escales a Ginebra i Marsella, amb correu, mercaderies i sis passatgers.

El diumenge sortí, a les 7'56, l'avió postal alemany «Junkers D», cap a Stutgart, amb escales a Marsella i Ginebra, amb correu, mercaderies i nou passatgers.

Sortí, el diumenge, a les 7, l'avió postal espanyol «Fokkers 5», cap a Marsella amb un passatger, amb la sortida d'aquest aparell ha quedat inaugurada la línia «Barcelona-Marsella» i viceversa, amb sortides de Barcelona els dilluns, dimecres i divendres a les set hores, i arribant a Marsella a les nou, per tal d'enllaçar amb la línia Marsella-París.

Sortí a les dotze, l'avió postal fran
Sortí, a les 12, l'avió postal espanyol «Dougglas 22», cap a Madrid, amb correu, mercaderies i quinze passatgers.

BASE AERONAVAL

Procedent de Roma, amb escales a Gènova i Marsella, a les 16'15, arribà l'hidroavió postal italià «Saboya I Volo», amb correu, mercaderies i deu passatgers.

AERODROM DE L'AIR-FRANCE

Procedent de Tolosa, a les 8'04, arribà l'avió postal francès, amb correu, mercaderies i dos passatgers.

Procedent de Marsella, a les 8'04, arribà l'avió postal francès, amb correu, mercaderies i dos passatgers.

Arribà a les 12'46, l'avió postal francès de Casablanca, amb escales a Rabat Tànger i Alicant, amb correu, mercaderies i tres passatgers.

Sortí a les 13, l'avió postal francès cap a Tolosa, amb correu, mercaderies i dos passatgers.

Sortí, a les 13, l'avió postal francès cap a Marsella, amb correu, mercaderies i un passatger.

Sortí a les 8'16, l'avió postal francès, cap a Casablanca, amb escales a Alacant, Tànger i Rabat, amb correu, mercaderies i quatre passatgers.

CORREU D'AMERICA DEL SUD

L'avió postal francès de la Companyia Air-France, que sortí de Barcelona el diumenge, a les 8, amb rumb els països Sudamericans, ha arribat a Dakar ahir, dilluns, a les 8'45 hores i ha continuat seguidament amb el correu transbordant-lo a l'hidroavió «Santos Dumont», amb rumb Natal (Amèrica).

ferro
ferro

Camiseria - Corbateria
Ferrer Batlles
36, BOQUERIA, 38
Camises ADAM i RAGLAN (patentada)
Gèneres de punt, mitges FERRO (de garantia)
Preus baratíssims

Mobles i decoració Urrutia
Gran facilitat de pagament sense augment de cap mena. — Estils clàssics i moderns. — Tallers propis. — Realització de models darrera temporada a preu de cost
CARME, 14 - CALL, 13 - 15 (abans magatzems Jorba)

LES COMARQUES

LLEIDA

LA GESTORA MUNICIPAL TORNA A FER DECLARACIONS

Aquests últims dies, el nostre alcalde-gestor ha fet, a la premsa local, declaracions abundoses del programa nou de trinca que la gestora municipal pensa desenrotllar en un termini molt curt i que transformarà la nostra ciutat en una espècie d'antesala del Cel, amb angelets i tot.

Fins ara, aquest tòpic de les obres i grans projectes municipals a realitzar, el tenien acaparat els gestors senyors Baró i Porqueras, amb les seves freqüents declaracions a la premsa, però es veu que el senyor alcalde governatiu, s'ha donat compte del lluït paper que com a primera autoritat municipal està representant davant els seus conciutadans i per fi s'ha decidit a tirar el dret engegant el disc de les obres, que és el tema on la fantasia no té límits i en aparença es queda una mica bé amb els babaus.

De passada direm que aquest alcalde gestor, senyor Joan Rovira i Roure, és aquell personatge, que tot i estant afiliat a un partit polític catalanista, no va tenir mai inconvenient, en ésser corresponsal d'un diari madrileny perfectament anticatalanista com és A.B.C. Tampoc no va tenir dubtes de cap mena en època de l'oprobiosa dictadura alfonsina, acceptar el nomenament governatiu de diputat provincial per Lleida, càrrec que va representar-lo amb una grisor absoluta. Ja recordarà el lector també, que quan les eleccions de diputats per al Parlament català, aquest mateix senyor, formant part d'aquella candidatura sanfainera en representació de Lliga Catalana, va aconseguir una acta per minoria, sumant els vots que varen resultar d'aquell divertit episodi que va succeir en un poblet del districte de Solsona, anomenat Oden.

Ara, ni caldria dir-ho; amb tants mèrits contrets, fent sempre honor a la ciutadania, alcalde gestor de la ciutat, no en podia ésser altra persona que el senyor Joan Rovira i Roure.

I aquest Ajuntament gestor, presidit per l'esmentat senyor i compost de cavernícoles de la més pura raça, quan es dóna compte del seu fracàs, es llança desesperadament al terreny desacreditat de les declaracions contínues a la premsa, per veure si es pot fer creure a algun incaut, que tots els problemes de la ciutat, seran resolts, ara, amb una estona.

Es clar que aquest desvetllament dels nostres crostelluts, són el símptoma evident d'una pròxima lluita electoral, que per endavant saben que per aquestes comarques de Lleida, tenen perduda. Però l'esperança, és el que l'home — encara que sigui positivista com tots els de la dreta — no perd mai.

Ja ho saben els saviassos de la Lliga de per ací, que el poble no els vol; però cal fer l'esforç màxim, per tal d'intentar conservar els privilegis que fins ara ha disfrutat la classe i evitar com és pugui, que siguin posats en circulació els rebuts que l'Ajuntament té pendents de cobrament, per l'arbitri de l'1 per 100 de patis, que entre l'any 1931 i corrent importen més de 850.000 pessetes i que naturalment, haurien de pagar en proporció a la seva riquesa, les persones adinerades de la ciutat; la immensa majoria de les quals, estan afiliades a la Lliga, Ceda, o carlins, o bé són simpatitzants a aquests partits polítics.

Si ens volguessin complaure, una sola vegada, els senyors de la gestora municipal, els demanaríem que no s'esforcessin més a fer-nos als lleidatans tan feliços. Ja en som prou, per ara. Qui no se sent satisfet en veure com la gestora cobra tots els arbitris municipals menys un que és precisament el que recau damunt d'una manera exclusiva la gent adinerada?

Tanmateix ja era grossa la distància que havien establert la gent de dreta amb el poble d'aquestes terres del Segre que treballa i sofreix; però, després de les filigranes fetes com a governants parcials i rancuniosos, a fe que van ben servits. Porten irremediablement, la mort a l'ànima.

Ha d'ésser veritablement esglaiador pels senyors gestors, poder constatar com el poble al qual administren els seus interessos, els fa aquest buit en fingir entusiasme que fan gala per a dissimular el seu fracàs. Ja poden anunciar-ne de nous programes, plens de fantasia irrealitzable. A la majoria dels lleidatans, els deixa completament indiferents les vostres xerrameques.

En poques paraules: els ciutadans d'aquest país, saben tots que l'article 1r. de la Constitució de la República espanyola, disposa que «tots els poders emanen del poble». No cal pas fer-hi massa comentaris a aquest extrem constitucional, que tan clares deixa les coses, però si que volem dir, si ens és permès, que aquesta és la incògnita del fracàs de la gestora a l'Ajuntament i el motiu principal perquè el poble es troba allunyat de la seva insignificant obra de Govern.

ABDO SERE

Lleida, novembre del 1935

RECLUTES CAP A AFRICA : ROBATORI : ALTRES NOVES

Lleida 18 (per telèfon). — A les set del matí han sortit en direcció a Tarragona 100 reclutes de la Caixa de Lleida, els quals són destinats als camps d'Africa.

— A la fàbrica de teixits d'Agramunt, propietat de Josep Tàrrega, foren robades diverses peces de tela valorades en 1.365 pessetes, i, segons manifestacions del propietari de la fàbrica fou assaltada violentant la porta amb una palanqueta. La guàrdia civil practica les diligències necessàries per tal d'agafar els lladres.

— A la Casa de Socors ha estat auxiliat Josep Matamalas, de 18 anys, veí de la Bordeta, el qual es causà ferides amb una màquina de pastar a la mà esquerra.

— El diumenge continuaren els partits de futbol dels clubs amateurs. Els resultats foren els següents: Campdevall, 1-Penya Samitier 3. Al Camp d'Esports es celebrà un altre partit entre una selecció del Barcelona i U. Esportiva de Tarragona, el qual acabà amb el resultat de 6 a 1 a favor dels primers.

¿Els vostres sabons?... BLANCAFLOR

GIRONA

LA VISTA DEL SAGNANT SUCCES DE VILABERTRANT : L'AUTOR DE LA MORT DE JOAN POMES ES CONDEMNAT A 21 ANYS DE PRESO

Girona 18. — Aquest matí, a les onze, en l'Audiència d'aquesta ciutat i davant el Tribunal d'Urgència, es veie la vista de la causa seguida contra Mateu Guillamet i Corominas, natural de Ribes de Fresser, acusat d'un delicte d'homicidi.

De l'atestat es desprèn que el processat, la nit del disset al divuit d'agost d'enguany, va anar en un camp de patates, propietat dels germans Joan i Miquel Pomés, veïns de Vilabertrant, els quals, en sorprendre'l allí, sol i de nit, varen creure que es tractava de l'autor de les reiterades substraccions de patates de què eren objecte d'ençà d'una colla de dies.

Mateu Guillamet, en veure's descobert, va treure's la pistola i disparà uns trets, a resultes dels quals matà Joan i ferí greument Miquel i després l'agressor es féu escàpol.

El del banquet, a preguntes del president del Tribunal, declarà que no és cert que anés a robar patates, sinó que anava a recollir un paquet de gèneres que ell havia enterrat al camp veí dels germans Pomés, ja que ell es dedicava al contraban.

El processat afegí que ell ja ho féu remarcar als dos germans quin era el motiu que l'havia portat allí aquella nit, però digué que no el volgueren creure, i per això l'insultaren, titllant-lo de lladre i l'amenaçaren de mort amb un ganivet i una aixada.

«Jo, aleshores, en defensa pròpia, —continuà—, vaig disparar un tret a terra per a espaordir-los, però de res no em va valer. Els dos germans s'abraonaren al damunt meu i ací fou quan vaig matar Joan i ferir greument Miquel, sense ganes».

El fiscal exposà el seu informe, i acabà demanant per al processat del banquet la pena de 14 anys, vuit mesos i un dia de presó, a més de 10.000 pessetes d'indemnització per a la víctima, pel delicte d'homicidi simple sense atenuants; per lesions greus sol·licità un any, un dia i mil pessetes, i pel tercer delicte, de tinença il·lícita d'armes amb reincidència sis anys i un dia de presó.

La defensa, a càrrec de l'advocat senyor Cervera, sol·licità l'absolució del seu patrocinat.

El Tribunal es retirà a deliberar, i, després d'uns vint-i-cinc minuts, va tornar a la sala i emeté sentència condemnatòria d'acord amb la petició fiscal.

— A Vilovi d'Onyar ha estat detingut per la guàrdia civil, Josep Ferrer Antonio, de 37 anys, solter, natural d'Olivenza (Badajoz), autor de diversos robatoris comesos a cases de pagès d'aquells encontorns.

Li fou ocupat un ganivet de grans dimensions i estris que segurament utilitzava als robatoris.

Ha ingressat a la presó de Santa Coloma de Farners a disposició del Jutge d'Instrucció d'aquell partit.

— La policia d'Olot ha detingut el veí d'aquella ciutat Edison Deu i Casals de 45 anys, casat, mecànic, el qual estava reclamat per tinença il·lícita d'armes. Ingressà a la presó d'Olot.

— En entrar els obrers de la fàbrica de filats i teixits anomenada «Societat Anònima Lluvia Tèxtil», situada al terme municipal de Montagut de Fluvià, es trobaren amb uns avisos de la direcció fixats a les portes en els quals se'ls notificava que, a partir del primer de desembre serien acomiadats a mesura que anessin acabant les feines començades i que el comiat total i tancament de la fàbrica es verificaria a fi d'any.

— El Consell Provincial de Primera Ensenyança de Girona ha ordenat el tancament total i immediat de l'escola que, sense autorització legal, funcionava a la colònia Estebanell de Freixanet.

VIES URINARIES
Les malalties més perilloses de les vies urinàries poden guarir-se del tot i amb poc temps. Un preparat absolutament vegetal, el ZUMO DEPURATIVO HOFFMMANN, combat amb eficàcia la BLENORRAGIA (purgacions); GOTA MILITAR, CISTITIS, PROSTATITIS i dolorós MAL DE PEDRA, puix que dissol les pedres en pocs dies. Un llibret molt interessant es regala al qui el demani a Casa Alsina, passatge del Crèdit. El ZUMO DEPURATIVO HOFFMMANN es ven a Casa Segala, Rambla de les Flors; Centre Pelayo, carrer Pelayo, i principals farmàcies

MORA D'EBRE

[illegible] DEL CARNET ELECTORAL :: ALTRES NOVES

[illegible], ha constituït un fracàs la implantació del carnet electoral a la nostra vila, ja que, malgrat els vistosos cartells i bans de l'estraperlic Pich i Pon i dels pregons diaris dictats per la Comissió Gestora que venim patint, perquè els ciutadans vagin a sol·licitar el «Carnet Jover», fins a la data i després de la movilització general de tots els elements de dreta, l'han sol·licitat unes 80 persones.

Fins a 2,000 i escaig de votants! ¿No els sembla, senyors de la Comissió Gestora, que varen sol·licitar la implantació a Mora d'Ebre, que això és fer el ridícul?

—Continua clausurat el Centre Amistat Republicana de Bot, malgrat no trobar-se inclòs en l'excepció que féu el governador general de Catalunya, en donar l'ordre d'obertura dels centres clausurats, per aquells que tinguessin responsabilitats amb motiu dels fets d'octubre.

Considerem aquest cas, doncs, com una excepció, degut, potser, a la influència d'algú, que considera els seus interessos particulars polítics per damunt de tota disposició de caràcter general.

—La nova empresa Aleu-Soler ha començat la temporada de cinema al Teatre Guimerà, de la Joventut Republicana Federal, amb èxit remarcable.

La nova empresa ha contractat per a la present temporada una sèrie de programes a base de les millors produccions, i està ja anunciat, per a una data propera, la superproducció espanyola «Nobleza baturra», que és esperada amb força interès pel nostre públic.

Els desitgem molts èxits.

—Han traslladat, per una llarga temporada, la seva residència a Alcanyiç, els nostres amics, Joan Martorell i Joana Miró.

—Ens asseguren que entre els components de la redacció del periòdic «L'Ideal de l'Ebre», portantveu de la Federació Republicana Federal Socialista de la Ribera i Terra Alta (E. R. de C.), hi ha el propòsit de reemprendre la seva publicació, fa temps interrompuda.

No cal dir com ens alegraria que aquest propòsit es portés a cap, en moments difícils com aquests, ja que l'«Ideal de l'Ebre», en circumstàncies iguals, abans de la implantació de la República, fou el més ferm lluitador per a enderrocar aquell estat de coses de crim i de vergonya que sostenien els homes de la monarquia.

—Dijous passat, al Teatre Guimerà, invitats per l'empresa del mateix, assistiren a una sessió de cinema especial, tots els alumnes de les Escoles Nacionals i de l'Institut Elemental de Segona Ensenyança.

—Ha celebrat Junta general la Joventut Republicana Federal, i ha estat aprovada la reforma del reglament, que, entre moltes disposicions de gran interès, cal destacar la creació d'unes classes de socis: socis militants i socis simpatitzants.

CASTELLVELL I EL VILAR

La nena de dos anys, Matilde Puig, filla del nostre amic Fèlix Puig, va caure a una galleda d'aigua bullent i es produí tan greus cremades, que a les dotze hores va morir.

Als seus pares el nostre més sentit condol.

—Dies enrera, els Mossos d'Esquadra, vestits de paisà, feren un registre a casa del nostre company Carmelo Bau, quan estaven sols, ell i el seu fill, i els ocasionaren el consegüent ensurt, per creure que es tractava d'un atracament, ja que no els coneixien.

En haver registrar tota la casa es donaren a conèixer com a Mossos d'Esquadra i varen dir-li que els lliurés el llibre de Màgia, i, naturalment, va dir-los que no sabia de què li parlaven, i el varen deixar en pau.

Degudament informats, sabem de què es tracta, i oportunament en parlarem; de moment avancem que la denúncia la va fer un veí, la muller del qual té uns atacs de cap i cua, i creu que el mal li donen els veïns.

AUTO-LITE BATTERIES
LA MARCA DE FAMA MUNDIAL
SENS COMPETÈNCIA EN DURACIÓ I ECONOMIA
ESTACIÓ DE SERVEI:
GARATGE ELECTRIC
Moià, 6 i 8

GELIDA

CONFERENCIA DEL SENYOR SERRA I HUNTER SOBRE «TEMES DE CULTURA OBRERA»

A la Societat Coral d'Artesans de la nostra vila, ha donat la seva anunciada conferència sobre «Temes de cultura obrera», el culte professor de la Universitat de Barcelona i diputat al Parlament de Catalunya, senyor Jaume Serra i Hunter, davant d'un auditori nombrosíssim i àvid d'escoltar la densa paraula de tan destacat conferenciant.

La dissertació del senyor Serra i Hunter fou una magnífica peça oratòria, durant la qual exposà i demostrà els drets de l'home, sense distinció de classes, a la cultura. Definí l'escola unificada, laica, gratuïta i obligatòria; traçà en línies generals l'organització estatal de l'ensenyament segons la Constitució i els Estatuts exterior i interior de Catalunya. Remarcà l'obra de les esquerres en aquest aspecte i féu una adient comparació amb la que, sobre el mateix, han fet les dretes que, amb tots els ressorts del poder a les mans, no s'han preocupat d'altra cosa que de restringir, tant com han pogut, la divulgació de la cultura, molt especialment en les classes obreres. I acabà augurant un pròxim triomf dels partits esquerrans demòcrates i obrers, que reprendran tot seguit l'obra iniciada quant el bienni per a incrementar-la i estabilitzar-la totalment.

Una formidable ovació coronà la magnífica dissertació del conferenciant d'Esquerra Republicana de Catalunya, senyor Serra i Hunter.

Ja teniu diari de la nit: ULTIMA HORA

·LES LLETRES·

ECOS

En certa ocasió el «jefe político», quelcom així com l'alcalde d'un poble de Venezuela, va rebre la visita d'un individu, portador d'una lletra de recomanació del germà del general Gómez. De la lletra es desprenia el desig que aquell home ocupés la secretaria del Municipi.

No hi havia vacant, però davant d'un desig del germà del dictador hom va haver d'inventar-la. Aleshores sorgí un entrevanc. El nou secretari no sabia de lletra.

El «jefe político» cregué oportú consultar el germà de Gómez. Aquest va oir la seva relació i en acabar li digué:

—Conque el muchacho no sabe leer ni escribir... Y Vd. sabe, mi amigo?

—Sí, señor.

—Muy bien. Entonces, el pasarà a ser «jefe político» i Vd. serà su secretario.

* * *

Els molts libanesos, turcs, siris, etc., etc., que campen per Veneçuela, pronuncien certes lletres amb dificultat. Entre elles, la C, que en fan G.

Una vegada un marxant, fill de Beirut, esmorzava a la porta d'un hostal. Passà un altre marxant, compatriota, i va dir-li en to de facècia:

—Siempre *gomes*, siempre *gomes*...

Volia dir que sempre menjava. Però la broma li va costar quatre anys de presó.

* * *

Un repòrter va ésser amablement invitat a un te que determinada Agrupació dedicava a un consoci destacat. L'home hi va anar, va entaular-se com tothom i els directius palesaren estar molt satisfets de la seva presència.

Però en finir l'acte un cambrer, implacable, va demanar-li el tiquet i en manifestar que no el tenia li exigí 5 pessetes en metàl·lic, sense entendre's de raons.

El xicot va pagar. Però en acomiadar-lo atentament la Junta va dir, assenyalant el cambrer:

—El senyor ressenyarà l'acte.

* * *

Un xicot de fora va entrar a treballar a un diari. Acabava d'arribar i conservava el lèxic de la seva comarca. Per compte del verb posar *emprava el verb* ficar.

Aviat, per distracció del noi, varen trabucar-se els peus de dues fotografies i allò va costar una multa.

El director va cridar el noi i li va preguntar:

—¿Què heu fet amb aquests gravats?

—Oh... jo només he ficat els peus...

—M'agrada la franquesa —féu el director aguantant-se el riure—. Aneu, aneu, i no els torneu a ficar...

Avui, al Lyceum Club

Avui tindrà lloc la inauguració oficial de l'exposició de la taula parada al te que ha organitzat el Lyceum Club de Barcelona al seu estatge social, carrer de Fontanella, núm. 18.

Aquesta exposició restarà oberta des d'avui fins el propvinent dia 14.

Ahir fórem invitats a la inauguració preparatòria d'aquesta exposició que es compon de diversos jocs de te i de taules exprofesses de gustos ben adients i de diversos estils. A aquesta exposició han col·laborat les galeries Syra, Grifé i Escoda, Busquets, Uralita, Cartuja de Sevilla, Art Ceràmic i Casa Macià, les quals han contribuït a fer ressaltar els bells propòsits dels organitzadors.

LLEGINT...

«La primera noia»

UNA NOVEL·LA PROLETARIA RUSSA

Dins la biblioteca «A tot vent» ha aparegut, no fa gaire temps, una novel·la d'un autor rus contemporani, Rogdànov, i que porta per títol «La primera noia». Pertany, per tant, al gènere qualificat amb el nom de literatura proletària.

Com es podria suposar, equivocadament, a causa del títol, no es tracta de la primera noia en el sentit del primer amor, sinó de la primera en inscriure's i figurar en la Joventut Comunista; per tant, l'acció té lloc durant els anys de la formació del nou règim, i com que ella és la primera noia que s'allista oficialment, el seu comportament i la seva formació tenen una transcendència considerable pel prestigi del partit. Tots els esforços, doncs, per a educar-la i perquè no s'esgarrii. Amb aquests elements com a base de l'obra, A. Bugdànov ens presenta el moviment intern de la formació i maduració del partit. L'esforç, la lluita, les discrepàncies, etc. Aquella pintura de l'evolució de Rússia, vista a través d'una població que pot ésser estampa de totes les altres, seria suficient perquè l'obra tingués un gran interès. Precisament, el seu defecte literari està en el fet que a moments queda massa documental. A moments, perquè és indiscutible que hi ha quelcom més que això. Globalment, la primera meitat és més intensa i sugestiva que la segona, on al començament, el grando de relatador, que és la nota magistral de l'autor, trontolla també un moment a conseqüència d'un allargassament inútil.

La poesia que hi ha a l'obra prové de les stiuacions, poètiques per elles mateixes, les quals, per tant, no cal fer altra cosa que descriure-les amb precisió. Escenes com les dels dos protagonistes en l'habitació del campanar que ell ha arreglat, i on arriben d'una manera natural, lògica, a aquells moments d'intimitat, són escenes inesborrables. Es la intimitat en el fred, la luxúria en el fred, que té un to de puresa, que no hi es en països més càlids, on els cossos resten ardents perquè l'aire ho és, com també totes les coses, formant tot plegat un cercle viciós, una atmosfera carregada i pesant, perquè no pot orejar-se i ventilar-se com allí, on les albes fredes semblen tocar les coses per primera vegada, com si el món sortís del caos. Aquelles escenes, dèiem, com que són esperades de lluny i les circumstàncies ens hi porten per un terreny segur es fan inesborrables. En canvi, s'observa, a voltes, que l'autor vol emprar termes i imatges poètiques i dóna la sensació d'una cosa forçada i volguda.

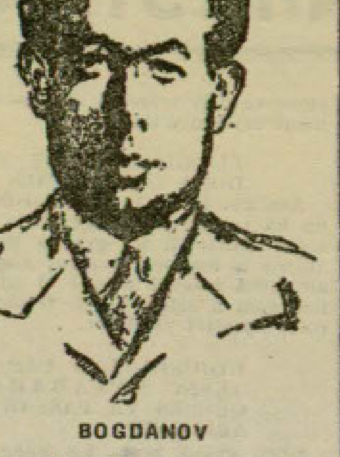

BOGDANOV

La seva classificació com a novel·la proletària és una de les coses que més ens havien cridat l'atenció per interès de constatar si veritablement oferia alguna característica particular, alguna modalitat nova o fins si portava el gèrmen d'una renovació en la literatura, ja que tant ha donat a parlar. Es indubtable—per a nosaltres almenys—que la lectura d'aquest llibre produeix una sensació no acostumada. Però aquesta anormalitat perceptible, prové més que d'altra cosa, dels personatges. Potser la diferència és més notòria al nostre temperament llatí. El cert és que «La primera noia» produeix una sensació d'irritació als nervis, com si fossin desproveïts d'epidermis. Tot prové del personatges, que no saben prear les belleses de les coses del món ni gaudir-les quan les tenen davant. Es això el que sembla que l'autor s'esforça en amagar amb aquelles descripcions volgudament poètiques, i que, com hem dit, queden postisses. Tot això és una qüestió al marge d'aquesta obra general a totes les que porten aquesta qualificació. Hem dit les nostres impressions amb exactitud, i quant a la veracitat d'aquestes, ningú, almenys, no pot negar-nos-les.

En aquest ambient és on es forma la primera noia, Sònia, que més que aprendre dels seus companys, com hauria de fer, els ensenya. Acaba sucumbint i morint en mans d'aquells mateixos que havien d'alçar-la. No cal fer cap mena de consideració moral entorn dels problemes que s'hi plantegen, perquè seria una tasca extraliterària. No deixa, però, de deduir-se el gran interès del llibre pel cercle de coses que ens descriu, el lloc i el temps.

Nicolai Bugdànov és, abans que tot, tot un gran narrador. Ni existeix per a ell la dificultat literària de la descripció, per entrebancada que aquesta sigui.

La traducció és deguda a Andreu Nin, conegut ja per la tasca d'incorporar al nostre idioma les obres mestres de la literatura russa. S'endevina a través de la traducció una comprensió espontània de l'obra. El lèxic, així mateix, és espontani: ni massa erudit, ni massa popularista. El llenguatge usca. [illegible] el mot; per això, conserva fresca aquella pintura tan viva de les coses. Andreu Nin porta traduïdes en poc temps de diferència «Anna Karenina», de Tolstoi; «L'insurgent», de Jules Vallès i «La primera noia», de N. Bugdànov. En aquest poc temps, deguda la importància i diversitat de les obres, Andreu Nin, s'ha situat com un dels nostres primers traductors.

Es d'agrair a ell, i a les «Edicions Proa» l'haver-nos fet possible la coneixença d'aquesta obra tan interessant.

HORES EN BLANC

S. JUAN ARBO :: Edicions «Quaderns Literaris»

S. Juan i Arbó acaba de publicar en els «Quaderns» una obra que porta per títol «Hores en blanc» i que és una nova edició, segons tenim entès, molt modificada i corregida, d'una seva obra anterior: «Notes d'un estudiant que va morir boig».

Com que no coneixiem aquesta obra, en parlarem, prescindint per complet de la seva existència.

El mateix S. Juan i Arbó ens diu en l'advertiment preliminar, que el boig, per qui es suposa han estat escrites aquelles notes, hauria pogut fer alguna cosa interessant en els dominis de la sàtira. Hauria pogut fer, i cal dir que ho ha fet. Segurament S. Juan i Arbó insinua això perquè no passi desapercebut als ulls del crític. Al començament del llibre, o millor dit, en la primera part, aquesta és la nota dominant i de més valor. Observacions agudes i sàtires punyents, tot fruit de l'esfereïment de la sensibilitat personal, enfront de la societat, de la qual, per reacció, es retreu en un grau de bogeria. Sàtires més o menys directes contra el matrimoni, la riquesa, els governants, el tipus d'home normal, etc. Això ens fa pensar en Nietzsche. Hi ho fa el que en Juan i Arbó també hi ha una sensibilitat que devia sentir-se ferida per tot el putrefacte encarcarament social, i també més d'una vegada devia proferir aquells crits interiors del creador del superhome. durant la resta de tota la seva vida Però així com aquest darrer continuà en aquesta mateixa lluita, i mantenint-se en la seva tessitura d'«Home sol, home fort; home fort, home sol» S. Juan i Arbó dirieu que s'ha vist obligat a emmotllar-se a la societat. I aquelles disconformitats que creu en aquesta, han hagut de morir, i ell ha hagut de col·locar les seves sensacions pures en un segon terme, en posició de reserva, ha hagut de revestir-se, vestir-se novament. I aquell jo primitiu i primer, ha hagut de morir; i és un estudiant que va morir boig.

Tot el llibre és una xarxa d'encreuament de la sensibilitat amb l'agudesa d'«esprit».

Tant el títol com el subtítol—els dos molt subjectius — ens expliquen de l'autor i de com l'autor ha escrit el llibre. El títol ens indica ja que aquestes notes han estat escrites en nits de febre—o en dies, és equivalent—de desvetllament, d'ambició, etc. L'obra, per tant, és tota plena de força i de vida. Quasi bé hi ha una salvatgeria, un esgarip i un udol ferèstec que té un punt molt de contacte amb Kleist. També amb aquest autor hi té un altre paral·lel molt important i de coincidència molt precisa que és el de voler crear les coses —fer les obres—en un instant. Aquesta característica essencialment mascle (l'home, en la creació, intervé un moment) és un dels distintius més accentuats de l'obra.

En el llibre es segueix fins a la fi, gradualment, l'evolució de la bogeria. En la segona part, les coses són més incoherents, més visionàries, més sense sentit i acaba amb un obsessionisme delirant. En les darreres pàgines només hi ha en el protagonista uns sentits receptors de sensacions, sense la potència mental que classifiqui, ordeni i distingeixi. La fi del llibre es una aglomeració intermitent de sons, paraules, objectes, etc., etc., que es repeteixen, fugen i tornen a sorgir de nou, etc. Aquesta graduació de la follia ha estat feta d'una manera mestra. En el començ insinuada i augmentada sensiblement fins al grau de pertorbació, i la fi, el vèrtigen final són perfectes.

J. PALAU-FABRE

No deixeu de llegir

Els primers moviments socials a Catalunya

de JOSEP M.ª VILA

Un volum de més de 250 pàgines

Preu: 5 pessetes

Administració i venda:

LLIBRERIA CATALONIA -- Ronda Sant Pere, 3

MISCEL·LANIA

—Amb «l'Estudiant de Cervera», Alfons Maseras ha escrit una novel·la d'un tipus nou en les lletres catalanes, d'ara. Dins un marc històric ha pintat uns amors romàntics de molt bell interès. «L'Estudiant de Cervera» és el volum 81 de la famosa Biblioteca «A tot Vent», que edita «Proa». L'èxit creixent d'aquesta novel·la prova que Alfons Maseras ha encertat una vegada més.

—«Edicions Proa», té a punt de publicar la primera novel·la llarga d'Ernest Martínez Ferrando. L'Exquisit i profund narrador, destre escorcollador d'ànimes, ha fet una novel·la on els seus dots de contiste són superats. «Una dona s'atura en el camí», és la revelació d'un fort novel·lista. L'obra constituirà el volum 83 de la mateixa Biblioteca serà «Iama». (El femer), d'Alexandre Kuprin, traduïda directament del rus, per Francesc Payarols.

A primers d'any apareixerà «La Farsa i la Quimera», en dos volums, de Joan Puig i Ferreter, dintre també de la Biblioteca «A tot Vent».

—La Biblioteca Sociològica Contemporània anuncia que editarà amb preferència aquells treballs que per llur extensió no poden publicar-se a la Premsa diària i que tampoc no arriben a la categoria del llibre. Serà dirigida amb un criteri independent i eclèctic. Hi tindran cabuda tota mena d'estudis sociològics i, per tant, constituirà una iniciació als problemes més diversos que preocupen la societat. Publicarà tres opuscles senzills cada mes, i quan l'extensió dels treballs ho faci necessari, editarà opuscles dobles. Amb un cens de col·laboradors solvents de la Catalunya estricta, País Valencià i Mallorca, es vol oferir al nostre país una obra orgànica i disciplinada. Aconseguit el primer objectiu, s'editarà l'Anuari de la Cultura (visió total de les nostres activitats cíviques) i el Fitxer bibliogràfic hispànic (arxiu de documentació per als estudiosos) i, per últim, ha començat a editar material imprès per a tota mena d'institucions culturals, amb la finalitat de contribuir a la renovació dels procediments per a divulgar la cultura intel·lectual, científica i tècnica. Una xarxa de corresponsals comarcals i dues sotsgerències —País Valencià i Mallorca—, garantiran la constant divulgació i propaganda de les activitats de l'Editorial Norma i una direcció intel·lectual i tècnica mantindrà la relació espiritual.

Un sastre apropiat per a cada client.

Una vegada vostè hagi elegit la roba que més li agradi d'entre l'escollit assortiment que en tenim per aquesta temporada, el recomanarem, si vostè ho desitja, a un sastre que per pocs diners li farà un vestit impecable.

Comptem amb sastres associats per a tots els gustos i necessitats. Uns que s'especialitzen en models atrevits, pel jovent, i d'altres que s'ajusten al tall clàssic.

Nosaltres li responem de que vostè serà tractat per tots ells com un amic.

D'aquesta manera vostè podrà anar molt ben vestit per pocs diners, i sense cap molèstia, ja que nosaltres mateixos ens encarreguem d'enviar la roba a casa del sastre.

Paños RAMOS

PELAYO, 10

AJUNTAMENT

CARNET ELECTORAL COMBINAT AMB RIFA

Ha arribat a coneixement del senyor president de la Junta Municipal del Cens Electoral, el fet següent: un individu s'ha presentat en diversos domicilis, al·legant ésser funcionari de les Oficines del Carnet Electoral i, amb el pretext de preguntar si han rebut l'esmentat document, ofereix participacions de la rifa de Nadal.

Per l'indult de Llorenç Bello

Per l'Ateneu Republicà de Gràcia, ha estat cursat el telegrama següent, al President del Consell de ministres: «Rogamos indulto Lorenzo Bello en memoria y desagravio don Lluis Bello, político honrado ciudadano ilustre ejemplar. — Ateneu Republicà, de Gràcia.»

Noticiari

*

Els dies 5 i 6 del proper desembre d'enguany, a les nou del matí, seran venuts en pública subhasta en el Mont de Pietat de la «Mare de Déu de l'Esperança», Secció de Crèdit pignoratiu de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, els empenyoraments d'objectes i robes, vençut abans del dia 1.r del passat setembre; l'entrada a la sala de subhastes és per la plaça de Jonqueres, 2, entresol.

Sembla que es posa en clar la mort de Joan Codina

A conseqüència de les declaracions obtingudes en la causa que s'instrueix per la mort de Joan Codina en el jutjat núm. set, el jutge ha dictat aute de processament contra el tinent d'assalt que manava les forces que feren l'escorcoll en la casa del carrer de la Trinitat. També s'ha dictat aute de processament contra el sergent que anava amb la companyia i contra el guàrdia que anava amb l'altre guàrdia que també està processat.

Una conferència sobre els drets de la dona oriental

Visitaren el president del Tribunal de Cassació de Catalunya, una representació de jutges de primera instància, d'aquesta ciutat, per tal de demanar-li que els cedeixi la Sala d'Actes de l'esmentat Tribunal perquè pugui donar-hi una conferència el jutge de primera instància de Girona senyor Pau Balcells, sota el tema: «La dona oriental en el Dret i a la família».

El senyor Gubern accedí l'esmentada petició i oferí la seva assistència a la conferència que tindrà lloc dissabte, dia 23 de l'actual, a les cinc de la tarda.

Serà pública.

· COMERÇ I FINANCES ·

LA BORSA

*

Impressió

En els rotllos de comptat es va veure quelcom més de negoci que en sessions anteriors, els deutes de l'Estat oscil·laren amb petits avantatges en tots els deutes i sèries.

Les obligacions Municipals, Diputacions, Provincials i Tresoreria de la Generalitat no feren altra cosa que sostenir les cotitzacions anteriors, però amb més negoci que en sessions anteriors.

Les obligacions ferroviàries i industrials, amb més negoci, però sense variacions en llurs cotitzacions.

* * *

En els rotllos de fi de mes, les accions ferroviàries Nord i Alacant es varen veure afavorides per algunes compres de Madrid, la qual cosa motivà que aquestes accions remuntessin un enter sobre la tanca de la darrera sessió de divendres, però a darrera hora s'han vist algunes vendes, les quals motivaren que les cotitzacions es tornessin a batre en retirada.

Les accions industrials i particularment les accions Rif i Explosius, varen carèixer de tot interès per manca d'operacions. Les accions Ford i Aigües de Barcelona, es veieren quelcom sol·licitades i guanyaren terreny.

Borsí del matí

Nord, 40'00, 39'65, 40'45 i 40'40; Alacant, 34'20, 34'10 i 34'70; Ford, 267; Explosius, 127'00 i 127'50; Rif, 64'75 i 65'25; Aigües, 191'50, 192'50 i 192'65; Montserrat, 22'50; Colonial, 36'00; Hulleres, 46'00; Petrolets, 6'05, i Filipines, 390'00.

Borsa de la tarda

Nord, 40'50, 40'45, 40'85 i 40'50; Alacant, 34'80, 35'15 i 35'00; Rif, 65'25 i 65'00; Explosius, 127'65 i 127'50; Ford, 267'00, 270'50 i 268'50; Petrolets, 6'00 i 6'05; Montserrat, 22'75, 22'00 i 22'50; Aigües, 192'65 i 193'00; Plates, 15'25 i 14'75; Colonial, 36'00 i 36'25, i Felgueres, 36'50.

Borsa oficial

Nord, 40'40 i 40'70; Alacant, 35'00; Montserrat, 22'75; Chade, 440'00, paritat; Chade D., 87'00; Chade E, 87'00; Aigües, 193'00; Filipines, 392'00, operacions, i Petrolets, 6'05.

CANVIS DE MONEDES

Lliures	36'15	36'25
Francs	48'35	48'45
Dòlars	7'35	7'37
Lires	59'20	59'50
Marcs	2'945	2'965
Suïssos	239'25	239'50
Belgues	124'00	124'50
Florins	4'98	5'00
Escuts	32'60	33'00
Cor. Praga	30'60	30'80
Cor. sueques	1'86	1'88
Cor. noruegues	1'81	1'83
Cor. daneses	1'61	1'63

TANCA	Ant.	Avui
Deutes de l'Estat		
Interior 4 %. A	60 85	60 90
» B	60 90	61 10
» C	61 10	61 10
» D	61 10	
» E	60 85	
» F	61 —	
» G i H	79 50	79 50
Perp. Ext. 4 %. A	99 85	100 —
» » B	99 85	99 90
» » C	99 75	
» » D	99 85	99 85
» » E	99 65	99 75
» » F	99 50	99 75
» » G i H	99 —	
Amortit. 4 %. A	92 75	92 50
» 1900 B	92 75	
» C	92 50	92 50
Amortit. 5 %. A	99 65	
» 1900 B	99 65	
» C	99 65	
» D	99 65	
» E	99 65	
» F	99 95	
Amortit. 5 %. A	99 75	
» 1917 B	99 75	
» C	99 75	
» D	100 —	
» E	100 —	
» F	94 75	
Amortit. 5 %. A	101 25	101 50
» 1926 B	101 15	101 50
» C	101 50	101 50
» D	101 —	
» E	102 15	
» F	101 70	
Amort. 4 1/2 %. A	100 25	100 65
» 1928 B	100 25	
» C	100 25	
Amortit. 5 %. A	102 —	102 25
» 1927 sense B	102 —	102 25
» impostos C	102 —	102 25
» D	102 —	102 25
» E	101 55	
» F	101 40	
Amortit. 5 %. A	99 65	99 50
» 1927 amb B	99 60	99 65
» impostos C	99 60	99 65
» D	99 65	99 65
» E	100 85	99 65
» F	99 —	99 65
Amortit. 5 %. A	85 50	85 50
» 1928 B	85 —	85 —
» C	85 —	85 —
Amortit. 4 %. A	100 25	100 —
» 1928 B	100 —	
» C	100 —	
Amortit. 5 %. A	101 60	102 —
» 1929 B	101 65	102 —
» C	101 50	102 —
» D	101 15	
» E	100 50	
» F	101 —	
Bons del Tresoreria A...	289 50	
Bons del Tresoreria B...	289 50	
Deute Ferroviari 5 %. A	101 85	101 50
Deute Ferroviari 5 %. B	101 —	101 25
Deute Ferroviari 5 %. C	101 —	
Deute Ferrv. 4 1/2 %. A	100 25	
Deute Ferrv. 4 1/2 %. B	99 75	
Deute Ferrv. 4 1/2 %. C	99 70	
Generalitat		
Tres. Generalitat 6 %.	102 25	102 25

	Ant.	Avui
Ajuntaments		
Badalona 6 %.	90 50	
Barcelona, semestre	88 25	
» 1906 A	67 —	
» 1906 B	66 25	69 75
» 1906 C	65 50	
» 1907 D	64 75	
» 1910 D	66 —	
» 1912 B ampl	68 —	
» 1912 E	64 —	
» 1912 F	64 —	63 50
» 1913 B ampl	68 —	
» 1916 B	67 50	
» 1917 B	67 75	
» 1918 B	67 75	
» 1919 B	67 50	
» 1920 B	67 75	
» 1921 6 %.	88 25	88 85
» 1921 6 %. dc	89 —	89 75
» 1925 6 %.	88 —	
» 1926 6 %.	88 75	87 75
» 1929 6 %.	86 75	
» 1922 Expos	90 —	
» 1925 Balmes	87 —	
» 1928 Balmes	85 —	
» 1928 P. Frc	87 —	
» 1928 5 %.	74 25	74 65
» 1934 6 %.	99 25	99 25
» Eixampla 1907	68 75	
» Eixampla 1913	73 —	
» Eixampla 1927	88 25	
» Bons Reforma	69 75	
Càdiz 5 1/2 %. 1929	79 —	78 75
Màlaga 6 %. 1923	68 —	
Màlaga 6 %. 1925	58 —	62 —
Sevilla Exposició 6 %.	95 —	
València 5 %.	81 50	81 50
Antigues Diputacions		
Barcelona, 9 milions	87 25	
» 5 milions	85 75	
» sèrie B	85 —	85 —
» sèrie C	84 —	
» 6 %. 1926	96 —	
» 6 %. 1930	100 —	
» Provincials	100 50	100 —
Mancomunitat 1914	81 —	
Mancomunitat 1920	80 —	
Caixa Crèdit Com.	82 50	
Juntes d'Obres Públiques		
Port Barcelona 1908	98 —	
» Barcelona, diverses	98 —	97 50
» de Càdiz	93 75	
» de Gijón Musel	97 —	
» de Sevilla s. D.	98 50	
» » s. E.	100 —	
» » s. F.	99 50	
» de Tarragona	95 —	
Valors que es cotitzen com efectes públics		
Banc Hip. d'Esp.ª 4 %.	98 75	98 25
» » » 5 %.	81 —	
» » » 5 %.	101 65	101 50
» » » 6 %.	111 50	111 75
» » » 5 1/2 %.	104 50	104 75
» Crèdit Local 6 %.	101 65	
» » 5 1/2 %.	98 65	98 65
» » Interprv. 5 %.	99 85	100 —
» » Interprv. 6 %.	104 —	104 50
Crèdit Local 6 %. 1932	106 50	
Bons Expos. Internac.	102 —	102 87
Local 6 %. amt. per lots	108 25	

	Ant.	Avui
Valors amb garantia de l'Estat		
Caixa d'Emis. 5 %.	99 50	99 50
Hidrogràfica Ebre 6 %.	101 —	
Deutes i Obligacions		
Cèdules Argentines	1 55	
Emprést. Argentí 6 %. A	102 15	
» » B	102 15	
» » C	102 15	
Empr. Austríac 6 %. A	99 —	
Empr. Austríac 6 %. B	99 75	
Empr. Austríac 6 %. C	99 —	
Gov. Imp. Marroc 5 %.	96 75	96 75
Emprst. Maizen 6 %. A	108 50	
» » B	108 15	
» » C	107 —	
Céd. 7 %. Costa Rica	50 —	50 —
Ferrocarrils		
Nord Espanya 1.ª s. 3 %.	54 65	54 50
» » 2.ª s. 3 %.	50 50	
» » 3.ª s. 3 %.	58 —	
» » 4.ª s. 3 %.	52 75	
» » 5.ª s. 3 %.	58 50	
Esp. Pamplona 3 %.	51 50	51 25
Prior. Barcelona 3 %.	54 —	54 —
Segovia a Medina	40 50	
Asturies 1.ª hipoteca	50 75	50 75
» 2.ª hipoteca	51 —	
» 3.ª hipoteca	51 15	
Lleida a Reus 3 %.	54 50	
Villalba a Segovia	55 65	
Especials Almansa	58 85	58 50
Almansa a València ad	50 —	
Mines Sant Joan 3 %.	51 —	
Alsasua i Sant Joan	66 50	66 75
Osca a França	63 25	
Nord especials 6 %.	96 50	94 50
Id. Valencianes 5 1/2 %.	90 50	90 75
Alar a Santander	80 —	
Alacant 1.ª hipoteca	51 50	51 50
» 2.ª »	79 25	80 —
» 3.ª »	75 —	
» A 5 %.	68 50	
» B 4 1/2 %.	58 25	
» C 4 %.	58 50	58 75
» D 4 %.	52 75	52 75
» E 4 1/2 %.	60 50	
» F 5 %.	69 60	69 50
» G. 5 %.	84 —	84 —
» H 5 1/2 %.	74 50	
» I 6 %.	63 25	
» J 5 %.	58 50	
» França 1864	86 —	85 —
» França 1878	82 —	
» Directes	45 —	
» Reus a Roda	82 50	
» Còrdova 3 %.	48 75	
» Badajoz 5 %.	81 50	81 75
Andalusos 1.ª variable	55 15	
» 1.ª 3 %.	9 —	
» 2.ª variable	5 —	
» 2.ª 3 %.	8 50	
» 1907, 3 %.	10 50	
» «Bobadilla»	10 50	
» 1918 5 %.	12 —	
» 1920 6 %.	15 —	
F. C. de Catalunya 5 %.	68 —	68 50
» » 6 %.	85 25	85 —
» Central d'Aragó %.	76 —	
F. C. Oest Espanya 3 %.	41 —	
F. C. Cremallera 6 %.	8 50	
F. C. Secundaris	41 —	85 —
Gran Metro 1922 6 %.	88 75	
Gran Metro 1925 6 %.	88 25	88 50

	Ant.	Avui
Medina a Salamanca	44 —	
Metropolità Trans 6 %.	18 —	
Orense A B C D E F	87 25	88 —
Orense G i H prior.	68 —	68 —
F. C. Sarrià 6 %.	98 —	
Tànger a Fez 6 %.	100 —	
Aigua i Canals		
Gas i Electricitat		
Aigües de Huelva 6 %.	93 —	
Aigües València 6 %.	102 —	
Barcelonesa Elect. 1912	102 25	
Barcelonesa Elect. 1913	100 50	
Barcelonesa Elect. 1920	102 —	
Canal d'Urgell	56 —	55 —
Catalana Gas D	96 50	
Catalana Gas E	95 65	
Catalana Gas F	90 —	
Catalana Gas G 6 %.	104 50	104 25
Catalana Gas H 6 %.	106 —	106 —
Catalana Gas Bons	102 75	108 —
Hisp. Amer. d'Elec. 6 %.	107 50	
Hisp. Amer. d'Elec 5 1/2	107 —	107 25
Hisp. Amer. d'Elec. bons	115 —	
Regants Ebre, Bons	72 25	
Coop. Fluid Elec. 6 %.	62 50	
Coop. Manresana Ener	94 —	
Energ. Elec. Catal. 5 %.	93 50	
Energ. Elec. Catal. 6 %.	101 50	
Energ. Elec. Cat. 5 %. or	103 —	
Energ. Elec. C. 6 %. 1928	104 25	104 25
Energ. Elec. C. 6 %. 1932	104 50	
Ener. Elec. C. Bons 1918	106 50	
Ener. Elec. C. Bons 1924	105 75	
Elèctrica Cinca 6 %.	95 —	
Elèctrica Tenerife 6 %.	99 —	
Elec. i Gas Lebon 6 %.	102 —	
Aigües Barcelona 3 %.	73 —	
Aigües Barcelona 4 %.	88 —	
Aigües Barcelona 5 %.	100 —	
Aigües Barcelona 6 %. C	104 —	
Aigües Barcelona 6 %. D	104 —	104 25
General Regadius 6 %.	90 —	
Llum i Força Llevant	100 50	101 —
Manresana Elec. 6 %.	99 50	
Prod. Forces Motr. 6 %.	54 —	54 —
Prd. For. M. Bons 7 %.	82 —	
Pro. For. M. 6 %. 1923	55 —	55 50
Can. i Regants Ebre	94 —	
Bons Regads. Llevant	107 —	
Regadius Llevant 5 %.	88 50	88 75
Sevillana d'Elec. 7 ser	108 —	
Sevillana d'Elec. 8 ser	102 —	
Sevillana d'Elec. 9 ser	105 —	
Unió Elect. Catalunya	108 —	108 —
Tramvies		
Gral. Tramvies 4 %.	78 —	
Gral. Tramvies 5 %.	78 —	
Eixampla i Gràcia 4 %.	65 —	
Tramv. St. Andreu	66 50	
Tramv. Barcelona 1925	91 —	92 —
Tramv. Barcelona 1930	91 —	91 25
Tramvies Sevilla 6 %.	98 —	
Tramvies Granada 6 %.	79 50	
Navilieres		
Transatlàntica 4 %.	9 —	
Transatlant. 6 %. 1920	17 —	
Transatlant. 6 %. 1922	17 —	
Trans. 6 1/2 %. esp. 1925	99 —	
Trans. 6 1/2 %. cns 1925	98 50	
Transatlant. 5 %. 1926	99 —	
Transatlant. 5 %. 1928	95 25	94 50
Bons Transmedit. 6 %.	100 75	
O. Naval Llevant 6 %.	92 —	

	Ant.	Avui
Obligacions Industrials		
Aplicacions Elec. 6 %.	99 50	
Asland 5 %. preferents	91 —	
Asland 6 %. 1916	96 —	
Asland 7 %.	100 —	
Asland 6 %. Villaluenga	97 50	
Asland 6 %. Còrdova	90 75	96 75
Auxil. Cons. «Sansón»	94 —	94 —
Comp. Auxil. de F. C	94 50	
Carbons Belga 4 1/2 %.	56 —	
Colònia Güell 6 %.	100 75	
Const. Paviments 6 %.	80 —	
Const. Ferrov. 5 1/2 %.	85 —	86 —
Cros. S. A. 6 %.	105 —	105 —
Electro Met. Ebre 6 %.	102 —	
El Tibidabo 5 %.	66 —	
Com. d'Obres Ced. 6 %.	86 —	
Energ. Ind. Aragón 6 %.	90 —	95 50
Esp. Carburs Met. 6 %.	104 50	104 50
Construccions Elec. 6 %.	96 —	
Colorants i Explos. 6 %.	100 50	
Fin. i Fid. Arnús-Gari	94 —	
Fom. d'Obres 4 1/2 %.	98 —	
Fom. d'Obres 5 %.	88 —	
Fom. d'Obres 6 %. 1923	97 25	
Fom. d'Obres 6 %. 1925	103 25	
Fom. d'Obres Bons 6 %.	102 50	
Fom. d'Obres Ced. 6 %.	102 —	
Magatzems «El Siglo»	99 —	
Hotel Ritz 7 %.	84 —	
Hullera Espanyola 1924	96 —	
Hullera Espanyola 1926	88 —	
Hullera Espanyola 1932	96 —	
Madrid-Paris 6 %.	92 —	82 —
Manufactures de Suro	94 —	
Maqu. Terres Mar. 6 %.	88 —	
Metropolitana de Cons	85 —	
Min. Potassa Surià 7 %.	105 —	
Productes Pirelli 1928	99 50	
Sert, S. A. 6 %.	40 —	
Telefònica 5 1/2 %.	104 75	104 75
Teneria Moderna 7 %.	84 —	80 —
Unió Cotonera 6 %.	89 —	
Unió Salinera d'Es. 6 %.	103 —	102 85
Valèn. Millores Urbanes	83 —	
Accions Industrials		
F. C. Grans Pendents	4 —	
Funicular Montjuïc	11 50	
Tramv. Barc. pref. 7 %.	50 50	
Tramv. Barc. pref. 6 %.	75 —	
Tramv. Elec. Granada	60 —	
Aigües València pref.	129 —	
Catalana Gas s. D	107 —	
Catalana Gas s. E	114 50	
Catalana Gas s. F 6 %.	104 75	104 75
Hisp. Amer. Elec. ABC	415 —	
Hisp. Amer. Elec. s. D	88 40	
Hisp. Amer. Elec. s. E	88 —	
Aigües del Llobregat	128 —	
Elec. Gas Lebon s. B	82 —	82 —
C.ª Transmediterrània	142 —	
Banc d'Espanya	617 —	
Banc Ext. d'Espanya	80 —	
Ciment «Asland» ord.	98 —	
Ciment «Asland» pref.	108 —	
Ciment «Sansón» ord.	25 —	
C. «Sansón» pref. 7 %.	45 —	
Cros. S. A.	180 —	
Const. Ferroviària	100 —	
Cobertes i Teulades	92 —	
Espanya Industrial	125 —	
Carburs Metàl·lics	190 —	
Foment d'Obres	176 —	

	Ant.	Avui
Tabacs Filipines	369 —	
Hispano Suïssa	105 —	
Hotel Ritz 6 %.	89 —	
Indústries Agrícoles	242 —	251 —
Maquinària Terrestre	87 —	

	Ant.	Avui
Monopoli Petrolis	155 —	
Salinera Catalana ptes	90 —	
Telefònica 7 %. pref.	116 75	116 75
Telefònica ordinàries	182 —	131 50
Unió Salinera Espanya	70 —	70 —

Mercat de Llotja

PREUS

FARINES

Aragó	68	65
Castella (corrent)	61	62
Id. (extra)	67	68
Força	80	90
Local, corrent	62	63
Idem extra	67	58
Regió	62	65

Preus en ptes. els 100 quilos.

BLATS

Aragó	50	
Castella	50	
Extremadura (corrent)	50	
Idem (cruixer)	50	
Manxa	50	
Navarra	50	
Penedès		
Urgell	50	

Preus en ptes. els 100 quilos.

ARROSSOS

Bomba	103	165
Idem Calaspar	125	128
Bell-lloc O.	60	61
Floret	66	67
Granja	68	70
Selecta	63	64
Trencat	47	48
Farina d'arròs	50	52

MONGETES

Castella (corrent)	103	109
Idem (selecta)	106	114
Estrangeres		
Mallorca	74	78
Prat	88	90
València	74	78

CIGRONS

Andalusia	95	100
»	79	80
»	73	75
»	62	64
»	57	58
»	55	56
Marroc		
Mexicans	100	100
Palous	80	62
Saúc	165	183

Preus en ptes. els 100 quilos

PREUS

DESPULLES

Segones	22	23
Terceres	21	22
Quartes	20	21
Núm. 3	26	27
Núm. 4	25	26

Preus en ptes. els 60 quilos.

Menuts prims	18	19
Segonet	17	18
Segó	14	15

Preus en rals la quartera de 70 litres.

ORDI, MORESC I CIVADES

Civada Extremadura	86	
Idem Manxa	85	
Moresc Plata, dispon.	45	45 50
Idem país	48	48 50
Ordi, Urgell	88	
Escaiola, Andalusia	115	120

LLEGUMINOSES

Faves Andalusia	46	47
Idem Extremadura	46	47
Idem Mallorca	49	
Favons Andalusia	44	45
Idem Extremadura	44	46
Veces Andalusia	48	
Idem estrangeres		
Ers país	40	41 —
Idem estrangers	42	42 50
Guixes	42	44
Pèsols estrangers	90	95
Idem país	42	43
Llenties Andalusia	80	
Idem Salamanca	110	120

PALLA I ALFALS

Alfals 1.ª	6	
Alfals 2.ª	5	
Palla d'Urgell	2 50	
Idem curta	2 50	

Preus en ptes. els 40 quilos

GARROFES

Castelló, negra	23	
Eivissa	28	
Mallorca	28 50	
Matafera, negra	31 50	
Roja	30	
Vinaròs, negra	33	

Preus en rals els 42 quilos

En cap llar catalana no ha de mancar LA HUMANITAT

La guerra als dos fronts

"L'acord del Gran Consell feixista significa el començament d'una guerra santa colonial"

A TOT ITALIA ES CELEBREN MANIFESTACIONS XENOFOBES

Les sancions

(Ve de la pàgina 1)

dels seus ideals i les raons de la seva existència.

El Gran Consell Feixista fa l'elogi de la calma exemplar i de la tenaç disciplina, amb les quals el poble italià demostra que es troba plenament conscient de l'alcanç històric dels actuals esdeveniments i invita a oposar a les sancions la més implacable de les resistències, mobilitzant, a través dels organismes del règim, totes les energies morals i tots els recursos materials de la nació.

El Gran Consell Feixista invita els italians a empavesar llurs cases durant les 24 hores del dilluns dia 18 de novembre. Ha decidit convocar a Roma per al primer del pròxim desembre, als 95 comitès provincials femenins de mares i vídues de les víctimes de la Gran Guerra per tal de coordinar i intensificar la resistència, en la qual es confia a les dones italianes una labor de primer ordre.

El Gran Consell Feixista ordena que als edificis de tots els Ajuntaments d'Itàlia es col·loqui una làpida commemorativa de l'assalt què, a partir d'avui, dilluns, s'intenta contra el poble italià, a fi que en els segles veniders permaneixi com un document de la immensa injustícia perpetrada contra Itàlia, a la qual tant li deu la civilització de tots els continents.

El Gran Consell Feixista dirigeix l'expressió de la seva simpatia als Estats que, en negar llur adhesió a les sancions han favorescut la causa de la pau.

El Gran Consell Feixista està segur que la prova imminent revelarà al món la virtut romana del poble italià en l'any XIV de l'era feixista.»

ITALIA TANCA LES FRONTERES A TOTS ELS PAISOS SANCIONISTES COM SI HAGUES ESTAT DECLARADA LA GUERRA

Roma, 18. — A les dotze de la nit passada entraren en vigor les sancions acordades per 52 països contra Itàlia.

A partir d'avui la frontera italiana restarà tancada a totes les importacions dels Estats sancionistes.

Itàlia tota celebra avui la seva guerra de setge econòmic com si fos una declaració de guerra en armes. Totes les cases d'Itàlia apareixen ostentant banderes i domassos dels colors nacionals.

Les mesures econòmiques han transformat per complet la pau del país fins a tal punt que pot afirmar-se que no hi ha un sol italià que en major o menor proporció no es vegi afectat per les sancions en la seva vida privada.

Malgrat l'innegable esperit de sacrifici per part del poble italià, no hi ha dubte que el país sencer es troba molt impressionat i colèric contra Inglaterra i àdhuc més contra França perquè considera que aquest últim país ha fet traïció a Itàlia.

Nombroses indústries han estat condemnades a la ruïna, i tota l'economia del país sofreix una convulsió de conseqüències difícil d'apreciar.

Aquesta nit, a les deu, es reunirà novament el Gran Consell Feixista al Palau de Venezia.

L'opinió general a Itàlia és que aquest país podrà suportar durant molt de temps el que aquí es diu «guerra de resistència econòmica». S'admet també la possibilitat que durant l'aplicació de les sancions poden sorgir complicacions de caràcter polític o militar.

En el moviment de resistència econòmica es distingeixen les dones. Per exemple: les dones de Turin han ofert llurs joies de metallls preciosos al Tresor a canvi de simples anells de ferro. Mentrestant segueix l'augment de preus en els queviures.

A DESGRAT DE LA PROHIBICIO, ELS FABRICANTS AMERICANS TRAMETEN ARMES I MUNICIONS A ITALIA

Washington, 18. — Les mesures adoptades pel Govern contra els exportadors i armadors que, malgrat les reiterades declaracions del Govern americà continuen trametent material de guerra a Itàlia, estan en plena execució.

La llei de neutralitat parla solament d'instruments de guerra l'exportació dels quals està prohibida, però el president Roosevelt i el senyor Hull han anat més lluny i volen prohibir també les exportacions de petroli, acer, ferro, cobre, tractors, etc.

S'ha sabut que el Govern recorrerà a mesures d'ordre financer i als armadors que han rebut emprèstits de l'oficina federal de Ressorgiment econòmic, se'ls negarà tota mena de pròrrogues per a les lletres si no impedeixen les expedicions de material de guerra a bord dels seus respectius vaixells.

GUIA D'EXPOSICIONS

SYRA
DIPUTACIO, 262 - TEL. 18710
Art i ornamentació - Objectes per a presents - Emili Grau Sala: Pintures. Montserrat Casanova: Pintures. Fins el 29 de novembre

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 34 - Marcs i Gravats - Exposició Labarta. Fins el 29 de novembre

J. GAUSACHS
EXPOSA 25 PINTURES A LES
GALERIES VALENCIANO
Plaça Macià, 10
(Del 16 al 30 novembre)

UNA NOVA EPOCA DE LA HISTORIA D'ITALIA

Roma, 18. — «Voce d'Italia» diu que la decisió del Gran Congrés Feixista és el començament d'una guerra santa colonial, un començament vergonyós i injust d'una guerra que no podrà ésser mai borrada de la Història. La fe d'Itàlia en la justícia i la generositat de tot el món civilitzat, s'enderroca per si mateixa. Itàlia accepta el desafiament sola contra tots. Amb uns quants veïns de cor més noble, es troba enfront a la covardia dels que s'han passat a l'enemic. Comença una nova època de la Història d'Itàlia. La seva fórmula serà: «Resistència acarnissada que portarà la nació al just desenvolupament de les seves forces.»

GRAN NOMBRE DE MANIFESTACIONS XENOFOBES A ROMA :-: VIGILANCIA ESPECIAL A L'AMBAIXADA ANGLESA

Roma, 18. — Aquesta nit, l'efervescència a la capital d'Itàlia és considerable. Les manifestacions sorgeixen pertot arreu, dirigides, principalment pels estudiants. Els manifestants porten pancartes amb epígrafs molt durs per als països sancionistes. S'han comès tota mena d'excessos xenòfobs. Les manifestacions han estat particularment violentes davant els magatzems o oficines propietat d'estrangers o contra els comerços en els quals s'expenguin productes no italians. Els manifestants han arrencat els rètols i trencat alguns vidres. Davant aquests excessos, el comerç estranger ha tancat les seves portes.

Es registren escenes semblants a les que es produïen a Alemanya durant els dies de l'exaltació antisemita. Igual que al Reich, ací han aparegut cartells en les portes dels comerços en els quals es diu generalment: «Tot el que venem és italià», «Solament tenim productes del país» o semblants, o bé s'especifica «Ací no tenim res estranger».

Les autoritats han adoptat extraordinàries precaucions, han sortit al carrer les tropes i es veuen retens militars ocupant els carrers que condueixen, no ja a l'Ambaixada d'Anglaterra solament, sinó a les Ambaixades i Legacions de tots els països sancionistes. Són particularment impressionants les precaucions que s'adopten en els carrers que condueixen a la Plaça d'Espanya, en la qual, a més a més del Consolat General d'Anglaterra, es troba una important farmàcia britànica. En dits carrers es veuen retens considerables de bersaglieri i granaders amb uniforme de campanya i fusell amb baioneta calada. L'Ambaixada britànica també està estretament custodiada, però, sens dubte per a evitar el mal efecte que això produiria, les tropes es troben estacionades en les immediacions de l'edifici; però no junt a aquest. Escamots de carabinieri custodien, arma al braç, les Ambaixades i Legacions dels països sancionistes. Ha contribuït a augmentar l'exaltació, el to violent en què s'expressa la premsa d'avui.

MANIFESTACIONS A TOT ITALIA

Roma, 18. — Les notícies que arriben de tot Itàlia donen compte de les apoteòsiques manifestacions que han tingut lloc pertot arreu amb motiu de la guerra antisancionista.

L'oficina feixista de Premsa assegura que a moltes ciutats els obrers han matinejat més que de costum per tal d'endomassar llurs cases amb banderes nacional i recollir els objectes d'or per a fer lliurament d'ells a les seus dels feixos locals.

Els aparadors dels comerços apareixen materialment inundats de banderes i altres emblemes tricolors.

Els estudiants han celebrat manifestacions desfilant pels carrers donant visques patriòtics i cantant himnes feixistes. Les manifestacions públiques s'han dirigit als monuments dels màrtirs feixistes i dels morts de la Gran Guerra, on col·locaven ramells de flors i corones.

MOLTES INDUSTRIES EN SITUACIO DIFICIL

Roma, 18. — Les rigoroses mesures econòmiques adoptades per les autoritats italianes, han transformat l'aspecte del país, ja que afecten fins a la vida privada dels italians.

Algunes indústries es troben en situació difícil; però molt especialment la de la construcció, degut al fet que ha estat prohibida la construcció de nous edificis per tal d'economitzar primeres matèries.

El sentiment contrari a França Anglaterra és major cada dia, especialment contra el primer país, al qual la premsa acusa d'haver traït la causa d'Itàlia.

L'ARGENTINA AMPLIA LES SANCIONS

Ginebra, 18. — Al Secretariat de la S. de N. s'ha regut una comunicació de la República Argentina en la qual es declara que dit país ha ampliat la prohibició d'exportacions d'algunes primeres matèries a Itàlia, tals com el ferro, carbó i acer.

Els periòdics concedeixen molta importància a aquest comunicat, ja que podria constituir una iniciativa que pot portar a un moviment general entre els països sancionistes per a limitar encara més les exportacions a Itàlia, especialment, de petroli.

ELS PERILLS DE LES SANCIONS

Berlín, 18. — En el seu article editorial, el «Berliner Tageblatt», parlant de l'aplicació de sancions diu que és «un amarg camí».

Diu que s'adverteix que no hi ha uniformitat entre els països sancionistes, puix que es dibuixen dos grups: un el d'Anglaterra, Holanda, Bèlgica i els països escandinaus, i l'altra el de França i la Petita Entesa. Afegeix que França executarà les sancions; però d'una manera més suau que altres països, la qual cosa pot ésser una font de divergències de totes menes.

LES SANCIONS ECONOMIQUES CONTRA ITALIA

Madrid, 18. — Amb motiu d'entrar avui en vigor les sancions acordades per la S. de N. contra Itàlia, l'Ambaixada i els Consolats d'Itàlia a Espanya, així com les Caixes comercials i centres italians, han hissat la bandera del seu país.

EL DECRET DEL GOVERN ESPANYOL ESTABLINT LES SANCIONS

Madrid, 18. — S'ha publicat un decret de la Presidència del Consell, per mitjà del qual es disposa que a partir de la seva publicació es prohibeixi la importació en territori espanyol, a excepció dels llengots i monedes d'or i plata, de totes les mercaderies procedents d'Itàlia, o de les possessions italianes, o cultivades, produïdes o manufacturades a Itàlia o en les seves possessions, sigui el que es vulgui el lloc de l'expedició d'aquestes mercaderies.

Els productes cultivats i les mercaderies produïdes a Itàlia, o a les seves possessions, que hagin estat sotmesos a una transformació en altres països, resten també prohibits, a no ésser que com a mínim un 25 per 100 del valor de les mercaderies, en el moment en què aquestes haguessin abandonat el darrer lloc de la seva expedició, sigui atribuïble a transformacions efectuades des que les mercaderies abandonaren definitivament Itàlia, o les possessions italianes.

Les mercaderies objecte de contractes en curs queden compreses a la prohibició, a excepció d'aquelles el valor de les quals hagin estat totalment satisfet amb anterioritat a aquest decret. També queden exceptuats el contractes en curs celebrats per l'Estat sempre que hagi estat satisfeta una quantitat equivalent com a mínim al 20 per 100 del valor total del contracte el dia 19 d'octubre de 1935.

Les mercaderies en ruta en el dia de la promulgació d'aquest decret quedaran exceptuades de la prohibició d'importació.

Els equipatges personals dels viatgers procedents d'Itàlia o possessions; els llibres, periòdics i publicacions periòdiques, mapes obres cartogràfiques i música impresa o grabada.

Queda prohibida l'exportació i reexportació amb destí a Itàlia i a les possessions italianes, de cavalls, muls, burros, camells i tota mena d'animals de transport, cautxú, alumini i mineral de ferro, així com altres metalls i aleacions i desperdicis. S'exceptuen les mercaderies en ruta en el moment de la promulgació del decret.

Els departaments ministerials dictaran les disposicions complementàries per a l'execució del decret.

COM ELS INDIGENES PENSEN DEFENSAR-SE DELS AVIONS

Addis Abeba, 18. — Per tal remarcar com es troben indefenses les senzilles poblacions d'Abissínia davant dels atacs aeris dels italians, un periodista estranger fa ressaltar que en la majoria de les zones bombardejades pels avions italians, els indígenes només empren «com a mitjà de defensa», el sistema de col·locar a terra grans creus de dos braços, on posen un petit espill i un iman. Els senzills indígenes creuen que l'espill enlluernarà el pilot i que l'iman atraurà l'avió cap a terra.

ELS ITALIANS SON A VUITANTA QUILOMETRES DE DAGABUR

Harrar, 18. — Segons informacions responsables, la situació del front sud és la següent:

Els italians, que el dia 10 de novembre eren a Anele, uns 80 quilòmetres al sud de Dagabur, estan ara no lluny d'aquesta ciutat i enfront un dels baluards de la defensa etiòpica. Possiblement aquestes tropes italianes —forces motoritzades— són solament un nucli de reconeixement i no un veritable exèrcit.

El notable cap abissini Ras Nassibu, que porta amagats amb molta cura els seus moviments, sembla que es troba a Jijiga.

A Harrar corre el rumor que, en la primera meitat d'aquesta setmana, s'entaularan al front sud importantíssims combats. Els abissinis donen per segur que els italians sofriran un fracàs, quan intentin l'atac a Jijiga, puix que consideren aquesta ciutat com un dels punts més sòlids de la resistència etiòpica. Creuen possible que els italians arribin a apoderar-se de la ciutat, però a costa de grans pèrdues.

Les autoritats abissínies d'Harrar declaren que l'ordre al país és absolut i que les poblacions obeeixen íntegrament les ordres de les seves corresponents autoritats.

EL NEGUS DONA EL SEU AVIO A LA CREU ROJA

Addis Abeba, 18. — El Negus ha donat a la Creu Roja l'avió de la seva propietat, que és un magnífic trimotor que va adquirir recentment a Suïssa.

L'aparell serà destinat possiblement al trasllat dels ferits greus o de personal sanitari. Pot transportar còmodament set persones.

EL RAS SEYUM SEGUEIX CONSELLS D'UN CORONEL RUS

Roma, 18. — Els enviats especials italians al front del Tigré fan saber que s'han trobat a Akxum nombroses cartes de la correspondència del Ras Seyum. Aquestes lletres, redactades en llengua amàrica i datades a Addis Abeba, havien estat dirigides a l'esmentat cap etiòpic per militars estrangers.

Una d'aquestes cartes era procedent del coronel rus Conovaloff, el qual donava al Ras Seyum determinats consells prop de l'organització del seu sistema de defensa contra els italians. Els esdeveniments que s'han desenvolupat al front del Tigré demostren que els caps abissinis seguiren al peu de la lletra els consells del coronel rus.

Una altra de les lletres procedeix d'un conseller militar suec, el qual recomana al Ras Seyum que eviti les concentracions de les seves tropes per a evitar els blancs de l'aviació italiana.

ELS ITALIANS DIUEN QUE HAN PRES CANONS I METRALLADORES ALS ABISSINIS

Roma, 18. — Els corresponsals particulars dels periòdics han tramès unes informacions des de Mogadiscio que diuen que, en el curs d'un combat lliurat al front sud, prop dels pous d'Admle, a uns trenta quilòmetres al sud de Sassabaneh, a la vall del riu Fafan, els italians capturaren a l'enemic dos canons de 37 milímetres, diverses metralladores i alguns centenars de fusells, i feren a més dos-cents presoners.

La columna italiana que va prendre part en aquest xoc estava constituïda per indígenes «dubats» al servei d'Itàlia, els quals, en nombre de dos-cents, foren llançats en camions a la persecució de l'enemic, que havia abandonat Gorahar després d'un bombardeig italià. La columna, a les ordres del coronel Maletti, estava protegida per carros d'assalt i tenia la missió d'atrapar l'enemic en la seva fugida i anorrear-lo.

Uns i altres es trobaran prop dels pous d'Admald, on s'havien concentrat un miler d'etiops muntats en camions i protegits per auto-metralladores. Els etiops portaven com a caps quatre oficials europeus. El combat va lliurar-se immediatament i, després de dues hores de lluita duríssima i sagnant, es retiraren els abissinis i deixaren sobre el terreny uns tres-cents morts i entre aquests un oficial europeu.

BADOGLIO VOL ESSER SEVER

Asmara, 18. — En els cercles italians tenen la impressió que el nou Comandant general, Mariscal Badoglio, té el propòsit d'establir un règim molt sever a les colònies i que per aquest motiu ha estat nomenat vice-Governador d'Eritrea el General Guzzeli, en lloc d'un home civil tal com s'havia fet fins ara.

UN AVIO TOCAT PELS ETIOPICS

Asmara, 18. — A l'aeròdrom de Makallé ha aterrat un avió de bombardeig acribillat de bales. L'aeròdrom és molt petit i no permet encara l'aterratge en bones condicions per als grans aparells. Amb tot, l'esmentat és un trimotor Caproni i es veié obligat a efectuar l'aterratge, perquè les bales de les metralladores etiòpiques li havien produït desperfectes que l'impossibilitaven de volar fins Asmara. Reparà ràpidament les seves avaries i marxà cap a aquesta població.

ELS ITALIANS DIU QUE NETEGEN

Asmara, 18. — L'alt comandament comunica: «Les tropes dels generals Maravigna i Vastico segueixen l'acció de neteja a la regió de Takaze, que molt aviat quedarà esbandida de nuclis enemics. Les esmentades tropes ocupen llocs avançats.

EL QUARTER GENERAL ITALIA AL FRONT

Asmara, 18. — El Quarter General italià ha estat traslladat d'Asmara al front d'operacions, on s'allotjarà en tendes de campanya. Només resta a Asmara el Comissariat per tal d'ocupar-se dels reforços que continuament arriben d'Itàlia.

MAS & ROCA
CAMISERS
BATES, GUANTS, BUFANDES, VESTITS I MITJONS LLANA
PORTAFERRISSA, 24 i 26
FONTANELLA, 16

DIABETICS
per la vostra salut compreu els aliments garantits de la
CASA SORRIBAS
Llúria, 62 (entre Consell de Cent i Aragó)
Salmerón, 222
Manso, 72 (davant del Mercat)
Aliments especials per a delicats de l'aparell digestiu, infància, etc.

DOLORS
de RONYONS, REUMATICS, GOTA i ARTRITISME desapareixen del tot sotmetent-se al tractament que avui recomanen els més notables metges de tot el món. El malalt que pateix de reuma és perquè vol. Mai no ha de perdre l'esperança que pot guarir-se si té cura de prendre algun flascó de la MEDICINA ANTIREUMATICA VOGEL. Demaneu-la a Casa Segalà, Rambla de les Flors; Casa Alsina, passatge del Crèdit Centre Pelayo, carrer Pelayo

EL GENERAL DE BONO DONA LES GRACIES

Asmara, 18. — El Mariscal De Bono ha tramès un telegrama a Mussolini donant-li les gràcies pel seu ascens a mariscal i dient que està altament satisfet perquè el seu treball com a soldat i vell feixista ha estat apreciat pel Duce.

L'ODISEA DEL CAP ERITRENC SALABAHAGA, QUE ES VA PASSAR ALS ABISSINIS

Addis Abeba, 18. — Es donen interessants detalls sobre l'odisea de l'eritrenc Salabahaga, oficial de les tropes indígenes italianes, que desertà i es passà al bàndol etiop.

Alguns dies abans de trencar-se les hostilitats, el regiment de Salabahaga fou enviat a Senafe al front de 50 homes armats amb fusells i quatre metralladores i proveïts de 9.000 cartutxos. Decidit a passar-se al bàndol etiop va posar alguns dels seus homes al corrent de les seves intencions. Vint d'ells foren enviats en patrulla des de Senafe, i Salabahaga, amb els 30 fidels, va passar la frontera amb armes i equips en el moment en què esclatava la guerra. Arribà amb ells a Adigrat, on el dedjaz Gabriel Woelede el rebé amb alegria i l'envià a Makallé per a posar-se a disposició del cap de la regió, que ho era aleshores el dedjaz Haile Selassie Gugsa, que més tard havia de passar-se als italians. Gugsa rebé Salabahaga i els seus 30 homes i amb un pretext els desarmà.

Així que Gugsa va creure que havia arribat el moment oportú de consumar la esva traïció, sortí silenciosament de Makallé i se n'anà a Adigrat, on va donar a entendre als seus subordinats que estava d'acord amb els italians.

Immediatament, el seu secretari particular, el «fitaorari» Idjgu, el «cagnasmach» Bissath i el dedjaz Gabriel Woelde, abandonaren Gugsa i tornaren a Makallé, on trobaren Salabahaga i els seus 30 fidels, i a més uns altres 15 etritrencs desertors.

Salabahaga fou proveït de diners, i aquest acompanyat dels 45 etritrencs marxà per curtes etapes vers Dessie. Sostingué alguns encontres i s'apoderà de material italià, va perdre set homes i, finalment, arribà a Dessia. Després, en avió marxà a Addis Abeba, on fou felicitat efusivament pel Negus.

El diumenge, l'Emperador va voler demostrar el seu efecte a Salabahaga i el va posar al seu costat per a presenciar la desfilada de les tropes que marxaven al teatre de la guerra.

Salabahaga, que estava emocionadíssim, declarà que la majoria dels eritrencs es consideraven germans dels etiops les ànsies de llibertat dels quals també compartien.

ELS ETIOPICS HAN PRES MOLT MATERIAL DE GUERRA ALS ITALIANS : A ELLS NO ELS PODEN PRENDRE MUNICIONS

Addis Abeba, 18. — (D'un corresponsal particular.) En els combats lliurats amb els italians, els etiops s'han apoderat de nombrosos canons, gran quantitat de fusells i metralladores i considerables dipòsits de municions. Les armes han estat distribuïdes immediatament, però no les municions, pel fet que a Etiopia es lliuren les municions als combatents abans de començar la batalla per fins d'economia. Quan es llegeixi que els italians s'han apoderat de municions etiòpiques, es pot assegurar que la quantitat haurà estat ínfima.

Els mosquetons italians de l'últim model, provistos de baionetes, no impressionen als etiops, que no els canviarien pels seus fusells, a vegades centenaris, perquè els veuen massa petits.

He parlat amb aquests ingenus indígenes, entre ells alguns veterans de la guerra anterior amb Itàlia. M'han dit que els soldats italians del 1896 eren més valents que els d'ara, «a més portaven fusells de veritat.» Creuen que venceran amb molta facilitat els «camises negres» si aquests no posseïssin avions i tancs. A pesar d'aquests elements, esperen foragitar-los d'Etiopia, ajudats per Déu, la pluja i les febres.

He vist molts guerrers amb els fusells que els seus pares varen prendre als italians a Adua i de cap de les maneres no volen canviar-los pels moderns mosquetons italians «que són de joguina».

EL DEDJAZMACH ZAKALA DIU QUE GUANYARAN QUAN LES PLUGES

Addis Abeba, 18. — El dedjazmach Zakala, un dels lloctinents del Ras Kassa ha sortit al front de 1.500 homes escollits per a reforçar els contingents del Ras Ayelu, que opera en la conca del riu Setit.

El dedjazmach Zakala, abans de marxar ha fet interessants declaracions, i ha dit, principalment:

«La present guerra és la més forta prova que Déu ha enviat a Abissínia els abissinis hem hagut de mantenir diverses guerres i mai no hem estat derrotats. Esperem que en aquesta ocasió tampoc no ens guanyi l'enemic, encara que la nostra labor és excessivament pesada. L'enemic posseeix avions, tancs, canons de gran abast, tota classe d'explosius, excel·lents comunicacions per ràdio. Nosaltres no tenim res de tot això. El meu propi ajudant va armat amb un fusell Schrot de dotze milímetres, pèssima arma de caça. No podem combatre als avions amb els nostres sabres ni als gasos amb javelines. El nostre poble posseeix els millors guerrers del món, però es troben sense defensa contra aquestes terribles màquines de guerra.

Tal com es va desenvolupant la guerra, jo crec possible que, lluitant en el nostre terreny, podem prendre avantatge sobre l'enemic. Per descomptat, és indubtable que la guerra ha d'ésser de gran durada, per això la nostra esperança resideix en què els italians no podran sostenir perllongadament la guerra. A més, considero que els italians no podran resistir a Abissínia una estació de les pluges. La guerra es deturarà durant aquesta època. Els invasors hauran d'acampar al nostre territori en una època tan terrible i ocupar-se del seu avituallament. Durant aquest temps els nostres homes podran atacar i ells no podran defensar-se. Si podem mantenir-nos fins la temporada de les pluges, que vindrà dintre de cinc mesos, podem vèncer.»

40.000 GUERRERS DESFILEN DAVANT EL NEGUS

Addis Abeba, 18. — El Negus revistà, el matí del diumenge, prop de 40.000 guerrers armats de llances i sabres, que desfilaren davant l'Emperador, sota el comandament del Ras Makunen. Aquestes tropes marxaran d'un moment a l'altre cap al front Nord, on es prepara, sembla, un moviment d'avanç dels etiops.

UN DELEGAT DEL NEGUS CAP A EUROPA

Addis Abeba, 18. — Amb direcció a Djibuti ha sortit el conseller jurídic del Govern etiop senyor Jacques Auberson. Circula el rumor que el Negus li ha confiat una interessant missió prop de la Societat de Nacions.

CONTINUEN ELS ATACS PER SORPRESA

Addis Abeba, 18. — Comuniquen del front Nord que els etiops continuen hostilitzant als italians amb atacs per sorpresa.

Al front Sud els italians tan sols avancen lentament al llarg del riu Fanfan. Solen establir-se encontres molt forts entre destacaments d'amdós contendents.

Comuniquen de Djibuti que els etiops han rebutjat un atac italià contra Tabuna. Sembla que les pèrdues sofertes pels italians són de gran consideració.

Diversos periodistes anglesos han sortit d'Addis Abeba amb direcció a Egipte, Illa de Malta i Grècia.

EL GENERAL BODOGLIO VOL FER UNA ACCIO RAPIDA PER A UNIR ELS DOS FRONTS

Asmara, 18. — Hom creu que amb el nomenament del mariscal Badoglio, les característiques de les futures operacions serà la rapidesa. Per als italians l'essencial és establir l'enllaç entre Eritrea i la Somalia abans que arribi l'estació de pluges.

Ara bé; els mitjans de què disposa el general Graziani l'impideixen una conquista d'Harrar, ciutat envoltada d'altes muntanyes. Per a una maniobra d'assejament haurà de comptar amb l'ajut de les tropes d'Eritrea.

Pot succeir, àdhuc, que algunes unitats d'Eritrea siguin trameses a la Somalia. No obstant, la mesura més important seria el desplaçament del centre de les operacions des d'Harrar fins Dessie, on podria establir-se l'esmentat enllaç. Per a això, és precís un avanç molt ràpid i a més, suposant que hi hagi harmonia entre el front de Makallé i el Takkase i Setit. Es pot, doncs, preveure per aquest costat una marxa ràpida en direcció a Gondar, si bé entre les grans dificultats territorials que existeixen al llarg de la línia Makallé-Dessie, haurà de pensar-se també en la regió de Dankalia, de dura temperatura i que fou travessada per les columnes procedents d'Arafali i Rendacomo, en marxa a Makallé.

Aquesta experiència podria portar-nos a reforçar considerablement la columna que actualment marxa des d'Asas al llarg de la frontera de la Somalia, i que ha entrat ja a la regió del ferrocarril amb mires a crebantar la resistència de Djijiga i Harrar.

EL COMUNICAT 48 NO DONA NOTICIES D'INTERES

Roma, 18. — El comunicat oficial publicat avui, que és el número 48, no dóna cap notícia d'interès.

Remarca que es porta alguna activitat al front oest-septentrional, a la conca del riu Takaze, on operen dues poderoses columnes italianes. En aquesta regió s'ha lliurat un combat en el qual ha caigut presoner un fitoari» o cap etiop.

Afegeix que al front de l'Ogaden els italians es dediquen a consolidar les seves posicions i que l'aviació desenvolupa una gran activitat.

ELS ETIOPICS CONCENTREN MES FORCES PER A LA DEFENSA D'HARRAR I JIJIGA

Asmara, 18. — L'aviació ha observat grans moviments de tropes etiòpiques a la regió de Danbaanghi i les zones properes.

— Per notícies que han arribat ací, hom sap que el Ras Kassa creient greu la situació al front sud, ha tramès diversos milers dels seus homes a la regió d'Harrar i Jijiga per tal de reforçar la defensa etiòpica.

— L'aviació italiana desenvolupa gran activitat i realitza nombrosos vols de reconeixement.

Una esquadreta de cinc avions Caproni ha bombardejat enèrgicament Antalò, Bula i altres pobles etiòpics. Els nadius obriren foc intens de fusell i metralladora contra els aparells italians i els tocaren tots.

Els impactes eren gairebé tots de metralladora.

ELS ITALIANS ASSEGUREN QUE EL RAS BURRU S'APROPA A LES SEVES LINIES PER A PASSAR-SE

Roma 18. — Els diaris italians asseguren que el Ras Burru, al front de les seves tropes, es dirigeix vers les línies italianes per a fer acte de submissió a Itàlia.

DE BONO MARXA DEL FRONT

Asmara, 18. — El general De Bono ha sortit avui, al migdia, del Quarter General de l'exèrcit d'operacions amb direcció a aquesta ciutat. Efectua el viatge en automòbil escoltat per carabinieri.

De Bono romandrà a Asmara fins que arribi el mariscal Badoglio, després de la qual cosa embarcarà cap a Itàlia.

LA INVASIO DE XINA PELS JAPONESOS

EL DIMECRES SERA PROCLAMAT EL GOVERN DEL NORD DE XINA

Tokio, 18.—La premsa informa que el proper dimecres serà proclamat el nou Govern autònom de les províncies del nord de Xina.

LES PROVINCIES QUE ELS JAPONESOS VOLEN «INDEPENDITZAR»

Pekín, 18. — Augmenta la inquietud a causa de la concentració de les tropes japoneses. Els xinesos asseguren que l'exèrcit del Kuan-Tung s'oposarà a qualsevol intervenció militar per part del Govern de Nankín al nord de Xina i recolzarà la necessitat de la independència financera de la Xina Septentrional.

Corre el rumor que aquesta setmana serà proclamada la separació de Nankín de les províncies de Hopei, Chang-Tung-Shansi, Sio-Yaun i Chahar.

FRONT DE TOTS ELS PARTITS CONTRA ELS JAPONESOS

Nankín, 18. — Una alta personalitat ha declarat que la política que ha de portar a terme el Govern de Nankín davant dels actuals esdeveniments és ben clara i lògica. Tots els caps dels diversos partits s'han reconciliat i han constituït un front nacional, en el qual només manquen els comunistes.

La nostra actitud davant les pretensions japoneses — ha afegit — dependrà de la que adopti el Japó.

LA CONTESTA DEL GOVERNADOR D'HOPEI

Pekín, 18. — El Governador d'Hopei ha informat al general nipó Doihara que acceptava les peticions japoneses del 31 d'octubre, però amb aquestes condicions.

Primera. — Aprovació per Nankín.

Segona. — Que no se li demani que actuï contra els desigs del poble.

Tercera.— Que la seva declaració no sigui considerada com a capaç de posar en discussió la integritat territorial de Xina.

El general Doihara estudia aquesta contestació.

MOBILITZACIO MANXURIANA?

Pekín, 18. — Fan saber de Tien Tsin que al Manxukuo ha estat decretada la mobilització general. La notícia, però, no ha estat confirmada.

A Changhaikuan han arribat 18 avions militars japonesos i un tren de material de guerra.

LA SITUACIO A EGIPTE

MANIFESTACIONS DESPRES DE L'ENTERRAMENT D'UN ESTUDIANT, MORT PER LA POLICIA

Ey Caire, 18. — La situació encara és molt delicada.

Els estudiants més vehements aconseguiren amagar el cadavre d'un dels seus companys que resultà mort en els xocs amb la policia. Per a efectuar això, entraren de nit a l'hospital i hi portaren les despulles del seu company i sol·licitaren tot seguit permís per a enterrar-lo públicament i els ho concediren.

A l'enterrament anaven milers de wafdistes que seguiren el fèretre silenciosament. Acabat, però, l'enterrament es donaren morts a Hoare i a Anglaterra i hagué d'intervenir la policia per tal de dissoldre els manifestants.

Malgrat que ha estat prohibida per les autoritats, els estudiants anuncien per a avui una «marxa de dol» en memòria de les víctimes dels esdeveniments d'aquests dies.

Sembla també que en altres llocs d'Egipte, es celebren manifestacions antibritàniques.

MANIFESTACIO A ALEXANDRIA

Alexandria, 18. — Aquest matí s'han reproduït les manifestacions antibritàniques que no han tingut molta importància, puix que només hi han pres part unes 200 persones estudiants en la seva majoria.

S'han limitat a recórrer els carrers donant crits contra Anglaterra i reclamant per a Egipte la possessió del Sudan. També cridaven «Constitució o revolució» i donaven visques a Nahas Bajà.

ULTIMA HORA, el diari de multituds

LA SITUACIO POLITICA I EL "BLOC"

Una important reunió al ministeri de la Guerra

S'hi tractà del nomenament de Governador General de Catalunya; de la situació parlamentària i de la procedència de cert sopar. - Es Villalonga el nou Governador?

Avui se sabrà

VISITES I RESERVA AL MINISTERI DE LA GUERRA

Madrid, 18. — Després de les cinc de la tarda, ha arribat al ministeri de la Guerra el cap del Govern el qual ha passat a conferenciar amb el senyor Gil Robles.

A les sis menys 20 minuts ha arribat al Palau de Bonavista el ministre de la Governació senyor de Pablo Blanco, al qual se li ha preguntat si la reunió que havia començat al despatx del senyor Gil Robles, havia obeït a algun esdeveniment polític.

—No ho crec —ha contestat el ministre—. Ara vaig a informar-me.

—Ha estat nomenat el Governador general de Catalunya?

—Encara no sé res d'això.

A altres preguntes dels periodistes el senyor de Pablo Blanco ha contestat amb evasives.

Minuts després del ministre de la Governació han arribat al Palau de Bonavista els senyors Azpeitia i Casanueva, diputats, d'«Acción Popular». També ha acudit el senyor Adame, president de la Comissió de Pressupostos.

QUI ES EL GOVERNADOR GENERAL?

A un quart de set ha sortit del ministeri de la Guerra el senyor de Pablo Blanco, el qual a preguntes dels periodistes, ha dit que s'havien ocupat exclusivament del nomenament de Governador general de Catalunya, que ja estava acordat en ferm.

Els informadors han preguntat al senyor de Pablo Blanco, quina era la persona nomenada per a exercir aquest càrrec, i ha dit que no podia donar-los el nom fins demà, després del Consell.

—Es el senyor Villalonga?

—No puc dir-vos res.

—Forma part d'algun dels partits polítics de la majoria?

—Es de suposar. Però no insistiu, perquè no us puc donar el nom.

—Està conforme la Lliga amb el nomenament?

—Encara que no estigué present en la reunió que hem celebrat el representant del dit partit, crec que donarà la seva aquiescència.

La reunió dels senyors Chapaprieta i Gil Robles ha continuat, segons sembla, per a tractar d'assumptes de pressupostos.

DECLARACIONS DE CHAPAPRIETA

A les set menys vint minuts de la tarda, ha acabat la conferència dels senyors Gil Robles i Chapaprieta. El senyor Chapaprieta ha abandonat el ministeri i a preguntes dels periodistes, ha dit el següent:

—El ministre de la Governació i jo hem estat parlant amb el senyor Gil Robles, sobre el nomenament, que demà serà definitiu, de Governador general de Catalunya. Hem tingut també una conferència amb el President de la Comissió sobre projectes econòmics, i aquestes han estat les raons de l'entrevista i el que hem tractat en ella.

—Podeu dir-nos el nom del nou Governador general de Catalunya?

—No puc dir-vos res, fins que ho conegui el President de la República. El portaré demà a la signatura, després del Consell de ministres.

—La visita del senyor Azpeitia ha tingut alguna relació amb les converses celebrades aquesta tarda? Es creu que aquesta entrevista està relacionada amb l'oposició que féu el senyor Azpeitia al saló de sessions al projecte de Llei de Drets Reals.

—Res d'això. El senyor Azpeitia ha vingut a parlar amb el senyor Gil Robles d'altres afers.

I sense dir més, el senyor Chapaprieta s'ha acomiadat dels periodistes, i els ha dit que anava a treballar al ministeri de Finances, i després aniria a la Presidència.

TORNA A DECLARAR CHAPAPRIETA

El senyor Chapaprieta ha estat treballant, al ministeri de Finances, amb els directors generals, i amb el President de la Comissió de Finances senyor Adanes. A dos quarts de nou ha abandonat el seu despatx el cap del Govern, i ha dit als periodistes el següent:

—Poques notícies puc donar-vos. Suposo que al ministeri de la Guerra us hauran donat una nota respecte la reunió que allí s'ha celebrat, i en la qual hem tractat del nomenament de nou Governador general de Catalunya. Naturalment, hem cridat el ministre de la Governació per a donar-li'n compte, ja que aquest nomenament pertany al seu departament. Hem arribat a un acord, i demà serà sotmès el nomenament a la signatura de S. E.

Un periodista ha preguntat si podia donar el nom del nou Governador general, i el senyor Chapaprieta ha contestat:

—Fins que el nomenament no estigui sancionat pel cap de l'Estat, no us el podré facilitar.

LES PROXIMES JORNADES PARLAMENTARIES... SEGONS VERSIO OFICIAL

Després, el President, a preguntes dels periodistes, ha dit que demà, al Parlament continuaria la discussió del projecte de Llei sobre Drets Reals.

En dir-li que hi havia nombroses esmenes presentades a aquest projecte, ha contestat que precisament sobre això havia versat la seva conferència amb el senyor Adanes, per tal de veure la manera d'alleugerir en el possible la seva discussió. La meva impressió és francament favorable a això. Durant la setmana, continuarà la discussió dels projectes que ja coneixeu, de caràcter econòmic. Ja sabeu que estan ultimats els dictàmens corresponents d'Utilitats, Timbre, etc. De manera que hi haurà feina per a aquesta setmana. També crec que el dimecres continuarà la discussió de la interpel·lació del senyor Ventosa sobre matèria tan interessant, com és la de la moneda, i tot això s'alternarà amb la discussió dels projectes financers. Malgrat tot, vull que aquests quatre o cinc projectes, que tenen una projecció amb els pressupostos, s'aprovin definitivament la data que us he dit, abans de Nadal. Respecte els pressupostos, han quedat dictaminats, Obligacions Generals, Presidència i Estat, i és propòsit que la Comissió vagi ultimant la resta de la labor, amb el fi que no s'interrompi.

El President ha dit també que cada dia hi haurà discussió de pressupostos, perquè això implica una hora més de sessió, que s'aprofitarà.

I res més, senyors. Això és el que dóna de si el dia, i no hi ha comentaris ni rumors. I ara a treballar, amb l'objecte de portar a cap el treball en la part que ja coneixeu.

INTERESSANTS DETALLS DE LA REUNIO

Madrid, 18. — La reunió celebrada al ministeri de la Guerra ha tingut dues parts. A la primera hi han assistit els senyors Gil Robles, Chapaprieta i de Pablo Blanco. Els reunits han tractat, en primer terme, del nomenament de Governador general de Catalunya, i segons han manifestat havien arribat a un acord respecte la persona que ha d'exercir aquest càrrec. Tots els esforços que han fet els informadors per a esbrinar qui era el designat, han resultats nuls, ja que el President del Consell ni el ministre de la Governació, no han volgut concretar res sobre el particular. S'insisteix que serà nomenat el senyor Ignasi Villalonga, nom que ja sona des del dissabte. Com es recordarà, el nom del senyor Villalonga, havia sonat fa molt temps, però aquest nom, per raons polítiques, fou descartat.

La reunió ha tingut altre interès polític. S'ha parlat d'un acte celebrat dissabte en un cafè per un grup d'elements polítics i militars. En la reunió s'ha commemorat un fet de la vida del general Pavía. L'acte fou degudament autoritzat per la Direcció General de Seguretat, i sobre l'aplicació d'alguna sanció a alguns dels assistents, es creu que s'ha tractat en la reunió. També sobre aquest particular s'ha guardat absoluta reserva, si bé d'ésser certes les sancions no es tardarà a fer-se públiques.

Al Congrés s'ha comentat molt la celebració d'aquest banquet i sobre la significació del mateix, alguns diputats volen fer una pregunta al Govern.

LA SEGONA REUNIO

La segona reunió al ministeri de la Guerra, s'ha celebrat entre els senyors Chapaprieta, Gil Robles, Azpeitia, Casanueva i Adanes, president de la Comissió de Finances de la Cambra. El senyor Azpeitia, notari, i membre significat de la Ceda, ha intervingut en la discussió del projecte de Drets Reals, i ha mantingut a la Cambra una tesi oposada al projecte del senyor Chapaprieta.

Per de prompte, se suposa que aquesta reunió ha obeït al desig de vorejar les dificultats que s'han presentat en torn a aquest projecte de Drets Reals, molt combatut per les minories de dreta de la Cambra.

El punt més combatut d'aquest projecte, és el del cabdal relipte en les successions directes i sobre aquest tema, segons les nostres notícies, han versat les deliberacions.

SE SOTMET EL SENYOR CHAPAPRIETA?

El senyor Chapaprieta s'ha mostrat disposat a suavitzar el projecte, i no ha oposat resistència a una fórmula que permetés la seva aprovació a la Cambra.

Durant una llarga estona, han canviat impressions els reunits, i el senyor Azpeitia ha mantingut l'esperit de les esmenes presentades a la Cambra. S'ha convingut que segueixi la discussió de l'article primer, en el qual no hi ha diferències, i s'arbitri una fórmula per als articles segon i tercer, al qual efecte, en arribar a aquest punt, se suspendrà la discussió, perquè la Comissió redacti novament aquest article.

La impressió que tenien els representants de la Ceda que han assistit a la reunió, era optimista, ja que el senyor Chapaprieta ha donat facilitats per a modificar el projecte, de conformitat amb el criteri sustentat per les dretes en la seva campanya electoral, en allò que es refereix a la intangibilitat del patrimoni familiar.

LA VIDA MUNICIPAL A CATALUNYA

Els Ajuntaments dissolts des del 6 d'octubre ascendeixen a més de cinc-cents

Seguint el cicle de conferències organitzat pel Centre Catalanista d'Esquerra, adherit a Esquerra Republicana de Catalunya, donà dissabte passat la seva el diputat al Parlament de Catalunya, alcalde popular de Malgrat i secretari de la Federació de Municipis Catalans Francesc Arnau i Cortina.

Obrí l'acte el membre de la directiva de l'entitat Francesc X. Casals, ex-Conseller del Govern de la Generalitat i seguidament, enmig d'un expectant silenci començà a explanar el tema de la seva conferència, el senyor Arnau.

Digué en començar que són moltes les coses inoïdes ocorregudes d'ençà del 6 d'octubre, però que sense cap mena de dubtes el que afecta amb major intensitat Catalunya tota és el que s'ha fet amb els seus Municipis.

A continuació posà de manifest el que representa per a un poble la vida municipal, especialment a la nostra terra on gaudíem d'una gran autonomia que feia que els Ajuntaments populars d'arreu fossin un exemple d'austeritat i d'honradesa. Moltes poblacions petites, la major part, eren dominades abans de la República pel més escandalós caciquisme, cosa que acabaren en gran part les eleccions del 12 d'abril del 1931.

El Municipi, digué, és el cedàs de la política i té l'avantatge de formar els homes de tal manera que els prepara admirablement per al dia de demà que siguin destinats a llocs més alts a la direcció de la cosa pública. Tant de bo que molts polítics haguessin passat per algun municipi!

L'APLICACIO ABUSIVA DE LA LLEI D'ORDRE PUBLIC

Us porto, afegí, la veu de les comarques i d'una forma molt resumida, car és molt el que ha ocorregut. Us faré una recensió de les vicissituds que han passat els Ajuntaments populars de Catalunya d'ençà de la proclamació de l'estat de guerra i de l'aplicació abusiva que es donà a l'article 55 de la Llei d'Ordre Públic. Aquest article diu que una vegada declarat l'estat de guerra tot funcionari o Corporació que no presti auxili a l'autoritat militar serà separat del seu lloc i això serví per a la suspensió de molts dels Ajuntaments que no estaven formats per individus del bloc governamental.

El dia 6 d'octubre, com obeint una consigna, tots els Ajuntaments de Catalunya que tingueren esment del que ocorria, el primer que procuraren fou evitar que l'ordre públic fos alterat dedicant a això el sometent i tots els ciutadans disposats a coadjuvar amb l'autoritat. Els altres no feren res perquè res no havien de fer no ocorreguent com no ocorregué cap alteració de l'ordre.

Esmentà diversos casos de com foren suspesos molts Ajuntaments per tal de demostrar que no es tractà sinó que de perseguir un partit polític.

El general Batet va dictar una ordre segons la qual a les poblacions on l'alcalde s'hagués compromès en el moviment fos canviat l'alcalde pel mateix Ajuntament i en els que s'hagués compromès que es nomenés un alcalde gestor, però que l'Ajuntament que no havia participat en el moviment havia de continuar. L'ordre, però, no féu modificar res del que s'havia fet.

Vingué la llei del 2 de gener. Aquesta llei ha estat mal interpretada creient que intervenia en la vida municipal i això no és cert i, per tant, tot el règim local restava íntegre a Catalunya.

EL SENYOR CAMBO VETLLA PER LA LEGALITAT?

Es referí seguidament a Cambó i digué que en la seva conferència donada a Terrassa el dia 10 de febrer i en la qual enmig del to catalanista del seu discurs va enfocar el problema de la situació de la vida municipal de Catalunya. Cambó — va dir — que s'ha guanyat un prestigi, entre els seus, a còpia de fracassos de visió i d'actuació polítiques, aquell dia no va fer altra cosa que seguir la tàctica tradicional en els homes de la Lliga, que consisteix a donar la nota estrident i amenaçadora quan perilla l'esperança de participar en el poder i a posar sordina al contingut de les idees quan comparteixen la direcció de la vida pública espanyola.

En aquell discurs de Terrassa — que àdhuc va plaure a molts catalanistes d'esquerra — Cambó posava de manifest les seves negociacions amb Pic i Pon per a solucionar la vida municipal de Catalunya. I Cambó deia que hi havia dos camins: **«el camí de la Llei i el camí de l'arbitrarietat; el camí d'arranjar la vida municipal en forma que faci possible la concòrdia dels catalans, i el camí d'endegar-la violentant la Llei i repartint-se els càrrecs de regidors de Catalunya com es repartien els salons les vestidures de Crist.** I deia a continuació **«que els havien estat desposseïts per resolució d'una autoritat militar i sense procés tinguessin dret a demanar la seva reposició, mitjançant un expedient en què poguessin justificar que no havien participat en la revolta, ni havien comès cap mena de delicte. I pels altres el criteri que vaig exposar que s'omplís les vacants amb els suplents de la pròpia llista i per completar-ne la manca es seguís un procediment automàtic fos el que fos, tot mentre tregui les actes de regidors de la batalla miserable d'un joc de partits a l'entorn d'una taula»** I acabava aquesta part de la seva conferència després de fer protestes d'honestedat, de defensa de l'autonomia i de no voler recolzar un acte que significava la derogació de la Llei municipal de Catalunya, amb aquests mots: **«Si no col·laborem ja sabeu perquè. Serà perquè prevaldrà el criteri que s'ha d'aprofitar la tragèdia de Catalunya per a repartir actes de regidor a aquells partits als quals el cos electoral no va donar-n'hi....»**

Arnau i Cortina va posar de manifest com el propi sentiment nacional de Catalunya ens feia sovint ésser massa generosos amb els homes que s'havien servit del catalanisme per al profit de les seves pròpies conveniències de partit i de classe i que aquest sentiment, de vegades una mica irreflexiu, era el que privava d'escatir la veritable significació del sentit i de la intenció d'aquella conferència. I pel que es refereix a la proposta de solució feta per Cambó al senyor Pic i Pon — deia— enclou la temença del que pogués succeir en el futur als Ajuntaments de la Lliga. Pel que es refereix a nosaltres tampoc no hauríem volgut acceptar que es seguís aquell camí humiliant de demanar la reposició a base d'un expedient d'excupació. I el camí a emprendre — afegia el conferenciant — era prou clar: el restabliment de la Llei o sia la reposició de tots els centenars i milers de consellers municipals que es trobaven lliures de tota acció de la justícia.

LA LLIGA I LA SUSPENSIO D'AJUNTAMENTS

Però si hem de fer aquestes objeccions a les propostes de Cambó bé ens podem fer ben nostre el contingut d'un article de «La Veu de Catalunya» publicat el dia 3 de març, davant el decret del 28 de febrer, que autoritzava el Governador General de Catalunya «per a acordar la suspensió dels Ajuntaments de la regió autònoma que s'haguessin sumat al moviment subversiu del 6 d'octubre o adoptat acords o pres actituds concordants amb el propòsit, tendències i sentit polític marcats pel Govern de la Generalitat». Deia «La Veu» que ni la Llei Municipal catalana, ni la Llei espanyola del 1877 no autoritzaven el que dictava el disposa el decret, el concepte i l'èxit del qual recorden massa bé els temps de la Dictadura i acabava dient: «qui és el Govern per asumir aquestes funcions legislatives que les Corts no li han assignat?».

Després de la lectura d'aquests textos i de comentar-los, remarcava Arnau i Cortina, que un mínimum de dignitat política havia de privar Lliga Catalana participar en la subversió dels principis jurídics que contenia l'esmentat decret, del qual «La Veu» en comentar-lo l'endemà de la seva publicació i després de protestar-ne «com a patriotes catalans, com a ciutadans espanyols, com a homes que vivim dintre la legalitat republicana» deia «si el Govern actual no ens tingués acostumats a tantes coses costaria molt de creure que això pogués ésser veritat». I finalment preguntava: «que en quedarà després de l'Estatut»?.

EL NOMENAMENT D'AJUNTAMENTS GOVERNATIUS

Va anar seguint fil per randa el curs del procés dels nomenaments d'Ajuntaments governatius que va començar amb la publicació al «Butlletí Oficial» de les llistes dels 212 que es nomenaven a la circumscripció de Barcelona; del Decret del 29 d'abril que nomenava el de la ciutat de Barcelona en la llista del qual hi havien inclosos tres consellers municipals propietaris del nostre partit i els suplents de la mateixa llista. I va anar comentant els fets més remarcables d'aquestes ordres, una de les quals, és el decret de Pic i Pon, data 2 de maig, que diu: vist ofici de l'Alcaldia (Pic i Pon) anul·la de la llista els consellers suplents de l'esquerra per no haver presentat les credencials i representar aquest fet «un clar exponent de simpatia i un captivament tal que marca una posició d'innegable transcendència jurídica». I un dia més tard un altre decret diu que la incompareixença dels senyors Massip, Serra Hunter i Ferran Boter «constitueix una circumstància jurídica similar a la que serví de fonament per a separar els consellers suplents»

Posà de relleu que l'ordre del dia 30, que mana constituir dintre dels cinc dies següents els Ajuntaments governatius de la circumscripció de Tarragona d'acord amb les llistes que publicà el «Butlletí Oficial», va ésser anul·lada per una altra ordre telegràfica al cap de poc temps. I per què? — es preguntava—. Ah!, ben segur, perquè «els senyors que es repartien les vestidures» no s'avenien prou bé. I fins als dies 9 i 11 de maig no es publicaren les noves llistes, exclusió feta dels Ajuntaments de Tortosa, Tarragona, Reus, Roquetes i Vimbodí, que no es nomenaren fins al cap d'un altre mes.

Al·ludí novament l'orador paraules del senyor Cambó. Aquestes són del mes de maig a Girona, quan digué que a l'esforç de la Lliga es deu que hi hagi a Catalunya, encara, una tercera part d'Ajuntaments d'Esquerra. Aquestes paraules són lamentables, perquè d'Ajuntaments d'Esquerra no en fou reposat cap, i en canvi alguns dels de la Lliga que la nit del sis d'octubre — i no es prengui això com una delació — seguiren el ritme de molts dels altres i foren reposats.

PASSEN DE TRES MIL ELS REGIDORS SUSPESOS

Seguí explicant el procés que ha seguit la suspensió d'Ajuntaments i el nomenament dels governatius per tal de demostrar amb xifres que els Ajuntaments desposseïts de la circumscripció de Barcelona són 240; 102 els de la de Girona; 96 els de Tarragona; 65 els de Lleida, sense comptar molts d'altres en els quals han estat suspeses les minories d'Esquerra i d'alguns on solament s'ha nomenat un alcalde gestor, tot prescindint dels regidors.

Detallà que els regidors suspesos passen de bon tros els tres mil, i el gran mercadeig que ha precedit els nomenaments de llurs substituts.

ELS REGIDORS SUSPESOS NO PODEN DEFENSAR-SE

Els regidors populars suspesos, creient que així complien el mandat que el poble els havia conferit, projectaren una assemblea, la qual havia de tenir lloc a Barcelona, per tal de procedir a la lectura de dos documents, un dels quals adreçat al Governador general, tot fent-li veure que no estava dintre la llei, i l'altre als gestors municipals, tot posant de manifest que se'ls considerava culpables del delicte d'usurpació de funcions. Les autoritats, després de molts dies de consulta no autoritzaren la celebració de l'esmentada assemblea. Els documents de referència foren presentats posteriorment, d'acord amb l'art. 190 de la Llei Municipal, al Governador general, el primer, i als Ajuntaments gestors, el segon.

Molts consellers gestors, en llegir l'acusació documentada que amb l'exposició dels textos legals es demostrava que eren culpables d'usurpació d'atribucions, dubtaren, i alguns fins dimitiren els càrrecs. El senyor Jover Nonell, però, féu pública una nota en la qual deia que «vistos els escrits de referència havia de fer constar que totes les comissions gestores nomenades no havien estat d'acord amb la Llei d'Ordre Públic». Que els alcaldes gestors, a mesura que els anessin rebent, els trametessin a la Conselleria gestora de Governació i, finalment, que serien tramesos a l'Autoritat Militar per contenir amenaces, coaccions o injúries.

Se li respongué, per mitjà de la premsa, que l'article 55 de la Llei d'Ordre Públic no era vigent en ferse el nomenament, i que la presentació del document era el primer pas d'una acció legal que podia continuar davant dels Tribunals. Després d'això a tots els regidors que els signaven els fou instruït sumari pel suposat delicte de desacatament al Governador general.

L'AUTONOMIA MUNICIPAL

A continuació relatà, d'una manera concisa i documentada, els altres incidents ocorreguts amb aquest motiu, tot fent remarcar el sentiment profund que li inspira l'autonomia municipal i de la manera com l'ha defensada tant des del Poder com des de l'oposició. Féu ressaltar les campanyes que havia realitzat la Lliga des de la tribuna del Parlament i des de la premsa, a les quals havien donat unes proporcions ridícules i falsejades de la realitat i, en canvi, hem vist que en aquesta hora en què està devastada totalment la vida municipal de Catalunya la Lliga s'ha avingut a conculcar la llei i s'ha constituït en la principal còmplice del greu atac a l'autonomia municipal i als drets del poble que ha elegit els seus representants.

Acabà les seves paraules augurant un triomf ben pròxim de les esquerres i fent vots per tal que la democràcia i l'autonomia municipal siguin respectades, car aquesta és la base d'un bon govern.

Heu-vos ací, en poques paraules, ressenyada la interessant conferència del senyor Arnau i Cortina. Deixem, segurament, alguns punts interessants per registrar, car per la seva importància i extensió seria mereixedora d'un espai summament superior al que podem destinar-li.

No cal dir com fou felicitat en la seva peroració pel gran nombre de ciutadans que l'escoltaren amb la màxima atenció.

Si les esquerres guanyen també reformaran la Constitució... ha dit Martínez Barrio

Albacete, 18. — En el Teatre Circ se celebrà ahir diumenge un míting d'Unió Republicana en el que féu ús de la paraula l'ex-president del Consell de ministres, senyor Diego Bartínez Barrio.

Es calculen en unes quatre mil les persones que assistiren a l'acte.

En pujar a la tribuna d'oradors el senyor Martínez Barrio fou ovacionat.

L'acte començà amb una breu intervenció dels dirigents d'Unió Republicana.

Després féu ús de la paraula l'exalcalde de Madrid, senyor Pedro Rico.

Parlà desprsé el senyor Martínez Barrio, el qual en forma mesurada examinà l'actuació de l'actual bloc governamental, amb els procediments del qual no està d'acord i digué que ell i el seu partit no tindran mai cap relació política amb qui el formen, molt particularment amb aquells que han continuat sense fer una declaració categòrica de republicanisme.

LES RESTRICCIONS PER ALS SOUS MODESTOS

També estudià les lleis econòmiques que presenta el Govern, amb les quals expressà la seva disconformitat. Entèn que la llei de restriccions no és justa i ho demostra el fet que no existeixi oposició quan es tracta d'aplicar-la als modestos; en canvi les Corts s'oposen a ella quan vol ésser aplicada als càrrecs elevats i als grans sous.

LES ESQUERRES TAMBE REFORMARAN

Examinant l'esdevenidor parla del problema de la revisió constitucional, amb la qual no es mostraren conformes les esquerres. Per descomptat que no hi està tampoc d'acord el partit que presideix. Es clar que si les dretes triomfen en la pròxima lluita electoral, la reforma es farà segons interessin a lles, però si en aquestes eleccions triomfen les esquerres, hauran d'anar aquestes forçosament a la reforma constitucional, però no ho faríem tal com ho volen ara les dretes.

L'AMNISTIA

També diu que les esquerres desitgen una àmplia amnistia que permeti sortir de les presons a gran nombre de presos polítics. Nosaltres volem aquesta amnistia i si la podem fer nosaltres la concedirem sense que tinguem remordiment de consciència, perquè no farem res més que el que han fet les dretes que amnistiaren els revolucionaris del 10 d'agost i després els han donat llocs de comandament en la República.

EL PARLAMENT ESGOTAT

Féu després un exàmen del moment actual i creu que és inútil retardar la dissolució de les Corts. El Parlament actual està totalment esgotat.

Està demostrat que no hi ha manera de fer cap nova modificació distinta a la del bloc governant. Fa falta un Parlament que permeti la convivència entre els partits republicans netament, i amb les Corts presents no és possible aquesta convivència.

Acabà afirmant que a les esquerres no els importava aquest retard en la dissolució de les Corts. Estan segures de què quant més tardi aquesta dissolució més rotund serà el seu triomf el dia de les eleccions.

L'acte acabà enmig del més gran entusiasme.

EL MOMENT POLITIC

L'ENTREVISTA AL MINISTERI DE LA GUERRA

(Crònica del nostre redactor a Madrid Alard Prats.)

Madrid, 19 (1'30 matinada). — Les persones que, entre altres responsabilitats, tenen la de dirigir el Bloc governamental, després de la desfeta de la setmana anterior, en les darreres quaranta-vuit hores han sofert una reacció defensiva. Semblava que s'havien fixat ja criteris rígids i afirmacions terminants que no permeten desfer el camí seguit cap a la liquidació total de la situació política. Però de sobte, excitats els caps del Bloc per la comprovació d'un perill cert i imminent i pel Consell d'alts mentors dels seus actes. es reuneixen, conferencien i prenen acords.

Entre els cortinatges dels salons i les antesales on es tramen les altes intrigues és on s'arriba a l'acord salvador. Per quant de temps? En el mar d'absurdes en què naveguem sense brúixola que marqui una orientació seriosa, tot és possible. Després de les conferències del dissabte passat i de les celebrades ahir, dilluns, a la tarda, l'acord és un fet. En el Consell de ministres d'avui, dimarts, tot quedarà solucionat. El senyor Chapaprieta, de tornada de terres d'Aragó, s'ha afanyat a continuar les negociacions. En la reunió celebrada al ministeri de la Guerra, s'ha arribat a un acord respecte el nomenament de Governador General de Catalunya. Es barregen els mateixos noms que fins ara han anat en doina. El Consell dirà la seva darrera paraula en aquest conte de l'enfadós i podria ésser que tingués un final inesperat. En espera d'aquest final renunciem a tota conjectura. Salvat aquest problema, s'ha anat també a salvar les dificultats relacionades amb els projectes fiscals del senyor Chapaprieta. En la reunió d'ahir, hi van assistir dos diputats cedistes: Els senyors Azpeitia i Casanueva, els quals fins ara han estat els més intrèpids mantenidors de l'oposició al projecte de Drets Reals per considerar-lo atemptatori al «sagrat principi de la família cristiana». Però, o és que ja no s'hi oposen o bé que s'espera que sorgeixi la fórmula. Serà redactat de nou el text de diversos articles i el projecte quedarà com a nou, purificat de totes aquelles coses que eren considerades com a essencials pel senyor Chapaprieta i que pel que es veu ja no els hi considera. Es retractarà de tot el que ha dit, però el diminut president continuarà al banc blau. Paris bé val una missa!

El mateix cap del Govern, amb el seu discurs de Saragossa, ha contribuït i no poc a augmentar aquesta agitació. Ha dirigit una tal sèrie d'atacs al Parlament actual que segurament en cap Parlament del món serien tolerats sense una rèplica immediata. Els termes del discurs no han agradat a ningú. Quan menys, el titlla de demagògia més perillosa. Un cap de Govern es presenta davant d'un concurs de banquers, capitans d'indústria, grans traficants i «forces vives» i diu: «Vinc aquí perquè al Parlament no hi ha persones serioses amb capacitat per escoltar-me i entendre'm.» «... Es extraordinari el que vosaltres treballeu i sofriu.» Un cap de Govern va a fora del Parlament a demanar ajut als grups plutocràtics exposant-los la desassistència de la majoria que té l'obligació de recolzar-lo o d'enderrocar-lo. Hores abans que el senyor Chapaprieta es traslladés a Saragossa per a realitzar aquest acte, en un cafè cèntric de Madrid es reuniren en un banquet que responia a la mateixa raó, pel que es veu en el discurs, que els reunits a Saragossa, són la negació del règim parlamentari. Combinacions, claudicacions, straperlos, assumptes com el de Tayà, anormalitat constitucional perpètua, descrèdit i ruïna. Les Corts segueixen en el seu element, els caps s'han posat d'acord i veurem si arriben a obtenir un quòrum.

CONTINUEN LES MANIFESTACIONS ANTIBRITANIQUES

El Caire, 18.—Subsisteix la intranquil·litat a El aCire.

En tot el dia d'avui, s'han produït diversos aldarulls provocats pels estudiants al centre de la població i pricipalment a Fuad Street davant del Palau Reial. La policia que està continuament en alarma i ocupa els llocs principals de la ciutat, s'ha vist obligada a intervenir en diferents ocasions i s'ha hagut de servir dels seus automòbils. Amb tot, només hi ha hagut dos ferits de molt poca importància. Aquesta tarda corria el rumor que havia mort un altre estudiant dels ferits de la setmana passada. En saber-se la notícia s'han reunit pels voltants de l'hospital alguns centenars de manifestants, que reclamaven el cadàver. La policia ha aconseguit, després de grans esforços dissoldre els manifestants.

S'han celebrat gran nombre de mítings a l'aire lliure, en els quals s'han juramentat d'apel·lar fins la mort per la llibertat d'Egipte. Tres periodistes americans han estat acorralats pels estudiants prop de la anomenada Casa de les Nacions i no han deposat llur actitud hostil fins que els han demostrat la nacionalitat, i que eren periodistes, als quals es creien anglesos.

Els edificis de totes les representacions diplomàtiques estrangeres són custodiats per destacaments de policia.

Notícies del país diuen que s'han registrat també desordres a Assuit i Alexandria, on s'han celebrat manifestacions, i s'han donat crits hostils per a Anglaterra.

HA COMENÇAT LA VISTA DEL PROCES CONTRA ELS ACUSATS DE L'ASSASSINAT DEL REI ALEXANDRE DE IUGOSLAVIA I BARTHOU

Aix en Provence, 18. — Avui ha començat la vista del procés contra els croates Kralj, Ivan Raitch i Zvenimir Pospishil, acusats d'haver pres part en l'assassinat del rei Alexandre de Iugoslàvia i del ministre francès, Mr. Barthou.

L'advocat defensor d'un dels processats ha acusat un intèrpret iugoslau nombrat pel Tribunal, com a agent secret de la policia del seu país. El president ha tractat d'aclarir la qüestió; però l'advocat parlava en un to tan agressiu, que s'ha vist obligat a suspendre la sessió.

En reemprendre's la vista, s'ha demostrat que l'intèrpret que esmentava l'advocat defensor, no era cap dels nomenats pel Tribunal.

Es creu que la vista de la causa durarà uns deu o quinze dies.

LA SITUACIO DE FRANÇA

MES DE VINT FERITS ENTRE CREUS DE FOC I ELEMENTS DEL FRONT POPULAR, A LIMOGES

París, 18. — A Limoges, en una reunió dels «Creus de Foc», es suscità una baralla amb membres del Front Popular. Es canviaren nombrosos trets. Segons «L'Humanité» han resultat 30 persones greument ferides. Segons «Le Populaire» el nombre de ferits és 23, entre els quals hi ha diversos policies.

ALAIN DUCREUX HA ESTAFAT CENT MILIONS DE FRANCS AL PETIT ESTALVI

Strasburgo, 18. — Ha produït sensació la detenció de Mr. Alain Ducreux, director de la Companyia d'Assegurances «Etoile du Foyer», acusat d'haver comès grans estafades.

Es diu que les quantitats estafades passen el centenar de milions de francs, quasi tots ells pertanyents a més de 150.000 petits imponents d'estalvis.

Un complot antifrancès a Síria i Liban

Roma, 18. — Els diaris publiquen un telegrama de Jerusalem en el qual es diu que la Policia ha descobert un complot per a organitzar una insurrecció a Síria i al Liban contra França. Aquesta informació afegeix que s'han practicat 73 detencions, principalment d'individus de carreres liberals.

DIABETICS
PROVEU EL NOU
Pa de Gluten «PERFECTE»
EL MES AGRADABLE DE TOTS ELS FINS ARA CONEGUTS
DEMANEU MOSTRES
PA I PRODUCTES DE GLUTEN
GLUTINERIA
LA PROVEEDORA
JOAQUIM COSTA, 28, I DIPOSITS
TELEFON, 13973

CLINICA MENTAL
(Torre de Campderà)
A LLORET DE MAR - GIRONA - TELEFON 10
Per a l'assistència dels malalts nerviosos, mentals i toxicòmans d'ambdós sexes
Metge Director Resident
Doctor Bernat Carreras

CONFECCIONS INTERIORS SENYORA
Puntes, Pijames i Bates d'hivern
a la ben coneguda casa
PUJOLAR
Llúria, 2 (tocant plaça Urquinaona)

Dr. CASASA
BLENORRAGIA AGUDA I CRONICA
GUARIMENT TOTAL - SIFILIS
PELL. LLAGUES DE LES CAMES
Tallers, 29, entresol 0'11 a 1 de 5 a 8 PREUS ECONOMICS

LA HUMANITAT lluita pels ideals catalans i republicans

ELS ESPORTS

FUTBOL

La segona jornada del Campionat de Lliga

A Les Corts

Barcelona, 5
Athlètic de Madrid, 1

Equips:

Barcelona: Iborra — Zabalo, Areso — Bardina, Berkessy, Balmanya — Vantolrà, Raic, Escolà, Fernàndez i Torredeflot.

Athlètic de Madrid: Guillermo — Mesa, Valcàrcel — Gabilondo, Marculeta, Ipinya — Marín, Adbón, Elicegui, Chacho i Penya.

* * *

A la segona jornada del Campionat de Lliga, i jugant contra l'Athlètic de Madrid, l'equip del Barcelona ha aconseguit gairebé rehabilitar-se dels dos resultats adversos en els seus dos darrers partits jugats.

No és que la victòria d'ahir hagi de situar-los ja definitivament en pla superior, però almenys els ha permès rehabilitar-se a l'ensems que ve a donar-los un bon tros més de moral.

I diem això, perquè el partit de diumenge començava amb les mateixes característiques dels dos anteriors encontres que ha disputat el Barcelona.

Sortosament, però, aquest caire amb què començà el partit, només durà fins la meitat de l'encontre.

En el segon temps veiérem novament la davantera del Barcelona, aquella davantera que tants elogis ha aconseguit en el darrer Campionat de Catalunya, si no tan efectiva, almenys amb més intel·ligència i rapidesa.

En el transcurs del primer temps, el joc fou de poca qualitat; dominaren o millor dit escaparen amb més eficàcia els madrilenys; però aquests, malgrat els seus bons desigs, i malgrat la bona direcció dels interiors on sobressortí per damunt de tots Chacho no trobà mai un rematador davant de gol, per tal de coronar amb més o menys encert les seves escapades.

Per altra banda, la magnífica tasca de la defensiva barcelonista, impossibilità en diferents ocasions que aquells poguessin marcar.

En canvi la davantera del Barcelona, unes vegades mal servida pels seus migs, que prou feina tenien a aguantar les escomeses dels blanc-vermells, i d'altres per manca d'energia i empenta, i d'altres també per manca de rapidesa, malmeté alguna ocasió.

En el segon temps, però, totes les fallades de la davantera blau-grana anaren convertint-se amb encerts, i la seva línia amb més empenta i amb força més rapidesa, va poder freqüentar en infinitat d'ocasions els dominis dels visitants, fins traduir l'empat que registrava el marcador a la meitat de la partida, en un resultat del tot favorable. El domini d'aquests en el segon temps, fou ,doncs, esclatant, malgrat els esforços de la línia mitjana madrilenya.

Aquesta fou la que influí notablement en el resultat del primer temps: però en el segon, un xic esgotats, hagueren d'inclinar-se davant el constant domini dels locals. Ipinya fou el millor del tercet. El seguí en mèrits Marculeta que tingué una afortunada reaparició, i Gabilondo.

A la davantera els més encertats foren els interiors. Destacà, però, la gran classe de Chacho, que fou un magnífic conductor de línia; Abdón molt treballador, però com succeí amb Chacho, mai els seus esforços no es veieren premiats amb la decisió d'Elicegui que per cert tingué una tarda gris. Dels altres, Marín superà Penya, i del tercet defensiu sobresortí Mesa per la seva millor precisió i regularitat.

Per al Barcelona, el tercet defensiu efectuà una tasca si no brillant almenys efectiva, tota vegada que no hagueren de resoldre situacions de veritable perill.

La línia mitja tingué una actuació més encertada si la comparem amb la dels darrers partits, destacant Bardina, seguit de Balmanya i Berkessy; la davantera, com diem abans més encertada en el segon temps. Sobresortí, però, la millor regularitat de Torredeflot, que malgrat no jugar en el seu lloc habitual tingué un afortunat debut, i Vantolrà. Fernàndez bé en el segon temps, si bé amb freqüència abusa del seu domini de baló i retarda excessivament les jugades; i és llàstima, perquè precisament amb aquesta facilitat amb què domina l'esfèric, podria donar més rapidesa i mobilitat a la línia, com succeí en altres ocasions, el mateix diumenge. Escolà poc afortunat en les rematades. Raich, bastant apagat.

* * *

Comença el partit amb un intens atac dels madridistes, i prova d'això que als cinc minuts, i en tirar-se un fee-kik contra la porta defensada per primera i única vegada d'un fort xut a l'angle.

El joc es fa altern. Poc després aconsegueix reaccionar el Barcelona, amb alguna que altra escapada dels forans. Dos xuts de Fernàndez i Escolà van a fora, i després és Pacheco qui ha d'intervenir per a deturar dos trets dels mateixos jugadors.

Es tira el primer corner contra l'Atlètic en desviar Mesa un xut d'Escolà, que tirat per Torredeflot no té conseqüència.

Als 29 minuts, Vantoldrà centra i Fernàndez de cap passa a Escolà; aquest xuta, rebutjant Guillermo, però Torredeflot entra molt oportú al remat. Val el primer gol per el Barcelona.

El domini fins a la resta d'aquest primer temps resulta altern.

En el segon el Barcelona ha aconseguit la victòria marcant quatre gols més: el primer als vuit minuts. Balmanya llança un fee-kick contra els madrilenys, recollint la pilota Torredeflot; aquest centra llarg i Vantolrà en una jugada magnífica, de cap, marca el segon gol. Deu minuts després, Fernàndez passa a Torredeflot, que centra i remata Escolà a la xarxa. Un minut després l'àrbitre assenyala penalty en deturar Ipinya, amb la mà, una passada d'Escolà a Vantolrà; tira el càstig Zabalo i el converteix en el quart gol. El cinquè i darrer gol de la tarda l'obtingue Fernàndez en una jugada personal, als trenta-cinc minuts de joc Fins al final del partit el joc fou sempre favorable per als blau-grana, que dominaren amb continuïtat Es registrà algun atac aïllat de la davantera contrària que va procurar disminuir l'avantatge que el marcador registrava. ELLECE.

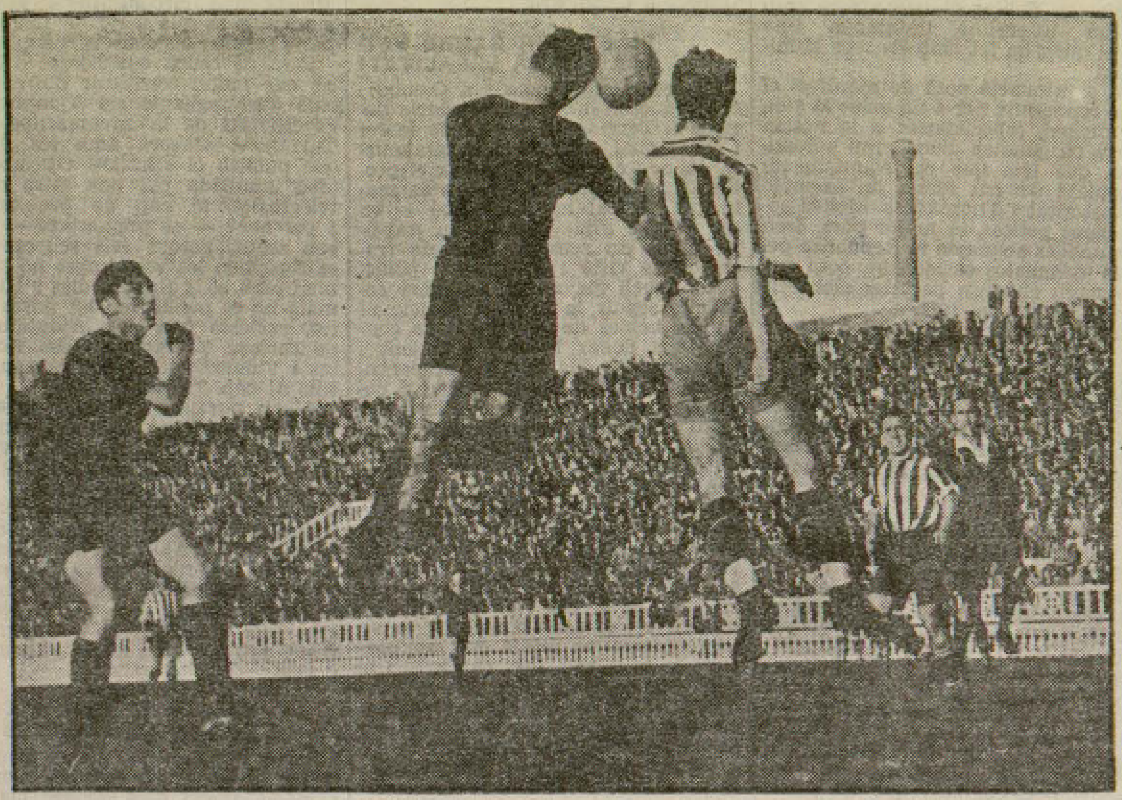

Una avançaçada de la davantera del «Barcelona», per obra i gràcia de Vantolrà, que amb tot i l'escomesa del defensa atlètic, arriba a temps de fer un centre amb el cap
(Foto Segarra.)

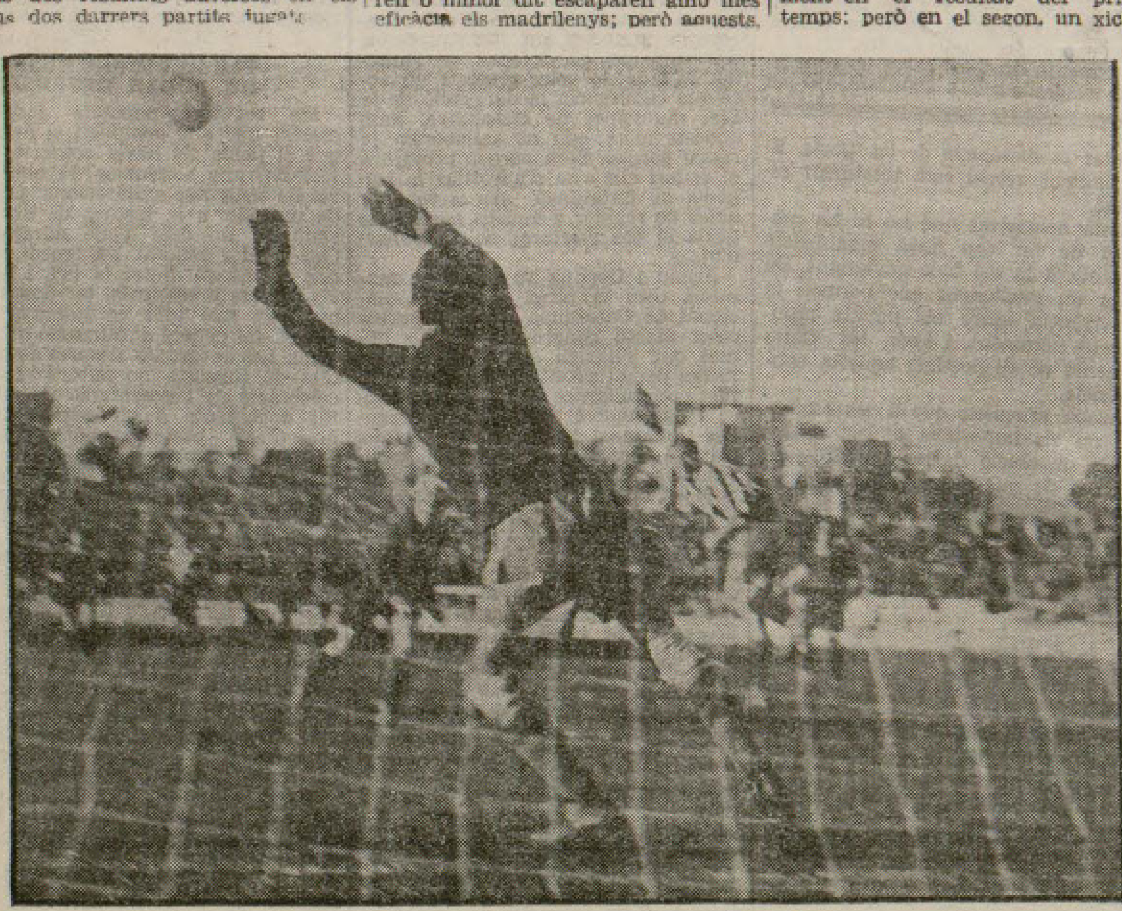

El «Barcelona» dominà molt i provocà moments de gran perill davant la porta de l'«Athlètic», de Madrid. Heus ací una intervenció del porter madrileny, provocada per una rematada d'Escolà
(Foto Centelles.)

L'equip de l'Atlètic de Madrid, els onze jugadors del qual han costat al club una veritable fortuna, que diumenge va sofrir una severíssima desfeta, a Les Corts, davant un Barcelona ple d'encerts
(Foto Centelles.)

EL CAMPIONAT DE LLIGA

RESULTATS

PRIMERA DIVISIO

A Santander:
Racing - València, 6-2.
A Sevilla:
Sevilla - Oviedo, 1-1.
A Barcelona:
Barcelona - Atlètic Madrid, 5-1.
A Madrid:
Madrid - Espanyol, 6-0.
A Pamplona:
Osasuna - Hèrcules, 3-0.
A Bilbao:
Atlètic de Bilbao - Betis, 7-0.

SEGONA DIVISIO

Primer grup

A Avilés:
Stadium - Unió de Vigo, 2-1.
A La Coruña:
Deportivo - Saragossa, 0-0.
A Vigo:
Celta - Valladolid, 8-1.
A Gijón:
Sporting - Nacional, 3-2.

Segon grup

A Bilbao:
Arenes - Girona, 3-1.
A Barcelona:
Júpiter - Donòstia, 0-0.
A Badalona:
Badalona - Sabadell, 3-0.
A Irún:
Irún - Baracaldo, 0-2.

Tercer grup

A València:
Gimnàstic - Xereç, 1-1.
A Alacant:
Elx - Recreativo Granada, 1-0.
A Càdiz:
Mirandilla - Múrcia, 0-1.
A Màlaga:
Malacitano - Llevant, 3-2.

CLASSIFICACIONS

PRIMERA DIVISIO

Madrid	2	2	0	0	7	0	4
Atlètic Bilbao	2	1	1	0	10	3	3
Oviedo	2	0	2	0	4	4	2
Barcelona	2	1	0	1	5	2	2
Betis	2	1	0	1	5	8	2
Espanyol	2	1	0	1	1	6	2
València	2	1	0	1	7	6	2
R. Santander	2	1	0	1	6	3	2
Osasuna	2	1	0	1	4	5	2
Atlètic Madrid	2	1	0	1	2	5	2
Sevilla	2	0	1	1	1	6	1
Hèrcules	2	0	0	2	0	4	0

SEGONA DIVISIO

Primer grup

Saragossa	2	1	1	0	6	0	3
Avilés	2	1	0	1	2	7	2
U. Vigo	2	1	0	1	6	5	2
S. Gijón	2	1	0	1	6	7	2
Celta	2	1	0	1	9	6	2
Nacional	2	1	0	1	7	4	2
Valladolid	2	1	0	1	6	8	2
D. Coruña	2	0	1	1	0	5	1

Segon grup

Arenas	2	2	0	0	6	3	4
Baracaldo	2	2	0	0	3	0	4
Badalona	2	1	0	1	3	1	2
Sabadell	2	1	0	1	3	3	2
Girona	2	1	0	1	3	3	2
Júpiter	2	0	1	1	0	3	1
Donòstia	2	0	1	1	2	3	1
Irún	2	0	0	2	20	4	0

Tercer grup

Múrcia	2	2	0	0	8	0	4
Xereç	2	1	1	0	3	2	3
Llevant	2	1	0	1	9	5	2
G. València	2	0	2	0	1	1	2
Malacitano	2	1	0	1	4	4	2
Elx	2	1	0	1	1	7	2
R. Granada	2	0	1	1	0	1	1
Mirandilla	2	0	0	2	2	8	0

A CATALUNYA

PRIMERA CATEGORIA B

Resultats

Sants - Granollers, 2-1.
Europa - Martinenc, 3-0.
Horta - Calella, 6-2.
Sant Andreu - Terrassa, 1-0.

Classificació

St. Andreu	12	7	2	3	22	14	16
Granollers	12	7	1	4	28	14	15
Terrassa	12	7	0	5	25	23	14
Europa	12	5	2	3	25	21	12
Sants	12	4	4	4	22	27	12
Horta	12	5	1	6	26	29	11
Martinenc	12	3	2	7	24	32	8
Calella	12	2	4	6	20	32	8

SEGONA CATEGORIA PREFERENT

Resultat

Santboià - Tarragona, 5-1.
Amposta - Reus, 2-2.

Classificació

Santboià	10	7	1	2	31	17	15
Gràcia	10	6	2	2	22	13	14
G. Tarragona	10	5	1	4	19	18	11
Reus	10	4	3	3	23	16	11
Amposta	10	1	5	4	11	27	7
Poble Nou (retirat)							0

A Madrid

Madrid, 6 - Espanyol, 0

Madrid, 6; Espanyol, 0

Madrid, 18. — Gran part del públic cregué que l'encontre començava a un quart de quatre. Per això, quan a les 3'05 s'iniciava el partit Madrid-Espanyol, les grades no estaven completes. A poc a poc, però, s'anaren emplenant, i finalment el camp de Chamartín registrà una entrada excellent.

Els equips espresentaren d'aquesta manera:

Espanyol: Martorell; Pardo, Pérez; Espada, Solé, Lecuona; Quesada, Edelmiro, Green, Manolín i Bosc.

Madrid: Alberty; Mardones, Quincoces; Pere Regueiro, Bonet, Souto; Kellemen, Lluís Regueiro, Sañudo, Lecue i Emilín.

L'encarregat de dirigir la lluita és el collegiat biscaí senyor Crespo.

Inicià el joc el Madrid i els seus atacs arribaren aviat al a porta contrària; hi ha un bon xut de Lecue que surt fora. Pérez cedeix còrner, que treu Kellemen; es produeix un una «melée» i finalment Martorell aclareix excellentment. Un avanç del davanter-centre blanc acaba en còrner, que no té conseqüències.

El partit és anivellat. Es castiga el Madrid per mans de Regueiro. Lecuona envia la pilota sobre porta, però Souto allunya el perill. Tot seguit, Bosc perd una bona ocasió de marcar. Rebé una passada llarga d'Espada i s'internà; però xutà precipitadament i la pilota sortí fora.

Les línies de migs d'ambdós bàndols actuen a la perfecció; destaquen, però, les passades precises de Solé. Emilín, després d'un bon avenç, xuta fora. Sañudo xuta magnificament, a la mitja volta, però un xic alt.

Va passant el temps i el Madrid es va imposant. Els seus atacs a la porta de Martorell són més nombrosos que els de l'atac espanyolista, que a més es mostra poc fàcil en les rematades.

Al cap de 32 minuts es produeix el primer gol. Souto bombeja una pilota, i Pérez, preocupat amb Sañudo que intenta rematar, deixa fer Kellemen, el qual des de molt prop i amb un xut fluix marca el primer gol. A continuació una bona jugada de Lluís Regueiro acaba amb un xut del davanter-centre, que surt alt.

L'Espanyol obliga el Madrid a cedir còrner; el llança Quesada, però Bonet aclareix la situació. Immediatament Emilín malmet una còrner contra els blanc-blaus.

Vuit minuts després del gol anterior es marca el segon. Regueiro dribla Lecuona i avança; centra sobre porta i Pardo, falla; Emilín aprofita la jugada per a engegar un bon xut que desvia Sañudo a la xarxa.

En contraatac dels espanyolistes, Alberty desvia a còrner un bon xut de Bosc. Un jugador madrileny aclareix el perill i envia la pilota sobre porta contrària; Sañudo corre darrera l'esfèric, però Pérez el subjecta indegudament. La falta es castiga amb penalty, que és protestat pels jugadors de l'Espanyol, que no neguen la falta, però al·leguen que fou comesa fora de l'àrea. Moltes discussions i, a la fi, Kellemen executa el càstig i assoleix el tercer gol.

No s'acaba aquí l'incident. Al contrari, aleshores s'agreuja. Solé, després d'agredir un fotògraf, discuteix acaloradament amb l'àrbitre amb un jutge de línia. No ens és possible saber el que ocorregué, però el cert és que l'àrbitre ordenà l'expulsió del jugador internacional, com aquest es negava a fer-ho, l'àrbitre requerí l'auxili de dos guàrdies d'assalt, els quals invitaren Solé a abandonar el terreny. Sense centrar la pilota, acaba el primer temps.

En començar la segona part, l'Espanyol arrenglera aquesta línia de migs: Edelmiro, Espada Lecuona.

Començat el joc, s'assenyala un offside de Kellemen i una mà de Pere Regueiro.

Al cap de cinc minuts de joc es produeix el quart gol. Regueiro passà llarg a Emilín; aquest s'interna i fa una passada curta a Lluís Regueiro, el qual remata el gol.

Sembla que els ànims s'han calmat. Amb tot, l'únic que segueix desentonant és el defensa Pérez, el qual empra recursos poc recomanables. En una ocasió entra violentament a Regueiro i el lesiona.

El joc ha baixat de qualitat. Es manté anivellat. Bosc, en bona posició, xuta excessivament alt.

Al cap de vint minuts de joc d'aquesta segona part, Emilín llança un centre molt tancat, que Martorell detura, mentre Sañudo intenta rematar, la qual cosa no pot fer perquè Pérez li fa la traveta d'una manera descarada. L'àrbitre assenyala la falta i expulsa Pérez del camp. El càstig el transforma Kellemen en cinquè gol.

Cinc minuts més tard es produeix el sisè gol, obra de Lecue d'un tret molt fort.

Edelmiro juga de defensa i Manolín de mig.

Amb nou jugadors l'Espanyol ja no té res a fer. Es limita a defensar-se per tal que no augmenti el nombre de gols en contra.

L'Espanyol encara és castigat amb un nou penal. Sañudo havia desbordat la defensa i Martorell surt per tal de fer-se amb la pilota, si bé no ho aconsegueix. Llavors Sañudo xuta i Pardo que s'havia posat a la porta, atura la pilota, segons sembla, amb la mà. Executa la falta Kellemen, però el cuir va a topar contra el pal.

L'unic digne de remarcar fins a acabar és una magnífica parada d'Alberty a un tret de Quesada, i una altra, també excellent, de Martorell a un tret de Sañudo.

* * *

Com hom pot veure, el partit Madrid-Espanyol no tingué un descabdellament normal. Fou una llàstima, perquè els esdeveniments desagradables es produïren precisament quan tots dos equips començaven a realitzar un bon joc.

Naturalment, la base del nostre comentari ha d'ésser les dues expulsions i els tres penals amb què fou castigat l'Espanyol.

La falta de Pérez, que fou causa del primer dels màxims càstigs, ja resta dit que no fou discutida per ningú. L'única base de discussió era sobre si es cometé dintre o fora de l'àrea. Sense desigs de contemporitzar direm que ens semblà veure que s'executà dintre i fora de l'àrea. Es a dir, que Pérez començà a subjectar Sañudo fora de l'àrea i continuà agafat d'ell dintre d'ella. Diguem, a títol de referència, que com que la jugada fou molt ràpida i a la sortida d'ún còrner, l'àrbitre estava lluny del lloc on ocorregué la falta. L'expulsió de Soler, conseqüència d'aquesta jugada, no ens és fàcil de determinar si fou justa o injusta, ja que fou deguda, sens dubte, a paraules que Soler dirigí a l'àrbitre.

El segon penal i l'expulsió de Pérez foren irreprotxables. Durant tot el temps que aquest jugà ho féu de manera incorrecta, i culminà en la seva falta a Sañudo. Foren justos, doncs, el penal i l'expulsió.

En el tercer càstig no poguérem apreciar si el jugador espanyolista deturà la pilota amb la mà o no. I com que d'això depèn la justesa de la determinació arbitral ens cal deixar de banda el nostre comentari.

Durant els quaranta minuts que es jugà d'una manera normal, poguérem observar que l'equip de l'Espanyol és el de sempre. Bon joc de passades curtes, poca decisió davant la porta contrària, la qual cosa arriba a anul·lar, per poc efectius, els seus davanters.

Destaca, com sempre, l'excellent classe de Soler. La defensa atabalada moltes vegades, i per part de Pérez poc correcta. Els migs ales ajuden de manera eficient llur centre. I dels davanters continuem quedant nos amb l'internacional Bosch. Manolín i Green pogueren fer molt poca cosa. Força més que ells féu l'extrem Quesada. Finalment, Martorell tingué intervencions excellents, i en altres estigué poc encertat.

Els Madrid no ha aconseguit encara donar la sensació d'ésser un equip complet. De totes maneres, superà l'Espanyol i, per tant, la seva victòria, iniciada amb dos gols sense reprotxe, s'hauria consolidat encara que la marxa de l'encontre hagués estat normal en tots moments. Són més eficaços els seus davanters que els contraris. Els migs es mantingueren ferms, i a la defensa destacà una vegada més Quincoces, junt amb l'hongarès Alberty.

Al llarg d'aquest comentari ja hem parlat del senyor Crespo. No cal dir que estigué sempre molt enèrgic, si bé en alguna ocasió no estigué prou encertat. Creiem que arbitrà honradament, potser influït per la darrera circular de la Federació Espanyola.

El camp de Chamartín, ple de gom a gom, i el «Madrid», guanyador per 6 a 0 d'un «Espanyol» que jugà molt de temps amb sols nou jugadors
(Express-Foto.)

Al Poble Nou

Júpiter, 0 - Donòstia, 0

EQUIPS:

Júpiter: Toledano, Daniel, Ibàñez, Font, Soler, Peiró, Diego, Galvany, Hernàndez, Perpinyà i Terradelles.

Donostia: Rojo, Aranz, Izaga, Unzueta, Dagueresar, Mata, Arrieta, Berridid, Lacalle, Juaristi i Ortega.

Arbitre: Arribes.

* * *

Com pot veure's en el resulta, ni jupiterencs ni donostiarres no aconseguiren endur-se la victòria en el partit jugat el passat diumenge al camp de l'equip del Poble Nou

Veritablement, ni un ni altre equip no mereixien la victòria, i ni una ni altra línia atacant no feren el possible per aconseguir-la.

El partit fou d'escassa qualitat; destacà, però, el major entusiasme dels forans; el primer temps gairebe fou favorable a ells, però, igual com la davantera contrària, la seva no sabé aprofitar els seus avanços, per manca de rematador.

En el segon temps el joc fou també de poca qualitat; destacà, però, el millor conjunt del Júpiter, sense que tampoc pogués marcar cap gol, malgrat d'haver atacat amb molta insistència en els darrers minuts de joc.

Del Júpiter destacà Soler en la línia mitjana, i Daniel en el tercet defensiu; la davantera poc compenetrada. Solament aconseguí destacar Hernàndez.

Dels visitants Arana fou el millor del tercet defensiu, i Unzueta de la línia mitjana. A la davantera, els més encertats els extrems.

DEULOFEU
Darreres novetats en:
CAMISERIA, CORBATERIA, GENERES DE PUNT, IMPERMEABLES, BATES I BATINS
Preus limitadíssims
Call, 36, plaça de la República, 3 i Rambla de les Flors, 4. — BARCELONA

Artigas, del Llevant, al Madrid?

Sembla que les gestions del traspàs les efectuarà Rafael Sànchez Guerra

València, 18. — Demà arribarà el president del Madrid F. C., Rafael Sànchez-Guerra, el qual aprofitarà el viatge per tal d'acomiadar-se del seu germà i de passada tractar del traspàs del jugador Artigas, del «Levante» al «Madrid». Artigas es troba en l'actualitat lesionat a conseqüència de l'últim partit del seu club amb el València, però hom creu que quedarà bé.

CANODROM GUINARDO
AVUI, DIMARTS, A LES DEU DE LA NIT
CURSES DE LLEBRERS
Mitjans de locomoció: Autoòmnibus ROCA, sortida del carrer Pelayo. - Autoòmnibus LESSEPS, PASSEIG MARAGALL, TRAMVIA HORTA. TAXIS COL·LECTIUS des de PLAÇA DE CATALUNYA.

Republicans! Llegiu LA HUMANITAT

A Sant Adrià

Badalona, 3 - Sabadell, 0

EQUIPS:
Badalona: Navés, Borràs, Lladó, Cristià, Mariages, Schild, Betancourt Cambra, Forgas, Serra i Torres.
Sabadell: Florenza, Morral, Blanc, Gràcia, Font, Mota II, Romeu, Sospedra, Gual Creus i Parera.
ARBITRE: Cartarlenas.

Pocs podien creure en un resultat tan contundent dels costaners damunt els de Sabadell; no obstant, el Badalona assolí merescudament la victòria, després d'uns primers vint-i-cinc minuts de joc brillant i en el transcurs dels quals desbordaren l'equip sabadellenc.

El factor principal de la derrota soferta per aquests, fou sens dubte a la poca eficàcia de la seva línia davantera la qual malgrat els esforços de Gual i Parera, res no féu de notable.

Començà el partit amb un intens atac dels costaners, fins que es produí la jugada que permeté el Badalona marcar el seu primer gol; fou en ocasió de tirar un free-kick Betancourt que rematà Cambra, molt oportú.

Continuà la pressió dels locals que aconseguiren entrar amb facilitat dintre el terreny dels seus adversaris, domini que va accentuant-se degut a la poca compenetració de la línia defensiva sabadellenca.

Intenten dominar aquests, on sobresortí la tasca de Parera i de Gual, però la davantera poc ajudada per la seva línia mitjana no arribà a coordinar les jugades amb encert.

Tornen a dominar els propietaris del terreny de joc, i als dinou minuts de joc assoleixen el seu segon gol. Forgas llençà un fort xut que blocà Florenza i que el mateix Forgas li arrebassà, permetent que Torres pogués marcar el segon gol.

El tercer gol fou assolit moments després, en una jugada personal de Forgas el qual després de burlar la defensa contrària, baté per tercera vegada Florenza d'un tret creuat i a l'angle.

A partir d'aquest moment els de Badalona es contentaren amb mantenir l'avantatge assolit, sense prodigar-se molt en els seus avanços.

El segon temps començà amb domini dels forans, sense que, però, poguessin marcar cap gol, degut, com hem dit anteriorment, a la manca de compenetració en la seva davantera.

Del Badalona, Lladó en el tercet defensiu fou el més encertat; a la línia mitja Mariages tingué un bon debut, superant les actuacions de Camacho, principalment en el joc a la defensiva; el seguiren en mèrits Cristià i Schild. A la davantera Cambra jugà un dels seus millors partits, assoliren, també destacar-se, Serra. Forgas, poc encertat, i dels extrems, Torres superà Betancourt.

Del Sabadell, els millors foren Gual i Parera a la davantera; en els mitjos destacà Mota, i a la defensa el més insegur Florenza.

FABRICA DE RELLOTGES
KRONOS
Rambla Canaletes, núm 3. (xamfrà Tallers)

A Bilbao

Arenes, 3 - Girona, 1

Bilbao, 18. — El partit Arenes-Girona de la Segona Divisió de la Lliga celebrat al terreny de Guecho, que va ésser guanyat pels bascos per tres gols a un, resultà molt entretingut. Els catalans donaren una bona impressió, però no pogueren superar la rapidesa i la cobdícia dels contraris.

Al mig temps, s'arribà amb empat a un gol.

Primerament marcaren els gironins, d'un tret ben collocat de Campa, als deu minuts de joc.

L'empat va ésser aconseguit per Aguirre als 31 minuts per un servei de Larrondo.

El primer temps, encara que fou molt igualat, transcorregué amb un lleuger domini dels locals.

En canvi, a la segona part, l'Arenes s'imposà completament i als 34 minuts Zuloaga va batre Francàs d'un bon xut en rematar una passada de Rufo.

El partit va decidir-se definitivament, quan només mancaven cinc minuts per a acabar per mitjà de Gurruchaga.

Del Girona cal remarcar l'actuació del porter. Aguirre debutà en les files de l'Arenas i va plaure molt.

L'asturià Nieto arbitrà amb regular encert.

Equips:

Arenes: Egúsquiza; Aguirre, Arrieta; Angel, Pérez, Silvosa; Larrondo, Aguirre, Gurruchaga, Rufo, Zuloaga.

Girona: Francàs; Farro, Torredefiot; Campa, Castillo, Mader; Lluch, Trujillo, Clarà, Ramon i Ferrer.

A Santander

Ràcing, 6
València, 2

Santander, 18. — El partit Racing-València de la primera Divisió, encara que va resultar molt vistós per l'abundància de gols i va constituir una bona exhibició del Racing, no tingué cap altra nota interessant.

El resultat de 6 a 2 amb el qual els del Racing s'endugueren la victòria, palesa prou bé el succeït al camp d'esports del Sardinero. Amb tot, hem de fer constar encara que l'àrbitre Ricard González va anullar altres tres gols a l'equip local. Es dir, que la porteria de Bermúdez va ésser batuda per nou vegades, i això que el porter valencià no jugà pas malament, especialment en els vint darrers minuts que realitzà bones jugades.

Pilucho marcà dos gols al primer temps i Larrinaga marcà el tercer amb el cap.

Al segon temps, Chas marcà el quart i cinquè gols, i Pilucho, el sisè. El València aconseguí els seus gols per mitjà d'Amadeo i de Guijarro. De l'equip de Mestalla sobresortiren Iturraspe i Amadeu i pels locals Garcia, Pilucho i Cuca.

Equips:

Racing: Gutiérrez; Ceballos, Ilardia; Ibarra, Garcia, Chales; Cuca, Pilucho, Chas, Larrinaga, Cisco.

València: Bermúdez; Melenchon, Ramon; Bertoli, Iturraspe, Goirubu; Madriguerri, Guijarro, Amadeo, Santiago, Domènec.

A Bilbao

Athlètic, 7
Betis, 0

Bilbao, 18. —El fred va treure molt de públic del partit Atlètic de Bilbao-Betis, celebrat al camp de San Mamés.

S'adjudicà la victòria l'Atlètic de Bilbao per 7 gols a cap. Els campions de Lliga no varen existir davant l'escomesa dels bascos que jugaren un partit senzillament magnífic i recordaren els seus temps millors.

Per aquest motiu no cal remarcar cap element blanc-vermell. Tots els jugadors estigueren bé. El porter del Betis, malgrat els set gols, realitzà una tasca meritíssima.

L'Atlètic va marcar dos gols a la primera part i cinc a la segona.

Aquest resultat explica prou bé com va anar el partit. Neta i clara superioritat dels bilbains.

Marcaren Bata i Gorostiza el primer mig-temps.

Després, Bata, Flices, Bata, Iraragorri i Bata, per aquest ordre, assoliren els altres cinc gols. El millor de la tarda va aconseguir-lo Iraragorri.

El Betis fou castigat amb un penal, que tirat per Iraragorri, fou parat pel porter. Aquest, però, rematà novament i novament va parar el xut el porter, fins que l'interior bilbaí llançà la pilota a la xarxa enmig de gran emoció.

L'arbitratge d'Ostalé, discret.

Equips:

Betis: Urquiaga; Larrinoa, Aedo; Peral, Gòmez, Arrieta; Rejón, Gonzàlez, Paquiri, Rancel i Saro.

Betis: Blasco; Urbano, Aceja; Zubieta, Muguerza, Gerardo; Gorostiza, Iraragorri, Bata, Gàrate, Flices.

El «Torneig Garcia Alsina» de lluita, va quedar iniciat diumenge al local del «Centre Gimnàstic Barcelonès». - El campió de Catalunya del pes mosca, Macià —a la dreta— que va posar el títol en joc davant Cuscó

(Foto Puig-Farran.)

A Sevilla

Sevilla, 1
Oviedo, 1

Sevilla, 18. — L'Oviedo se n'emportà un punt en el partit jugat contra el Sevilla. Empatà a un gol amb el titular de la capital andalusa, però pogué, amb una mica més de decisió, haver aconseguit la victòria. Per a això les circumstàncies li foren favorables. Al Sevilla li mancà Campanal, ànima de l'atac i gairebé de l'equip, i hagué de jugar durant força estona amb solament deu jugadors. Fede lesionat, encara que continuà al camp, no pogué donar el rendiment necessari.

El millor dels dos equips fou l'onze asturià, sobretot en el segon temps, en el qual fou necessària constantment la intervenció d'Eizaguirre, per a anullar excellents avanços de la vanguàrdia de l'Oviedo, i sobretot de Làngara. A aquest jugador internacional se li anullaren dos gols, un d'ells una mica dubtós.

A les ordres del senyor Latorre, els equips formaren així:

Sevilla: Eizaguirre — Joaquín, Deva — Fede, Epelde, Nuñez — López, Torrontegui, Luisín, Tache i Bracero.

Oviedo: Florenza — Pena, Calliche — Sirio, Soladrero, Chus — Casuco, Gallart, Làngara, Herrerita i Emilín.

A Pamplona

Ossassuna, 3
Hèrcules, 0

Pamplona, 18. — Molta gent al camp de Sant Joan. El partit Osasuna-Hèrcules, que es va acabar amb el triomf dels locals per tres gols a zero, distragué fortament els espectadors. Encontre jugat a gran tren des dels començos, en el qual es veieren jugades de perfecta realització en ambdós conjunts.

L'Hèrcules es defensà meravellosament; però quan portaven vint minuts en aquesta segona part, Goyeneche en fer una entrada forta a dos davanters enemics, va caure i es lesionà un turmell, i es va veure en el cas d'abandonar el terreny de joc. Amb un jugador de menys, l'Hèrcules es lliurà, i en llançar el cop franc amb el qual es castigà la falta de Goyeneche en la seva entrada que li causà la lesió, Vergara aconseguí el primer. Poc després, un tret d'Iturralde fou desviat per Macià dintre de la seva porta, i als 35 minuts Insausti llança un centre, i Iturralde. d'un gran salt, l'aconseguí amb el cap i rematà el tercer gol.

Arbitra De Zabala.

Equips:

«Hèrcules». — Pérez, Goyeneche, Macià; Salvador, Rosalenc, Salas; Mendizàbal, Tatono, Blàzquez, Tormo, Gomila.

«Osasuna». — Zarraonaindia; Ilundain, Muguiro; Aranaz, Cuqui, Urdiroz II; Insausti, Iturralde, Vergara, Bienzobas, Catachús.

Futbol internacional

BELGICA VENCE SUECIA PER 5 GOLS A 1

Brusselles, 18. — Amb temps veritablement infernal, s'ha celebrat el matx internacional de futbol entre els equips representatius de Bèlgica i Suècia.

El partit mancà d'història degut al fet que des del seu principi fins al final els belgues dominaren intensament i s'atribuïren la victòria per cinc gols a un.

EL XXV ANIVERSARI DE LA MORT DE NORBERT FONT

Per tal de commemorar el XXV.è aniversari del traspàs de l'illustre geòleg mossèn Norbert Font i Sagué, el Centre Excursionista de Catalunya, els Estudis Universitaris Catalans, la Institució Catalana d'Història Natural i el Club Muntanyenc Barcelonès, han organitzat una sessió rememorativa que se celebrarà demà, dimecres, dia 20, a les 7 de la tarda, al saló d'actes del Centre Excursionista de Catalunya.

L'acte esmentat constituirà l'encapçalament d'un curset de conferències encaminades a contribuir a la formació cultural dels nostres excursionistes muntanyencs, les quals seran professades per destacades personalitats científiques.

L'AMIC DELS DEPORTISTES

Els cops, caigudes o torçades, tan freqüents en els esports, exigeixen l'ús de LINIMENT DE SLOAN, el qual, sense necessitat de fer fregues, fa circular la sang, redueix la congestió i treu el dolor gairebé a l'acte

Demés, el LINIMENT DE SLOAN és el millor que hi ha per a treure el cansament i donar elasticitat als músculs en acabar el joc o l'exercici.

Tots els atletes haurien de tenir-ne sempre un flascó a mà i d'exigir que el LINIMENT DE SLOAN figuri en tots els botiquins.

No irrita la pell ni taca la roba.

MATA DOLORS
LINIMENT de SLOAN

De la darrera Assemblea de la U. E. de Sants

LA VOLTA A CATALUNYA D'ENGUANY ES CORRERA EL MES DE JUNY

La Secció Ciclista de la U. E. Sans va celebrar el passat dilluns l'anunciada Assemblea general i elegí per unanimitat la Junta Directiva següent: President, Antoni Garcia; vice-president: Victor Samarini; Secretari, Pere Escrich i Batlle; Caixer, Pere Escrich Mallen; Comptador, Pere Mayol; Vocals, Josep Amenos, Josep Martí, Josep Bonet i Manuel Villarroya. Delegat al Comitè Regional de la U. V. E., Francesc Miravet, reelegit.

El vocal Josep Martí, no és altre que el que fou notable routier, Martí de Valls, residenciat actualment a Barcelona.

Es va discutir l'època més convenient per a la XVIII Volta a Catalunya i s'acordà fixar-la pel mes de juny Les dates no es varen concretar per haver-se cursat consultes a l'estranger, però probablement s'elegiran els dies 6 a 14 de l'esmentat mes.

Per aclamació s'acordà dedicar un homenatge a Víctor Samarini pels seus rellevants i desinteressats serveis en pro de les manifestacions ciclistes. L'acte se celebrarà a Guardiola de Fontrubí i oportunament s'anunciarà la data i detalls.

ATLETISME

«Cross-country» a Madrid

LA PRIMERA CURSA DE LA TEMPORADA LA GUANYA MENENDEZ

Madrid, 18. — Organitzat per la Societat Cultural Esportiva i amb assistència de nombrós públic i setanta participants, s'ha celebrat el primer Cross de districte, corresponent als de l'Hospici, Chamberí Palau i Universitat, per terrenys de la Casa de Camp, en un recorregut de cinc quilòmetres i mig aproximadament.

La classificació tingué efecte pel següent ordre:

1. Macari Menéndez, 19 m. 25 s.
2. Josep Granero, 19 m. 31 s. 1/5.
3. Emili Bernao, 19 m. 41 s. 2/5.
4. Manuel Cañada, 19 m. 47 s.
5. Josep Fernàndez, 19 m. 57 s.
6. Josep Meneses, 20 m.
7. Eustaqui Escurin, 20 m. 4 s.
8. Antoni Hernàndez, 20 m. 4 s. 1/5.
9. Fermí López, 20 m. 7 s.
10. Jaume Cucurull, 20 m. 28 s.

Romangueren campions per districtes:

Universitat. — Macari Menéndez, del Madrid F. C.

Chamberi. — Jaume Cucurull, de la Cultural Deportiva.

Palau. — Josep Granero, de Gràfica Sport.

Hospici. — Rafael Calles, de la Cultura Deportiva.

Per societats:

1. Societat Esportiva La Corda.
2. Gràfica Sport.
3. «Los Veloces»

Mario Brignoli fou el guanyador dels 100 quilòmetres de marxa, disputats a Milà

Milà, 18. — Amb temps infernal de pluja abundant i fred intens, s'ha celebrat la magna prova de marxa atlètica dels 100 quilòmetres.

Han pres la sortida, a les tres de la matinada, 33 participants.

Després d'alguns quilòmetres de marxa en grup, Brignoli es collocà davant i sense defallir un moment es mantingué destacat fins l'arribada i obtingué una gran victòria.

La classificació s'establí com segueix:

1. Mario Brignoli, 100 quilòmetres en 10 h. 39 m., a la velocitat mitjana de 9.538 metres hora.
2. Mazza, en 10 h. 45 m.
3. Rivolta, en 10 h. 52 m.
4. Padovani, en 11 h. 21 m.
5. Volenteri, en 11 h. 25 m.

Mario Brignoli havia guanyat anteriorment aquesta important prova els anys 1928 i 1929.

Les activitats del C. N. Barcelona

Diumenge, al matí, a la piscina del C. N. Barcelona tingué lloc la primera jornada del curs de preparació dels nedadors del C. N. Barcelona. Els resultats obtinguts són aquests:

66 metres braça (debutants)
Bernal, amb 44 s. — Aguilar, Murieles, Perrier, Palau, Montcada, Batlle, Moya, Rosell, Mur i Sicart, Fernández, Solà, Brugada, Broses, Petit, Quintana, Martí Garcia, Pérez, Manso, Masdeu.

66 metres lliure (infantil)
Matessanz en 54 s. — Juandó, Cabrejas, Francisco, Castillo.

66 metres braça (debutants)
Manyich, 58 s. — C. Torres, Vilalta, Noses, Aynó; López, desqualificat.

66 metres lliure (juniors)
G. Burcet, 42 s. — R. Puig, Trullenque, Mansilla, Fedi.

66 metres lliure (seniors)
Carulla, 41 s. — Lepage, Sánchez.

66 metres braça (femení)
Enriqueta Soriano, 55 s.

66 metres dors (debutants)
Rovira, 56 s.

66 metres dors (seniors)
Bonacasa, 52 s.

66 metres lliure (infantil)
Carmina Juandó, 1 m. 1 s.

66 metres lliure (femení)
Weniger II, 52 s. — Nadal, Granicher, Artal II, Artal I, Serinyà.

66 metres lliure (veterans)
Canut, 1 m. 7 s. — Parés, Ponsati, Montcada.

BASQUETBOL

La promoció a la primera categoria — La U. Manresana vencé l'A. B. Juniors, i es classificaren aquests dos clubs per a la primera categoria — La U. C. Joves a segona categoria

Molta expectació havia despertat el darrer partit de la promoció a la primera categoria. L'A. B. Juniors poc havia d'esforçar-se per tal d'obtenir un resultat que li permetés classificar-se per a continuar a la primera categoria, ben al revés de la Unió Manresana que, en aquest partit, s'hi jugava el tot. Era per aquest motiu així ho creiem, que algú havia llançat el rumor que, entre els dos clubs forans, hi havia una entesa. I això deia sense tenir en compte que es minvava l'esperit esportiu dels dos clubs que anaven a enfrontar-se. Doncs, bé; els que presenciaren el partit pogueren comprovar que els dos equips havien sortit a disputar un partit de basquetbol amb el màxim d'esportivitat i sense concessions ni mútues facilitats. En els dos equips hi hagué nervi i decisió. Es notà major encert en els manresans a tirar a basquet al primer temps per part d'E. Vila i E. Garcia, però al segon temps aquests jugadors foren estretament marcats i no marcaren cap punt. El joc tingué moments emocionants, principalment en els darrers deu minuts en què el públic animava els jugadors d'ambdós bàndols que, contagiats per aquest entusiasme, augmentaren fantàsticament el tren, ja prou ràpid, que imprimiren durant tot el partit en les seves jugades.

El primer temps acabà amb el resultat de 17 a 7 favorable als manresans, producte del marcatge deficient de que foren objecte Vila i E. Garcia; al segon temps, el Juniors va vigilar millor els dos esmentats jugadors i, juntament amb un més bon encert a marcar, feren que, en aquests vint minuts, el resultat fos de 12 a 11 per al Juniors.

Dels vencedors fluixejà Admetlla; el millor J. Garcia i els altres compliren. Del cinquè vençut el més flux fou J. Vidal. Berbis ens demostrà que serà un digne substitut a la defensa i es compenetrà bé amb P. Vidal. Benach i Rodon els dos elements davanters, joves com són, desmostraren possibilitats i tingueren encerts força remarcables. El partit es jugà amb les característiques dels partits de Campionat, però sense aguditzacions i amb correcció. El públic es comportà correctament; els partidaris de cada bàndol animaven els seus jugadors per tal que no decaigués un moment llur entusiasme, però sense excedir-se, esportivament.

Els equips foren:

Unió Manresana (28): Admetlla, J. Garcia (5), Solé (9), Vilà (8), E. Garcia (6).

A. B. Juniors (19): P. Vidal (2), Berbis (8), Benach, J. Vidal (2), Rodon (7).

Arbitre: Pons.

A Cornellà el Barcelona vencé amb dificultat la Unió Social

El partit Barcelona desplaçà a Cornellà els primers i segon equip per tal de disputar dos partits amb la Unió Social. Els primers aconseguiren un triomf de tres punts sobre l'equip de la Unió que, al primer temps, tingué el marcador al seu favor per un punt de diferència. Això diu prou com anà disputat el partit que guanyaren els barcelonistes en els darrers moments.

Els equips foren:

Barcelona (23): Carbonell, Farrif, (1), Vilà (6), Hernàndez (4), Tomàs (12) Bofarull.

U. S. Cornellà (20): Galé, Tarrida, Sanagustin (10), Carreres (8), Simon (2).

Arbitre: Vilalta.

SEGONS EQUIPS

Barcelona, 30 — U. S. Cornellà, 9.

B. C. Atlètic, 62-C. E. E., 7 (segons).

B. C. Atlètic, 42-C. E. E., 14 (primers).

B. C. Atlètic, 24-Laietà, E. C., 25 (tercers).

HOQUEI

CAMPIONAT DE CATALUNYA

PRIMERS EQUIPS

Comtal-Intrèpids, 0-0.
Sabadell-Junior, 0-3.
Santfeliu-Terrassa, 0-4.

SEGONS EQUIPS

Intrèpids-Comtal, 2-0.
Polo-Reforma, 11-0.
Junior-Sabadell, 3-0.

TERCERS EQUIPS

Terrassa, F. J. C.-Junior B, 1-0.
Junior A.-Polo A, 0-1.
Santfeliu-Terrassa A, 1-2.
Polo B-Intrèpids, 0-0.

PUNTUACIO
PRIMERS EQUIPS

Terrassa F. C.	3	3	0	0	8	0	9
Junior H. C.	3	2	1	0	10	2	8
Intrèpids	3	2	1	0	5	0	8
Assoc. Comtal	4	1	2	1	1	4	8
Polo H. C.	3	1	1	1	0	1	6
Sabadell	4	0	2	2	1	9	5
Santfeliu	4	0	0	3	1	20	4

El partit Comtal-Intrèpids no ha donat el resultat que tothom esperava, puix que ha estat un partit bastant avorrit. Els del Comtal han sortit massa refiats que guanyarien, i s'han trobat que els Intrèpids han fet més joc que no ells i que davant la porta es fan un embolic.

L'empat a zero, pel desenrotllament del partit ha estat just.

L'arbitratge, a càrrec del senyor M. Valls, ha estat encertat.

El Sabadell s'ha romàs amb les ganes de provar els tres punts, i fou el causant el Junior, el qual li ha fet el present de tres gols: dos en Pratsmasó, i un en Pomés, tots tres a la segona part.

El partit no ha tingut res de particular, puix que el Sabadell s'ha limitat a destruir el joc, tàctica que ve empleant a cada partit.

El senyor Bustamante, que fou l'encarregat de l'arbitratge, complí com ja ens té acostumats.

El Santfeliu, davant d'un Terrassa, que compta amb un davanter centre, que és en Roig, i uns altres companys com Detrell, Francino i J. Argemí, s'han hagut de conformar a jugar a la defensiva, i malgrat del procediment adoptat, encara no han pogut contenir la davantera contrària. El senyor Cullell, que era l'encarregat de dirigir l'encontre, ha fet un arbitratge molt imparcial, i els de Santfeliu estan molt contents del.

JUST

RUGBY

CAMPIONAT DE CATALUNYA

F. C. Barcelona, 18
U. S. Joventut, 3

Aquest partit, corresponent a la tercera jornada del campionat català es jugà ahir al camp dels primers. El partit resultà molt disputat, ja que la primera part transcorregué amb domini altern per ambdós bàndols, i acabà amb un empat a tres. Es veieren jugades molt interessants. Als trenta minuts de joc el Barcelona aconseguí la primera marca, per mitjà de Juanes, i fallà la transformació Blanquet. Pocs moments després el Joventut aconseguia la seva única marca, per mitjà de Jimeno, i Lazon fallà la transformació.

A la segona part s'imposà el Barcelona, gràcies a la intervenció dels seus tres quarts, ja que pocs moments després aconseguia sengles marques, per mitjà de Juanes, Blanquet i Vahuyam, les quals foren transformades per Torres (2) i Blanquet.

Equips:

F. C. Barcelona: Ducros, Tarramera, Blasco, Vahuyam, Juanes, Torres, Renom, Blanquet, Cerdà, Aguilar, Miret, Ruiz II, Gallard, Ruiz I i Castells.

U. E. Joventut: Franco, Abril, Orciniega, Lazon, Mumbrú, Subiracs, Jimeno Pueyo, Borràs, Jairec, Blanco Valls, Coteras i Reñé.

L'arbitratge del senyor Cuguero encertat.

U. S. Santboiana, 18
U. C. Horitzó, 0

Aquest partit, corresponent al campionat català, fou guanyat pels propietaris del terreny. En aquest partit l'Horitzó es presentà complet, i va fer emprar a fons l'equip del Santboiana, si bé el domini fou dels campions de Catalunya, ja que als 15 minuts de joc obtingueren la primera marca per mitjà de Bisbal, sense transformació; poc després aconseguia dues marques més per mitjà de Balcells i Bisbal, sense que fossin tampoc transformades.

La segona part fou de complet domini per part de l'equip campió, el qual aconseguí, per mitjà de Garrigosa i Sànchez, dues marques més.

Equips:

U. E. Santboiana: Elies, Comes, Bisbal II, Balcells, Sànchez, Vilar, Vilor, Riera, Massoni, Bisbaèl I, Déu, Garrigosa, Nubials, Madrid, Vilasco i Calduc.

U. C Horitzó: Delcros, Méndez, Ballester, Hernàndez, Rodríguez, Vives, Ballester, Emar, Romero II, López, Martínez, Vila, Corteza i Romero I.

R. C. Cornellà, 31
R. C. Hospitalet, 0

El passat diumenge, al camp de la carretera d'Esplugues, es jugà aquest partit, corresponent al campionat català. El partit fou d'un domini complet dels propietaris, ja que en la primera part aconseguiren sengles marques per mitjà de Pellicer, Amios, Costa, Minguet, Ruiz i Granage. Solament en fou transformada una per Puigdevall. A la segona part el Cornellà superà de molt el seu contrari, però l'Hospitalet es defensà. De totes maneres, el Cornellà aconseguí dues marques, per mitjà de Ruiz i Aguilar, una de les quals fou transformada per Puigdevall.

Equips:

R. C. Cornellà: Minguet, Pellicer, Ruiz Gimeno, Sarret, Ros, Puigdevall, Garcia, Aguilar, Ventura, Costa, Amios, Pons i Grané.

R. C. Hospitalet: Ventura, Capdevila, Pahissa, Jordi, Coromines, Portuguès, Lucas, Pujado, Miranda, Fuertes, Rafecas, García i Jansà.

CLASSIFICACIO	I	RESULTATS				
Santboina	3	30	0	57	3	9
Cornellà	3	20	1	38	14	7
Barcelona	2	20	0	65	3	6
Joventut	3	10	2	3	21	5
B. U. C.	2	10	1	20	47	4
Horitzó	3	00	3	0	38	2
Hospitalet	2	00	2	3	58	2

F. C. Barcelona, 18-U. E. Joventut, 3.

U. E. Santboiana, 18-U. C. Horitzó, 0.

R. C. Cornellà, 31-R. C. Hospitalet, 0.

GILABERT

UN BON ABRIC CONFECCIONAT
sempre
SASTRERIA
MODELO
11 RAMBLA CANALETES, 11

HOTEL DE VENDES, S. A.
PELAI, 8
Presenta la més extensa collecció de
CAPELLS DE SENYORA
Alta qualitat i fantasia a preus de veritable ocasió.
No deixeu de visitar
aquesta nova secció

Català, el diari de la nit: ULTIMA HORA

CAPITOL

Pròximament

ESTRENA

¡PAS a una gran película!
Edward G. ROBINSON
Pasaporte a la fama

HUMORISME
FINS AL GROTESC
EMOCIO
FINS L'ESCARRIFANÇA

EL CINEMA

Archie Mayo, director de «Casino de París»

Archie Mayo, un dels més coneguts directors d'escena amb què compta Hollywood, és conegut en les esferes socials d'aquella ciutat amb el «domador de caràcters». Es diu d'ell que sap domesticar fàcilment tots els grans actors de la cinematografia, gairebé sempre molt difícils de manejar i que ni el propi Jahn Barrymore, furiós quan no es volen sotmetre a la seva voluntat omnipotent ha hagut de baixar els fums davant la voluntat més forta i més suprema d'Archie Mayo.

Archie Mayo ha aconseguit dominar, com queda dit, John Barrymore, el més difícil de tots els artistes; ha aconseguit captar i retenir als estudis durant set setmanes Constance Bennet, la volàtil, la qual ningú no havia pogut retenir fins aleshores quan bufava en ella l'aire de la llibertat. Archie Mayo fou el qui sostingué una viva discussió amb Edward G. Robinson abans de començar el rodatge d'un film i fou el qui, aconseguint imposar la seva voluntat de l'artista, ens donà «El pequeño gigante», una de les obres millors que ha produït el gran artista.

La deliciosa RUBY KEELER en «Casino de París», film Warner que veurem aviat

També ha estat Archie Mayo el que ha sostingut rudes batalles amb Bàrbara Stanwyck, la inconstant i la que ha assolit sotmetre el capriciós Paul Muni i fer d'ell el seu millor amic durant la filmació de «Barreras infranqueables».

I ara, Archie Mayo acaba d'obtenir un nou triomf com a «domador de caràcters», portant a cap la realització de «Casino de París, on ha hagut d'heure-se-les amb Al. Jolson—que no és gra d'anís — i amb Ruby Keeler, la noia sensible i delicada a la qual s'ha de parlar sempre amb molt de compte per tal de no ofendre la seva susceptibilitat.

Archie Mayo afirma que ha nécessitat emprar amb això molt vinagre i molt sucre; vinagre per a Al Jolson, que té un temperament irascible i vehement; i sucre per a la delicada Ruby que té les llàgrimes sempre a punt de desbordar-se i que e- cada moment s'empenya en sost cada moment s'entesta a sostenir que ella no serveix per a artista de cinema, que no triomfarà, que serà un fracàs la seva obra, i a la qual s'ha de convèncer amb dolces paraules de la seva capacitat i eficència a fi d'aconseguir que segueixi treballant.

Quan començà a discutir-se la projecció de «Casino de París», els coneixedors profunds de la marxa dels estudis auguraven que ni tan solament assolirien filmar-se les primeres escenes. Es deia que el geni viu d'Al Jolson no podria sotmetre's a les exigències del treball al costat de la seva delicada esposa. Es deia que Archie Mayo no tindria prou força per a dominar aquelles dues persones de tan diferent psicologia i, els que coneixen les interioritats del film, saben bé que quan no hi ha harmonia entre el director i els actors no pot arribar-se mai a un acord. «Casino de París», doncs, no arribaria a realitzar-se mai.

Al Jolson es posa molt nerviós quan està actuant davant la lent; això és ben sabut de tots quants el coneixen, i moltes vegades el seu nerviosisme esclata en agres discussions que tot ho entorpeixen. Ruby Keeler, en canvi, és tot dolcesa, però la seva timidesa, la seva manca de decisió, la seva por a no encertar, el seu ràpid abatiment, fan d'ella una de les més difícils estrelles del cinema, per a un director conscient del seu càrrec, com Archie Mayo. Tothom a Hollywood recordava encara com era de carregada l'atmosfera en els sets de la Warner Bros quan es filmà «Wonder Bar» i el difícil que fou portar a cap aquella producció a causa del «temperament» de les estrelles, sempre disposat a esclatar i que el director és el cridat a suavitzar, a endolcir o a domar, com es vulgui anomenar a aqueixa difícil tasca d'aplegar voluntats i de guarir susceptibilitats ferides.

En començar-se a parlar de la realització de «Casino de París», generalment s'opinava que no s'havia d'imposar a un director el sacrifici de domar dues estrelles que, de més a més reunien la condició d'ésser marit i muller... La confiança que hi ha entre els esposos i que els permet de barallar-se amb més facilitat que entre persones poc menys que desconegudes, dificultaria encara més la marxa del film. Tothom compadia Archie Mayo i se'l tenia per un heroi.

Però Archie Mayo es burlava de tots aquells pronòstics. Tenia fe en el film. «Casino de París» podia ésser una cosa nova i original dintre el film musical, en el qual la Warner Bros sap cada vegada superar-se ella mateixa, i tenia fe en els actors que havien de prendre part en ell. Archie Mayo, bon jan, gros, jovenívol incansable en el seu afany artístic, estava acostumat a domar caràcters i no comprenia per què hom trobava tants inconvenients sobre de si podria domar els distints caràcters d'Al i la seva esposa.

Archie Mayo començà el rodatge del film sense fer cas de les murmuracions de la gent. Ell compta amb els seus mètodes propis i en ells confia. Sempre li han donat bon resultat No anaven pas a fallar-li aquesta vegada. Les estrelles cinematogràfiques són, al cap i a la fi, persones com les altres, i si tenen una mica de mal geni, sabent-les tractar es converteixen en nois d'escola als quals s'acontenta amb una llaminadura o se'ls castiga posant-los de cara a la paret. La dificultat sols és en els primers dies, fins que el director ha estudiat la psicologia dels seus actors; però tan aviat com els coneix el punt flac no hi ha res tan fàcil de manejar com una estrella cinematogràfica.

Des del primer dia Archie Mayo es donà compte que Al Jolson estava més nerviós que de costum, ja que volia treballar millor que mai per tal que la seva esposa lluís també millor en el film. Archie Mayo comprengué que aquell nerviosisme faria que Al treballés amb més naturalitat i entusiasme que de costum i, en lloc de minvar-lo, procurà excitar-lo exigint d'ell més i més, fins que comprenia que l'artista havia arribat al màxim de les seves possibilitats. La nerviositat d'Al. no importava res a Arniche, mentre ella servís per a perfeccionar les escenes, i per això tractava Al. amb tota l'agresa que li era possible, amb molt vinagre, com ell mateix afirmava.

Amb Ruby ja fou distint. La xicota actuava amb més por que mai per temor a fer quedar malament el seu espòs, i en les escenes que havia d'aparèixer al costat de Jolson, el treball encara es feia més penós. Archie hagué de convèncer a la menuda que el seu treball era molt superior al d'Al Jolson i aconseguí, a força de dir-li-ho, que Ruby cregués quan menys, que el seu treball era semblant al del gran artista.

Així, donant molt de sucre a una i administrant bones dosis de vinagre a l'altre, aconseguí realitzar, sense grans contratemps, «Casino de París», amb la qual cosa evità que hi haguessin escenes de coratge o de gelos i que les baralles entre els dos esposos esclatessin, com ja havien previst els que es vanaglòrien de profunds coneixedors de la psicologia de les estrelles.

I «Casino de París» ha resultat el film musical més bell i més encertat de quants ha portat a la pantalla la Warner Bros First National.

L'estrena de «Madre Alegría» al Cinema Catalunya

Avui dimarts, a la tarda, tindrà lloc les primeres projeccions del magnífic film nacional «Madre Alegría», al Cinema Catalunya. A la nit hi haurà la sessió solemne de l'estrena.

Tots els artistes que intervenen en el film, especialment Raquel Rodrigo. Anna Leyva, Gaspar Campos i Josep Baviera, proporcionen noves facècies interpretatives a la centenària obra teatral.

«Madre Alegría» es la producció cridada a ésser la màxima nota interpretativa i espectacular d'aquesta temporada cinematogràfica i per aquest motiu no fóra estrany que en l'estrena d'avui al Cinema Catalunya es veiés altament concorregut.

A continuació d'un gran programa que per compromisos contrets amb anterioritat es retira en autèntic ple èxit

AVUI

Solemne estrena

al

Cinema Catalunya

del gran film nacional, basat en la celebèrrima obra teatral

exclusivos DIANA
MADRE ALEGRIA

pels prestigiosos artistes del llenç espanyol

RAQUEL RODRIGO
ANA LEYVA
GASPAR CAMPOS
JOSE BAVIERA, etc.

Destaquen d'aquest important film dues notes de fort color local, els típics campanilleros de Bormujo i l'actuació de la reina del cant flamenc "LA NIÑA DE LA PUEBLA"

—o—

Horari: 4'10, 6'20, 8'15 i 10'40

—o—

Com a complement de programa:
PASAN LOS GITANOS
brillant sketch musical Warner Bros, totalment en tecnicolor, i
WATERLOO, dibuixos
Sessió contínua

Marta Eggert

La seva veu d'or! en

CASTA DIVA

Suprem homenatge a l'immortal

BELLINI

CAPITOL

Una realització perfecta – una direcció digna de fama universal
Filmófono
DON QUINTIN EL AMARGAO

s'enorgulleix d'haver presentat el millor film espanyol produït fins a la data.

3.a setmana d'èxit

La pròxima estrena serà una sorpresa formidable

LA PEQUEÑA CORONELA
FOX

URQUINAONA

AVUI, TARDA

Extraordinària
ESTRENA

*

Veniu a veure a SHIRLEY TEMPLE l'actriu més estimada, amb algú a qui estimeu

*

SHIRLEY TEMPLE
. LIONEL BARRYMORE
EVELYN VENABLE

PROXIMAMENT

ROSARIO la cortijera

Què barbar és James Cagney!

Això és el que els aficionats al cinema diran quan vegin la brutal baralla que Cagney sosté amb Fred Kohler en el drama titulat: «Frisco Kid». A més de pesar 50 lliures més que Cagney, Kohler té punys d'acer... però, qui creuen vostès que guanya la baralla? James Cagney...

Bernice Claire en una pel·lícula curta

Ningú no ha oblidat Bernice Claire, aquella preciosa cantant que interpretà la inoblidable pel·lícula titulada «La canción de la llama», i per a tothom serà una bona nova saber que ella apareixerà en una pel·lícula curta en la qual farà exponent de la seva veu preciosa i de la seva actuació admirable.

COLISEUM

Clamorós èxit de la setmana de l'humor amb

NOBLEZA OBLIGA

a càrrec de 6 asos de la rialla

CHARLES LAUGHTON
CHARLES RUGGLES, MARY BOLAND, ZASU PITTS, ROLAND YOUNG i LEILA HYAMS

Es un film Paramount

Director:
LEO MAC CAREY

A més, el formidable
POPEYE EL MARINERO
en
El hombre del trapecio
Meravellós dibuix de Max Fleischer

DIVENDES:
Gala aristocràtica

TIVOLI

Exit clamorós

VENGANZA gitana
UNICA FILMS
con Tela Tschai
UNICA FILMS
Harry BAUR
Susy VERNON
UN HOMBRE DE ORO

Es construeix una escenari expressament per a Kay Francis

L'Estudi núm. 17, que és un dels addicionals que han entrat en el pressupost de 2,500.000 (dos milions cinc-cents mil dòlars) que Warner Bros, ha aprovat per a millorar els seus dominis, han estat destinats a les produccions de Kay Francis. L'ha estrenat l'estrella amb les primeres escenes del seu drama titulat provisionalment: «Encontré a Stella Parrish» en el qual col·laboren amb la bonica Kay, l'actor celebradíssim Ian Hunter, així com Paul Lukas, la nena Sybil Jason. Esplèndid és el nou Estudi, tal com es mereix l'encantadora estel.

ACTUALIDADES

AVUI

Segona i darrera jornada

el HORROR de la guerra

Exit creixent

«¡Abajo los hombres!», s'ha acabat

Josep M. Castellví ens comunica que ha acabat completament el rodatge de la seva pel·lícula «Abajo los hombres!» amb les darreres escenes d'exteriors. La filmació d'aquestes escenes han estat molt laborioses degut a l'acció d'elles, tota vegada que les esmentades escenes es desenrotllen a bord d'un magnífic iot i contínuament en alta mar.

Degut a això fou precís portar a bord un equip complet de sons i col·locar una perfecta instal·lació elèctrica, igual que si fos en els propis estudis i el resultat ha estat el que es cercava, és a dir: donar a les diverses escenes el seu màxim de realitat i d'interès.

Josep M. Castellví ens prega fer extensiu al públic el seu agraïment a les diverses personalitats que, de manera completament desinteressada han prestat el seu concurs per a la filmació d'aquests exteriors: Junta d'Obres del Port, Comandància de Marina, Servei de Duanes, Cos de Carabiners, Pràctics del Port i Companyia d'Electricitat de Sant Feliu de Guíxols i molt especialment a una conegudíssima personalitat de la nostra ciutat que tan galantment oferí el seu iot facilitant així la labor de Castellví, per a la filmació d'aquests exteriors, que com saben els nostres lectors s'efectuaren a la badia de l'esmentada població de la Costa Brava.

Aquesta ciutat visqué uns dies la vida activíssima del món cinematogràfic. Contínuament es congregaal port, en arribar i sortir el iot, centenars de persones, les quals donaren mostres d'un gran civisme, i assistien a la filmació de les escenes que havien d'ésser fetes a la proximitat de la platja, en què donaren sempre mostres d'una gran correcció i interès pel treball que estaven presenciant.

Moltes de les nostres ciutats haurien de prendre exemple d'aquesta multitud, ja que el cinema nacional, necessita en tots els països la col·laboració directa i indirecta de tots i el cinematògraf és, en gran part el reflexe fidel dels pobles.

Per a la filmació d'«Abajo los hombres!», film d'Exclusives Febrer i Blay, i no s'ha escatimat res; i no volem amb això referir-nos a la part econòmica, sinó molt especialment als molts esforços físics i morals que tant el realitzador com tots els seus col·laboradors i artistes han fet prova.

Tenim el plaer doncs, en transcriure aquestes línies, fer públic el prec de Josep M. Castellví per a satisfacció de tots, desitjant un gran èxit a aquesta producció que ha de revolucionar indiscutiblement la nostra cinematografia.

L'estrena d'avui a l'Urquinaona

Amb la presentació del nou film Fox «La pequeña coronela», reapareix avui als nostres cinemes la simpàtica figura de la petita gran estrella Shirley Temple.

Són poques les estrelles que han conegut una popularitat tan extrema i tan ràpidament adquirida. El nou film en el qual avui reapareix, haurà d'ésser una confirmació d'aquesta gran popularitat, la qual descansa en una sinceritat i simpatia veritablement encantadora.

David Butler, que va dirigir aquell altre film de Shirley Temple «Ojos Cariñosos», ha sabut donar a la nova interpretació de la petita estrella, aquella magnífica sensibilitat que fou la principal característica del seu film anterior. Gran part d'aquest alè d'humanitat que caracteritza el film, és degut també a l'encertada interpretació de Lionel Barrymore, el veterà actor tan conegut per tots els públics i que en «La pequeña coronela» ofereix un magnífic contrast amb la petita Shirley.

Amb ells col·laboren Evelyn Venable, la coneguda actriu de tants films celebrats, John Lodge i el gran ballarí negre Bill Robinson.

«La pequeña coronela» que avui s'estrena a l'Urquinaona és un film excel·lentment realitzat i a l'altura de la seva gentil estrella.

L'esperat acabament de «El gato montés»

S'activà de manera tan extraordinària el rodatge de la popular òpera d'aquest nom, que la seva ansiada terminació s'apropa, i molt aviat ens serà donat el plaer d'admirar sobre l'argentat llenç, en la seva nova expressió de vida, les figures que ja se'ns feren familiars als dominis de Talia.

Apressà incesantment l'objectiu d'interiors i exteriors; captà escenes al marc amplíssim, sense fronteres, de la naturalesa i al limitat marc del «set». I no cal dir l'afecte amb que s'ha filmat, sabent la intervenció personal que ha tingut en la labor animadora el mestre Penella, l'home que donà vida als caràcters de l'òpera i que ara ha assistit a una segona encarnació dels briosament humans fruits de la seva mentalitat.

Els intèrprets, per la seva part, rivalitzaren en l'amor amb què hagueren d'incorporar els personatges, per tal que cada u fes llur paper respectiu. Tant Pilar Lebrón, Mapy Cortés, Pau Hertogs i Victor Miguel Meràs com els altres destacats artistes que en la filmació intervingueren. i Rosari Pi ha posat en la direcció de la mateixa òpera tot el seu saber i tots els seus fervors.

Per això en «El Gato Montés», una de les seleccions del Repertori M. de Miguel», tindrem el film nacional més plenament aconseguit, i el seu triomf sols es podrà comparar al triomf universal i rotund que aconseguí en la seva primera versió escènica.

La més fantàstica visió cinematogràfica al

ASTORIA

¡El secret de la bellesa eterna!

HELEN GAHAGAN

ELLA... LA DIOSA DEL FUEGO

Reserveu les vostres localitats amb anticipació
Un film RADIO... naturalment!

Radio Films

Una Exposició que obté un gran èxit

Diumenge tingué lloc, tal com estava anunciat, l'exposició que de les darreres novetats en ràdios, gramoles i discos oferia la «Companyia del Gramòfon, Odeon, S. A. E.», al carrer de Pelai, núm. 1.

Com era de preveure coronà aquesta un grandiós èxit ja que de les 5 de la tarda a les 9 del vespre, una currua inacabable de públic va recórrer les dependències de la casa, admirant els moderníssims aparells de ràdio i gramoles «La Voz de su Amo» ensems escoltaren les darreres novetats en discos «Odeon» i «La Voz de su Amo».

El senyor Grillé, director-gerent d'aquesta casa, ens ha manifestat a darrera hora, que desitjant tenir el públic al corrent de les novetats en ràdios, gramoles i discos tornarà a exposar, també a Pelai, núm. 1 el pròxim diumenge.

Demòcrates! Llegiu LA HUMANITAT

MERCAT D'OCASIONS

COMPRA/VENDA/CANVI

DE MOBLES, PIANOS, RADIOS, CAIXES DE CABALS, MAQUINES D'ESCRIURE I DE COSIR, MALETES, DISCOS, etc.

TOT D'OCASIO

CORTS CATALANES, 414

Telèfon 30422 BARCELONA

APARELLS FOTOGRAFICS

PRISMATICS · BINOCLES · CINEMES
PEL·LICULES · PATHE BABY · MAQUINES
FONOGRAFS DE TOTES MENES · DISCOS, etc.
RELLOTGES · OBJECTES DE PLATA

JOIES - BRILLANTS

TOT de VERITABLE OCASIO
COMPRA, VENDA i CANVI

CASA BAGUES Carrer de Sant Pau, 6 (prop Rambles) Tel. 14237 BARCELONA

L'enemic públic nº 1 està aquí...

el dolor reuma nerviós

en les seves diverses manifestacions disposat a aterrar la vostra salut. Aprofitarà el primer símptoma de debilitat per a enrunar el vostre organisme.

¡Preveniu-vos! Acolliuvos a la protecció preventiva i eficaç del

CEREBRINO MANDRI

Un producte consolidat per la seva fama. El millor protector i remei contra la grip, neuràlgies, migranyes, reumatismes, mareigs, molèsties de les senyores, etc.

COMPAÑIA TRASMEDITERRANEA

MADRID: Passeig de la Castellana, 14. BARCELONA: Via Laietana.

LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA - CADIZ - CANARIES
Sortides setmanals els dissabtes a les 12. Efectuaran el servei les motonaus «CIUDAD DE SEVILLA» i «VILLA DE MADRID»

LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA - PALMA DE MALLORCA
Sortides cada dia (llevat els diumenges) de Barcelona i Palma a les 21 hores per les motonaus «CIUDAD DE BARCELONA» i «CIUDAD DE PALMA»

SERVEIS REGULARS ENTRE TARRAGONA, VALENCIA, ALACANT I PALMA DE MALLORCA, BARCELONA - MAO I BARCELONA - EIVISSA

LINIA COMERCIAL AMB ESCALES A TOTS ELS PORTS DE LA MEDITERRANIA, NORD D'AFRICA I CANARIES. Sortides quinzenals de Barcelona els dijous. LINIA COMERCIAL BILBAO - CADIZ - CANARIES AMB ESCALA A TOTS ELS PORTS DEL NORD D'ESPANYA. — Sortides quinzenals de Bilbao els dijous. LINIA RAPIDA REGULAR ENTRE ESPANYA I TERRITORIS DE LA GUINEA ESPANYOLA (FERNANDO POO). — Sortides el dia 17 de cada mes amb escales a València, Cadiz, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife i Freetown, Santa Isabel de Fernando Poo, Bata, Kogo i Rio Benito pels vaixells «CIUDAD DE CADIZ» i «LEGAZPI»

LINIA REGULAR ENTRE BARCELONA - ALACANT - ORAN - MELILLA - VILLA ALHUCEMAS - CEUTA I VICE-VERSA
Sortides de Barcelona cada diumenge, a les 8 hores; d'Alacant els dilluns; d'Oran els dimarts; d'Oran cap a Alacant, els dimarts i d'Alacant cap a Barcelona els dimecres

CLINICA GALLEGO -- VIES URINARIES

Carrer Nou de la Rambla, 18 - PELL - SANG - VENERI - PROSTATA - MATRIU - IMPOTENCIA - DIATERMIA - Director: Dr. Riu Porta - Consulta, 11 a 1, 4'30 a 9. F. 10 a 1

Ybarra y Cª., S. en C.

Linies regulars de grans vapors per als destins que es detallen

SERVEI RAPID SETMANAL ENTRE BARCELONA I BILBAO
Sortides cada DIMECRES a la nit cap a València, Alacant, Malaga, Sevilla, Vigo, Villagarcia, Corunya, Musel, Santander i Bilbao. Alternant-se les escales de:
Tarragona, Ceuta i Huelva cada dues setmanes
Sant Carles - Ferrol cada dues setmanes

SERVEI CORRENT ENTRE BARCELONA I BILBAO cada dues setmanes
Sortides els DIVENDRES a la nit cap a Tarragona, Sant Carles, Vinaroç, València, Cullera, Alacant, Cartagena, Aguilas, Almeria, Melilla, Motril, Malaga, Ceuta, Cadiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Marin, Villagarcia, Ferrol, Corunya, Aviles, Musel, Santander, Bilbao i Pasajes. En les línies ràpid i corrent s'admet càrrega per a Tanger, Larraix, Casablanca amb transbordament a Malaga i també per a l'Illa Cristina i Ayamonte amb transbordament a Huelva.

SERVEI ENTRE BARCELONA - SETE I MARSELLA
Sortides quinzenals els dijous cap a Sète i Marsella
Servei quinzenal cap a GENOVA
La càrrega es rep al Tinglado de la Companyia Moll del Rebaix. Telèfon 13585

SERVEI RAPID CAP AL BRASIL - PLATA
per moto-transatlàntics correus espanyols
Sortides fixes cada 21 dies
Cap a SANTOS, MONTEVIDEO i BUENOS AIRES sortirà el dia 26 de novembre del 1935, la magnífica motonau

«CABO SANTO TOMÉ»

que admetrà passatgers i mercaderies
La càrrega es rep fins la vetlla del dia de sortida al tinglado núm. del Moll de Balears. Telèfon 18274

CONSIGNATARIS:
FILL DE ROMUL BOSCH, S. en C.
VIA LAIETANA, 3 — TELEFON 23067

VENDA I CLINICA ENCENEDORS
CASA SUBIROS
Hospital, 42-T. 13651

Bar Petit Miramar

Casa recomanable pel seu peix fresc i menjars d'encàrrec. Gran terrassa pròpia per a banquets i festes. AVUI, COBERTS A 7 PTES. ARROS O CANELONS, LLAGOSTINS O MITJA LLAGOSTA I POLLASTRE. PASSEIG NACIONAL, NUM. 62. Barcelona — Telèfon, 19235

Alfred Sanahuja

Advocat

DIVORCIS, PLETS, CAUSES, etc. Girona, 10, pral. (de 5 a 8)

AUTOMOBILISTES

Accessoris per a autos a millors preu que ningú. Visiteu **CASA SOLE**
Diputació, 139 - T. 36364
A la presentació d'aquest anunci es farà un 10 % de descompte

FARRE PIJUAN

METGE ESPECIALISTA
PELL — URINARIES
DEFECTES SEXUALS
RAMBLA DE CANALETES, 11, 1.er
de 12 a 1 i de 4 a 8

El bon comerciant té el deure d'anunciar als diaris que pel seu tiratge li ofereixen garantia de difusió del seu article, sense preocupar-se de la seva ideologia.

SECCIO D'ANUNCIS PER PARAULES

Les dues primeres ratlles: 1 pta.; per cada ratlla de més, 0'30; els dimarts, dijous i diumenges, un 50 per 100 de descompte

OFERTES I DEMANDES

FARMACIA voldria regentar o arrendar, farmacèutic col·legiat. Escriure a **La Humanitat**. Núm. 109

JOVE d'esquerra, amb bones referències i pràctic, desitjaria administrar finques al 3 %. Esc. **La Humanitat**. Núm. 108.

JOVENET amb immillorables referències s'ofereix per a botiga o escriptori. Escriure a **La Humanitat**. Núm. 321

10.000 pessetes, falten per a negoci editorial català. Escriure a **La Humanitat**. Núm. 104

CATALA correcció d'originals i proves d'impremta. Estil i ortografia. Preus mòdics. Escriure a **La Humanitat**. Núm. 105

S'OFEREIX mosso carnisser. Coneix de l'ofici. Edat, 26 anys. Escriure a **La Humanitat**. Núm. 374

NOI, 16 anys, sap català, francès i castellà, s'ofereix per a meritori, sense pretensions. Esc. **La Humanitat**. Núm. 377

S'OFEREIX per a traduccions del francès a l'espanyol o català, persona apta. Escriure a **La Humanitat**. Núm. 300

JOVE de 16 anys, amb coneixements de mecanografia i càlcul desitja col·locació. Bones referències. Esc. **La Humanitat**. Núm. 106

Srta. d'Esquerra s'ofereix per a dependenta, bones referències. Esc. **La Humanitat**. Núm. 393

SENYOR CATALA de mitja edat que coneix la comptabilitat p. d. i pràctic en correspondència comercial i diversos idiomes, sol·licita col·locació sense pretensions. Dirigir-se a **La Humanitat**. Núm. 141

JOVE català, representant, resident a Palma, desitja articles per a representar. Escriure Sr. Soler, carrer Creu, 8, botiga. Palma de Mallorca.

DISPESES

MENJARS VEGETARIANS. Pts. 2'50. Pelai, 12, pral., 2na.

JOVE a dormir. Ronda St. Antoni, 47, 2on.

COBERTS a 2'50, entreteniments i 3 plats a elegir a la carta, pa, vi i postres, tot superior. Ronda St. Pere, 17, pral.

SENYORA ofereix a senyor de posició formosa habitació reservada. Escriure a **La Humanitat**. Núm. 391.

PENSIO «La Mundial», Hospital, 125, pral. Viatgers i hostes. Habitacions airejades, bany, telèfon.

IDEAL PENSIO, la més cèntrica i confortable, exc. menjar, pensió completa, des de 125 ptes. mes, diària des de 5 ptes. Escudillers, 6, pral. prop Rambles. Escala estanc.

PENSIO de 7 i 8 ptes., fixos des de 150 ptes., tot confort. Pl. Macià, 18, pral.

PENSIO DEL CARME, prop Rambles. Aig. corrt. t. estar des de 150 ptes. Carme, 12, E.

VIATGERS, sols habitació per 4 ptes. Confort, aigua corrent, tel. Aribau, 54, pral.

CASA FAMILIAR desitja 2 o 3 joves a dormir. Riera Alta, 48, 3er., 1ra.

MUNTANER, 14, pral, 2na., pen. habitació, tot estar, bany, ascensor.

SENYORA sola cedeix habitació amb bany, tota pensió. Provença, 264, 1er., D.

VALENCIA, 210, pral., 1ra., habitació balcó carrer, aigua corrent, confort, bany.

CEDEIXO habitació tot estar, bany, dutxa, calefacció, ascensor. Urgell, 83, 5è., 1ra.

ES DESITGEN 1 o 2 amics a tota pensió. Villarroel, 26, entresol, 1ra.

FAMILIA lloga habitació sols dormir, casa moderna, bany, dutxa, ascensor. Avinyó, 30, 3er., 2na.

HABITACIO sols dormir, ascensor, bany. Raó: Calàbria, 103, porteria.

SENYORA desitja jove o 2 amics, tota pensió, bany, telèfon. Travessera, 240, 3er., 1ra.

TOTA PENSIO 7 duros setmana i 25 duros mes, roba, dutxa. Urgell, 120, pral., prop Corts.

PORTAFERRISSA, 18, 2on., 1ra., jove tot estar o sols dormir.

CASA PARTICULAR admetrà 2 germans o amics tota pensió. Aragó, 217, 1er., 1ra., junt Balmes.

ES DESITJA senyoreta a tot estar 110 pts. mes. Alta de St. Pere, 61, 1er.

HABITACIO balcó carrer per a matrimoni o senyoreta amb o sense pensió. Manso, 44, pral., 1ra.

LLURIA, 54, pral. pensió completa matrimoni o 2 amics, balcó carrer, telèfon.

LLOGUERS

PISOS per a llogar des de 95 ptes. 4 dormitoris, galeria coberta amb safareig. Passatge Marimon, 18. Raó: Porteria.

PISOS A 70 I 75 PTES. Nous, compostos de 5 grans i luxoses habitacions, water, lavabo, dutxa, cuina econòmica, safareig, ascensor i telèfon, en el carrer de París, números 20, 22 i 24 (entre el de Tarragona i plaça d'Ernest Ventós, autobus lletra E).

MUDANCES AUTO - RECLAM
Francesc Layret, 150 (Paral·lel). Telèfon 30002

CERQUEU PIS?
El que necessiteu, al preu que us interessi i al lloc que us convingui, us el facilitarà
CASA CARRERA
Borrell, 132, xamfrà Diputació

MAGATZEM per a llogar, carrer Consell de Cent, 403 (Girona - Bailèn) 2 portes, molta llum.

PRINCIPAL 15 duros, 4 habitacions, menjador, water, ascensor. Calàbria, 209, junt autobús Provença.

TORRE llogo, mil pessetes any, prop Barcelona. Raó: Ronda St. Antoni, 18, pral. Tel. 24390.

PIS nou amb bany 17 duros, disponible 1er. de desembre. Verdi, 184 (Lesseps).

MAGATZEM per a llogar 70 pts. mes. Hort Vellutera, 2, davant Pl. St. Pere.

PIS nou, molt cèntric, amb bany, cuina gas amb forn, sol tot el dia, 4 dormitoris i safareig, 25 duros. Bailèn, 109, xamfrà València.

PRINCIPAL, 13 duros, aigua inclosa, 4 habitacions, menjador, water. Galileu, 254 (Sants).

MAGATZEMS interiors 80 pts. propis per a petita indústria o magatzem. Puigmartí, 22 o 24 (G.).

LLOGO torre 5 minuts Casa Gomis, 100 pts. mes. Raó: París, 201, bis, d'11 a 1.

PISET en torre, 12 duros. Passatge Mercedes, 15 (St. Josep de la Muntanya).

88 pts., 1er. pis, 4 habitacions, 2 balcons carrer. Aragó, 108, junt Urgell.

SEGON PIS, 22 duros, principal, 26 duros. Bailèn, 109, xamfrà València.

PIS disponible, amb 10 habitacions grans, propi per a pensió o indústria, c. Ample, 31, porteria.

LOCALS propis per a qualsevol indústria es lloguen al carrer Valldonzella. Raó: Arcs, 1, baixos.

ARAGO, 252, costat Rambla Catalunya, principals 7 habitacions, galeria, bany, etc. Preu, 45 duros.

ADVOCATS

TOMAS JORDI BLANC, advocat. Procurador dels Tribunals. Pg. de Gràcia, 47, 3r. 1a. Telèfon 76183. Barcelona

J. TAULER PALOMARES. Advocat. Sant Pau, 74. Tel. 23449

JOSEP RIERA, advocat. Casanova, 33, xamfrà c. Corts, 560.

JOSEP Ma. ESPANYA. Advocat. Rosselló, 253.

LLEVADORES

GRACIA GARCIA. Llevadora. Consultes gratuites. Floridablanca, 99, enti. 4ta. Tel. 35747

TERESA ZURITA. Llevadora. París, 19. Tel. 35391

CONCEPCIO JOFRA DE CARBO, Llevadora cirurgiana. Rda. St. Antoni, 24. Tel. 28541

HIGINIA RUIZ. Llevadora cirurgiana. Consulta gratuita. Tallers, 78 bis. Tel. 21845

METGES

DR. JOAN MIRANDA. Malalties dels nens. - P. de Gràcia, 4 - Tel. 12133. Barcelona.

Dr. Josep P. SAVE
Medicina interna, infància. Elisabets, 2 i 4, pral. (xamfrà Pl. Bon Succés). Visita de 3 a 5. Econòmica: Dimarts i dissabtes, de 6 a 7.

MALALTS. Pulmons, Cor, Medicina general, Sífilis, Raigs X, Sol artificial. **Dr. Lluís Cuesta**. Urgell, 20, pral. Consulta de 3 a 6

Dr. FRANCESC ORTES PARERA, Numerari de interna de l'Excm. Ajuntament de Barcelona. Especialista en malalties internes. Consulta de 4 a 5. Aragó, 224, pral. Tel. 10158.

DR. BATTESTINI
malalties de l'aparell digestiu. Estòmac. Fetge. Raigs X. Villarroel, 9, de 4 a 5.

PERDUES

EXTRAVIAT
el resguard núm. 53279 amb les inicials C. S. contra la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona, s'expendrà el duplicat, de no reclamar-se dintre 15 dies, a la sucursal núm. 3 (Gràcia), Salmerón, 18 i 20.

VENDES

CAÇADORS
sabates, espardenyes per muntanya. Tallers, 32

COMPREU LA VOSTRA RADIO
el constructor. Paloma, núm. 20.

TRANSPORTISTES: Motors Hercules Diesel, americans, models especials per a camions. Preus econòmics. Almacos C. de Cent, 318. Barcelona.

PIANO nou, ganga, visible c. Pedrell, 40, torre («Mas Juanita»). Font d'En Fargues.

COLMADO dels millors llocs de la Travessera, prop mercat, bon esdevenidor, caixa 250 a 300 pts. Bona habitació. Raó: Girona, 110.

SABATERS: Màquina cilíndrica, ganga. Passatge Bernardino, 2, 1er., 1ra.

ARMARIS 1 i 3 cossos, ven particular. Floridablanca, 101, 1er., 1ra., tarda.

ES VEN màquina escriure «Underwood» nova. Pere IV, 254.

RAM FUSTES: Màquines ocasió, grans gangues. Diputació, 137.

MAQUINA cinema sonor americana, per 1.000 pts. Julià Romea, 25, de 12 a 2.

BOTIGA meitat del seu valor, traspassa urgent. Salmeron, 181.

BACALLA I LLEGUMS cuits, benefici 31 pts. dia 8.000 pts. Sepúlveda, 107, pral.

ESTUFES a preu de fàbrica
RADIADORS «PHOEBUS»

Estufes flama blava «ROYAL» garantides sense fortor ni fum. Soldadors - Cuines

Transformen qualsevol fogó o cuina a petroli o benzina, per usar-la amb Gas Oil

Llums «STANDART» Cremadors industrials i altres aparells a petroli, benzina i GAS OIL. Gran assortiment en Recanvis. Reparacions a l'acte
CASA PHOEBUS
Muntaner, 110, xamfrà Mallorca

VENC taula de cigrons, mercat Porvenir. R.: Corsega, 223, botiga.

ES VEN botiga de queviures, xamfrà Rocafort. Raó: Aragó, 147.

Llegiu LA HUMANITAT

En constituir societats mercantils
En comprar establiments o finques
En construir edificis

ASSESSOREU-VOS SOBRE CONTRIBUCIONS, ARBITRIS I IMPOSTOS, A LA
ASSOCIACIÓ DE CONTRIBUENTS
Centre d'assumptes administratius dirigit per
Camil Companys Jover
ADVOCAT
RONDA SANT PERE, 42, PRAL., 1.ª
De 4 a 7 (excepte dissabtes i festius)

ES TRASPASSA botiga amb installació moderna i habitació. Sant Pau, 30, porteria.

NUVIS: Del fabricant al consumidor, dormitoris 600 pts., menjadors 400. Valldonzella, 58. Ebenisteria.

VENC per assumptes de salut, bar - restaurant, en bones condicions. Francesc Layret, núm. 73.

VENC cases rústiques amb solar a tres carrers prop plaça Rovira, dues línies tramvia. Raó: Marina, 379, de 12 a 2.

ORQUESTRINES: venc saxo i c-baix. Adreceu-vos a **La Humanitat**. Núm. 352

VESTITS a terminis, a 2 ptes. setmana. Sastreria «Perfecció». Nova de St. Francesc, 23, pral.

Revenedors Ràdio recordeu: Paloma, 20.

FUSTES de totes classes. St. Andreu, 350. Telèfon 52913

URGEIX traspassar Bar, gran local, propi per repart, tot il·limonada, per no poder atendre'l. Raó: Independència, 280, d'1 a 3.

Vestits a terminis del fabricant al públic. Ronda Sant. Pere, 24

COMPRES

MAQUINES COSIR
Compro Clot, núm. 115.

COMPRO mobles, pisos complets, torres, pensions, caixes de cabals, màquines d'escriure, cosir, pianos, ràdios, etc. Pago bé comptat. Tel. 35293

COMPRO tota mena de fusta, embalatge, llenya, etc. Sant Andreu, 350. Telèfon 52913

DIVERSOS

SASTRE. Adoba - girs vestits. Nou de la Rambla, 10, prop Rambles

BRONQUITIS i tota mena de Tos, es guareix ràpidament amb el xarop **TUTUSAUS**
Es ven arreu. Dipositari, S. Alsina (Passatge del Crèdit, 4.

JAUME QUERA, constructor d'obres. Projectes i pressupostos. Menéndez i Pelayo, 37. Tel. 74576. Barcelona.

PORTES metàl·liques Vilar. Maria Aguiló, 56. Telèfon 53762

JOSEP MORET. Consignatari de vaixells.-Plata, 4. Tel. 13836. Barcelona

AGENCIA TRANSPORTS Josep Figueras, ex-ferroviari. Facturacions i recollida de mercaderies per ferrocarril, recaders i camions. Informes ferroviaris, marítims i aeris. Informació sobre viatges col·lectius per ferrocarril i auto-car. Pau Iglesias, 25. Tel. 11329

BALLS DE SALO cursos de 5 a 50 ptes. Orquestra, professor i professora. Petritxol, 12, baixos 1nt.

HIPOTEQUES ràpides sobre cases renda, préstecs sobre terrenys i finques rústiques. Notariat, 7, entresol

TALLER de pedra artificial dipòsits i mosaics, paviments i tots els derivats de la construcció. Francesc Borreda. Gava, 87 i 89. Telèfon 30870

INSTAL·LACIONS i reparacions, aigua, gas, electricitat. Josep Vila. Calàbria, 185. Tel. 36432

LLIBRES compro de tota mena i biblioteques. Llibreria Mundial. Telef. 78812. Salmerón, 224

SENYOR: Per veu que sigui el vostre vestit us quedarà nou, reparat a Ramelleres, 2, 1er., 1a.

ESTUDIS universitaris, orientació i preparació eficaç. U. Prof. Balmes, 47

NICANOR SERRANO Pintura i decoració. - R. Catalunya, 99. Tel. 75419. Barcelona

MOBLES ALTABA elegància, durada, economia. No compreu sense visitar aquesta casa. Jovellanos, núm. 2

Institut Chelja
Batxillerat. Peritatge. Professorat. - Idiomes europeus i orientals. Calàbria, 94. Telèfon 32838

HIPOTEQUES, ràpides sobre cases renda bones condicions. Notariat, 7, entrl. Tel. 22881

RETOLS I ETIQUETES de totes menes per a aparadors. Mercaders, 36

ARTICLES per a viatge, els trobareu a l'acreditada casa Ramon Oliveila, suc. de F. Castelltort. Hospital, 141. Telèfon 17365

L'ESCOCESA. Faixes, cotilles ortopèdiques. Hospital, 133

ESPARDENYES corretgeta, bones i fortes. Exigiu sempre la «Sa» Torrella (Girona)

MORENES, Fístules, Llagues, Eczemes, Furóncols i altres malalties de la pell. Es guareixen amb el producte vegetal que es ven al carrer Botella, 6, Herboristeria. Tub, 5'50 pts.

RESTAURANT MIRAMAR. Únic a Barcelona per la seva temperatura agradable que s'hi gaudeix. Salons especials per a bodes i banquets.

REPARACIONS en gas, aigua i electricitat. Casa Bachero. Carrer Call, 7. Gironès

CODEX
DESPATX JURIDIC
Plets. Testamentaries. Divorcis
COBRAMENT DE CREDITS
a comissió i sense despeses per al client. Matrimonis civils - Naturalització de fills - Pagaments d'impostos - Cèdules - Passaports
CONSULTES GRATUITES
Rbl. Catalunya, 13
Telèfon, 23489

SALO per a senyores d'Alfons Pujol. Permanents perfectes 12 ptes. Tel. 71153. Barcelona. Salmerón, 114, pral. 1er.

Tall i Confecció
Acadèmia, ensenyament ràpid i econòmic. Es tallen patrons. Martí Julià, 4, 2.on, 2.ª (prop Laietana)

CADIRES I TAULES lloguer. Cañellas. Desp. St. Eusebi, 3 (S. G.). Tel. 74682

SENYOR: Per vell que estigui el vostre vestit us quedarà com a nou, repassat a Ramelleres, 2, 1er., 1ra.

LES MILLORS col·locacions son per als millors alumnes del Liceu Dalmau. València, 245. Barcelona. Tel. 78852

DINER, pago més que els altres per «Papeletes» Montepio», joies, màquines, etc. La casa més antiga. Fundada el 1889. Unió, 22, pral.

Llegiu avui i cada dia LA HUMANITAT, el vostre diari

Dimarts, 19 de novembre del 1935

la humanitat

Barcelona — Any IV — Número 1.165

UNA FORMIDABLE MANIFESTACIO DE LES ESQUERRES GIRONINES

"Reconstruir allò desfet; sancionar allò culpable; consolidar el futur"

Sobre aquests tres punts versà el discurs pronunciat per Marcel·lí Domingo a Girona, el passat diumenge

ENORME ENTUSIASME

Girona, 18. — De totes les contrades de Catalunya acudiren representacions republicanes per a escoltar la conferència de l'ex-ministre de la República, senyor Marcel·lí Domingo. A la Plaça de la Independència una enorme gentada esperava l'arribada de l'orador. Els turismes i autoòmnibus sortien de tot arreu tot donant a la població un gran ambient de festa republicana. Essent el primer acte republicà després del 6 d'octubre no cal dir amb quin desig s'esperava aquest acte. L'Esquerra Republicana de Catalunya que recolzà amb molt d'entusiasme aquest acte hi abocà tota l'organització per a demostrar a les dretes com és de ferm i fidel el republicanisme d'aquestes terres. Una gran diada d'emoció i fidelitat catalanistes i republicanes.

Les banderes i estendards donaren a la ciutat un ambient de gran festa.

L'ACTE

L'espaiós local del Teatre Albéniz estava ple de gom a gom, tant els passadissos com l'escenari, de tal manera, que uns quants centenars de ciutadans hagueren de quedar-se a fora per manca de lloc.

Per tal de poder atendre a tot el públic — extraordinàriament nombrós, com acabem de dir, malgrat haver de pagar entrada — fou precís instal·lar uns altaveus a la part alta del local.

A la barana de la galeria del teatre es destacaven dues pancartes de la Joventut d'Esquerra Republicana de Catalunya a Girona. En l'una es llegia la següent inscripció: «La Joventut Republicana d'Esquerra de Catalunya saluda el partit d'Izquierda Republicana»; i en l'altra: «Demanem la llibertat dels nostres representants empresonats», les quals foren saludades a la seva entrada amb forts i prolongats aplaudiments i amb visques a Lluís Companys.

Entre les personalitats assistents anotem —tot sentint haver d'ésser breus— els diputats a Corts senyors Santaló i Mascort, els diputats al Parlament de Catalunya, senyors Irla i Dot, el senyor Franquesa del «Foment Catalanista Republicà» (Acció Catalana) i molts elements significats de l'obrerisme i esquerrisme gironí.

LA PRESIDENCIA

Ocupà la presidència, ornada amb les banderes de la República i de Catalunya, el president de l'Agrupació del partit d'Izquierda Republicana, senyor Albert Balari, acompanyat dels seus companys de Junta, de l'ex-diputat per aquesta circumscripció, senyor Josep Puig d'Asprer; del president del Partit d'Izquierda Republicana de Barcelona, senyor Fausti Ballvé, del senyor Ribas Cherif, de l'ex-governador republicà, senyor Brauli Solsona i altres

PRESIDEIX EL SENYOR PUIG D'ASPRER

Immediatament féu ús de la paraula el president de l'Agrupació, senyor Balari, el qual començà llegint una colla d'adhesions rebudes dels amics exiliats i empresonats. Acabà cedint la presidència al veterà republicà, senyor Puig d'Asprer.

Seguidament el senyor Puig d'Asprer cedeix la paraula a Marcel·lí Domingo, al qual, en aixecar-se, el públic, dempeus, tributà una formidable ovació.

PARLA MARCEL-LI DOMINGO

El novembre del 1933 fou foragitada del Poder una política: la nostra. Ningú no pot dir avui on va l'Espanya oficial ni on van els governants, als quals la pressa dels uns, el desànim dels altres i l'error dels més constituïren el delicte històric de posar-los Espanya i la República a les mans. Els qui regírem el primer bienni érem homes d'idees definides, reblades a martell en la nostra ànima; érem homes d'un passat nítid, perfilat, inconfusible que garantia el futur. ¿Quina garantia són per a una República com la que s'instaurà el 1931 les idees dels governants del segon bienni? No poden sentir-se bé ells dintre la República, que és un règim advers a tot el que ells són; no pot sentir-se bé la República amb ells, als quals ha de veure com els seus adversaris.

REHABILITACIO D'UNA POLITICA

La nostra política fou foragitada en el moment pitjor per a nosaltres i millor per als nostres adversaris: aquell en què les lleis podien convertir-se en obres. Més clar: aquell en què el Govern anava a posar en pràctica allò legislat pel Parlament. Foragitada la nostra política, les lleis quedaven suspeses i les obres no tenien efectivitat. Així la nostra política quedava desqualificada per no ésser sinó lleis sense obres; la política adversa quedava beneficiada també per la mateixa raó. Nosaltres no podíem oferir les obres que eren garantia del nostre govern; els nostres adversaris no sofrien les conseqüències de les nostres obres. Així, [illegible] del Govern es basava que no havíem acomplert els nostres compromisos; i l'alegria dels nostres adversaris es xifrava en el fet que els compromisos no haurien pogut acomplir-se.

La situació nostra, en ésser foragitada la política del primer bienni, és igual a la de totes les polítiques que són interrompudes en el moment que poden donar realitat als seus programes o a la legalitat establerta. Dos anys no són res per a portar a terme la transformació que l'Estat i la Nació exigeixen. Res. Espanya demana una transformació tan profunda com l'acomplerta, per exemple, a Rússia i a Itàlia. Transformació conduïda per directrius distintes a les dels països assenyalats, però afectant tots els deures de la cultura, de la justícia social, de l'estructura de l'Estat, de l'economia, de la vida civil, de les relacions internacionals. Si en lloc de dos biennis, el que acaba el 1933 i el que analitzem el 1935, avui comptéssim un quatrenni sense interrupció en l'obra, s'hauria transferit totalment l'ensenyança religiosa a les institucions laiques; estaria ja en l'últim any de realització el pla de dotar Espanya de les escoles primàries indispensables; hi hauria assentats milers de camperols sobre les terres expropiades i aquest Institut de Reforma Agrària, avui convertit en un òrgan parassitari i infecund, seria la institució més activa de la vida de l'Estat; haurien desaparegut els censos que, com a reminiscències del règim feudal, graven la propietat; s'haurien redimit els fòrums; s'haurien rescatat i ordenat els béns comunals; regiria una Llei d'arrendaments, que en lloc de provocar tots aquests desnonaments que la llei actual ha determinat, hauria donat accés a la terra, amb títol de propietat, als qui haguessin estat llurs interventors directes durant cert temps; s'hauria constituït un Banc Nacional Agrari que donaria al crèdit agrícola una amplitud i una mobilitat de les quals avui està mancat en absolut; redactat pel Consell Ordenador de l'Economia Nacional el seu pla d'ordenació de l'economia i aprovat pel Parlament, la República tindria per als vins i els blats, per a les fustes i els carbons, per als fruits i les manufactures, per al valor del diner i el valor de la mercaderia, per als salaris i les rendes, per al comerç exterior i l'interior un mètode, una direcció i un encarrilament que avui no tenen; regiria Catalunya la seva vida autònoma amb plenitud, transferits a l'Estatut tots els drets que li són indispensables per tal que pugui mantenir la seva jerarquia i acomplir el seu deure. (Gran ovació.)

LA CATASTROFE ECONOMICA

Es un problema fonamental i que entra per tots els ulls, adverteix el que ha estat la política d'incapacitat d'aquests dos anys: el problema econòmic. Durant el període electoral que precedí la jornada del 19 de novembre, les dretes, en la seva acció demagògica pels camps de Castella, formulaven solemnement aquest jurament: «Revaloritzarem el blat; el blat que sobri l'adquirirà l'Estat.» Triomfaren a causa de la campanya demagògica i de la divisió de les esquerres. Ja al Parlament, i constituint la majoria, el senyor Gil Robles, amb la mateixa solemnitat que en els camps de Castella, digué des del seu escó que «agafant el diner d'on fos necessari s'anava a resoldre immediatament el problema de l'atur obrer». I, pretenent deixar estupefacte el país amb l'anunci de la realització des del Poder d'obres de gran magnitud, «El Debate», primer, i els seus satèl·lits i corifeus de la política, després, presentaren un projecte de repoblació forestal, en el qual s'anaven a invertir centenars de milions de pessetes i amb ell s'iniciaria la transformació de l'economia agrària espanyola. ¿Què s'ha acomplert de tot això al cap dels dos anys d'haver apresat el Poder, regentar-lo sense oposició i la major part del temps amb censura i suspensió de garanties?

El blat va llençat. Ningú no el compra. A Castella es celebren Congressos i Assemblees de bladers, en els quals tot són planys, propostes i protestes. La collita del 1933 fou bona, amb superàvit; la del 1934, ubèrrima, amb més de cinc-centes mil tones de sobreproducció amb relació a les necessitats del consum. ¿S'han construït les sitges que demanaven cridant les dretes, a les Constituents, i que juraren construir, durant la campanya electoral? Ni la pedra d'una sitja no han posat; ni s'ha destinat un cèntim per a sitges; ni s'ha dictat tan sols referent a les sitges una disposició. ¿Ha acudit l'Estat, estenent les possibilitats econòmiques de crèdit agrícola en socors del camperol o del petit terratinent necessitat? Res. ¿Ha mobilitzat l'Estat la quantitat de diner que jurà emprar en l'absorció de la quantitat de blat sobrant? Fent veure que feia, aprovà el Parlament una Llei d'autoritzacions per tal que el ministeri d'Agricultura resolgués amb llibertat d'acció. Dictà el ministre la primera disposició. Com que no remeiava absolutament res, ningú no la va atendre. La considerà ell mateix fracassada i dictà una segona disposició: la que proposava un concurs privat per a l'adquisició del blat sobrant. Ningú no acudí al concurs. Contra aquestes lleis d'autoritzacions s'aixecà al Congrés violentament un diputat agrari: el senyor Velayos. Aquest diputat digué que totes aquestes autoritzacions eren papers, tràmits, ungüents, burocràcia i abandó. Que el procedent era votar un crèdit de tres-cents milions i amb ells, sense més ordres, decrets ni embolics, comprar l'Estat el blat. Ministre d'Agricultura fou el senyor Velayos, que solament ha pertorbat. El succeeix el senyor Martínez de Velasco, que no resol res i que aprofita la primera crisi per a fugir del ministeri d'Agricultura. (Grans aplaudiments.)

Mentrestant, el blat a les paneres no es ven; el pagès cau en la usura, i pels camps de Castella i d'Extremadura la misèria deixa una petjada de dolor i d'ira... De dolor, per la indigència; d'ira, per l'engany. (Gran ovació.)

L'atur és cada dia major. Atur en les fàbriques i en la terra; atur en les indústries i en l'agricultura; atur en els Alts forns i en les mines; atur en les ciutats i en el camp... Possiblement una estadística exacta donaria una xifra d'atur doble de la que es registrava el novembre del 1933.

«Sortirà el diner d'on sigui», cridava Gil Robles des del seu escó, amb el seu gest de demagog de sempre. El diner no ha sortit d'enlloc per la senzilla raó que, després d'un any i mig, no s'ha presentat sobre remei d'atur obrer un sol projecte viable.

I la repoblació forestal? «El Debate» inflà les seves columnes amb un projecte carregat de tècnica i de prosa. Els milions anaven a sortir a torrentades per a una empresa gegantina; els enginyers i els obrers anaven a mobilitzar-se per detzenes d'anys a aquest fi. Tota l'Espanya desforestitzada tornaria a ésser el que fou: un bosc.

El projecte fou anunciat amb repicada de campanes. Aquesta era la nova política que tenia com a valedors i executors els homes i partits de dreta. ¿Quant temps fa d'aquesta prometença? Prop de dos anys. ¿Què s'ha realitzat en aquest temps? Res.

EL SENTIMENT DEL DEURE

Hi ha qui, per la pressa que sent, o pel seu propi impuls vital, és ciutadà d'un món que encara està en la teoria o en la fantasia. Si aquest ciutadà, pensant en l'esdevenidor, per a ell perfecte, s'inhibeix del present o el combat, pot determinar, no l'apropament al seu esdevenidor, sinó el retardament permanent a situacions cada dia més distants i més oposades a l'esdevenidor que ell somnia.

Si ens unim, guanyarem; si romanem units, però en el Poder no sabem donar garantia d'autoritat o bé fem en el paper més d'allò que en la realitat pot complir-se o menys d'allò que la realitat exigeix, l'anarquia dels de baix o l'anarquia dels de dalt o la desil·lusió dels que hagin posat il·lusió altre cop, seran els nostres enterradors.

L'OBRA A COMPLIR

¿Quina ha d'esser la nostra obra en el Poder? Primer reconstruir tot allò que s'ha destruït en aquest segon bienni i tornar a afermar la República sobre la seva veritable base. Ha de donar-se a l'ensenyament, en tots els seus graus i aspectes, la seva empenta original que respongui plenament a l'ànsia de cultura de les masses i als deures que, amb relació a la cultura, té Espanya en el doble aspecte d'un país retardat i d'un Estat modern que necessita elevar el tipus mitjà de l'espanyol i produir les seleccions necessàries; ha de realitzar-se en la seva integritat el traspàs de l'anomenat ensenyament religiós, fent efectives les lleis laiques; ha de restablir-se l'autonomia sense artificis ni disfressaments ni mistificacions i reintegrar a Catalunya la legalitat estatutària.

EL PRECEDENT DE LA CONTRAREFORMA AGRARIA

En el període de les Constituents es sacrificà la rapidesa a la perfecció i a la tolerància. Un exemple d'aquesta conducta és la reforma agrària. En lloc d'aplicar-la per decret sumaríssim, en els primers dies de República, com era el deure, s'estudiaren fins a tres projectes en un afany desconegut i desagraït d'arribar a la major eficàcia amb la menor protesta i el menor crebantament. L'abril del 32 jo vaig presentar a les Corts l'últim projecte. Dia per dia, acceptant les esmenes, modificant articles, recollint insinuacions, s'estigué discutint fins que al setembre s'aprovà. S'ha anat ara a la contrareforma agrària. I en un dia saltant les normes constitucionals, absents en protesta les minories, la contrareforma ha estat liquidada. Molt bé. Acollim el precedent. No ho oblidem. Nosaltres vàrem deixar un precedent de debat detingut i de respecte a les opinions adverses. En lloc d'acollir-se a ell els nostres successors es fa un precedent oposat: el de l'aprovació fulminant; el del desacatament a les minories... Molt bé... El precedent dels nostres adversaris servirà per a posar en pràctica en vint-i-quatre hores la Reforma agrària que respongui a la nostra significació, als nostres compromisos, a les necessitats del camp i al dret dels camperols... (El públic a peu dret ovaciona llargament l'orador).

MES LLEIS QUE ACTES DE GOVERN

En el primer bienni, amb la cura de donar a la República una legislació rica en iniciatives, estímuls i reformes, hi hagué més lleis que actes de govern; més obres apuntades a la «Gaceta» que acabades. Es que nosaltres, creguts que la República, igual si la governaven les dretes que les esquerres, tenia orientacions indeclinables i compromisos comuns, ens vàrem ocupar d'entrar els problemes o les reformes a la legalitat i confiar a la duració dels governs d'esquerra o als governs republicans que ens succeïssin la seva serena aplicació. Ens hem enganyat. Hem vist amb dolor, amb esbalaïment i amb ira com dintre de la República podia desenrotllar-se també una política antirepublicana. Hem vist com es podia, no continuar allò començat amb ritme més o menys viu, sinó anul·lar allò començat i que ens força, per consegüent, a tornar a començar. Molt bé. Tornarem a començar. Però la nova política, davant l'experiència, que jo mai hauria pogut suposar rebre de l'acció demogògica de les forces conservadores, no posarà en l'esdevenidor la confiança que nosaltres vàrem posar i curarà, per consegüent, que el Poder executiu arbitri procediments més ràpids i definitius. Si en lloc de continuar, s'ha pogut desfer allò que vàrem fer, allò que farem, quedarà fet d'una manera que no pugui desfer-ho ningú. (Molt bé. Ovació).

CAL SANCIONAR EL SEGON BIENNI

No solament s'ha de reconstruir allò destruït i fonamentar el que es destrueix: s'ha de sancionar el fet durant el segon bienni. (El públic interromp l'orador i l'ovaciona.) La República és una obra, sí; però tant com una obra, que pot durar tot el que assoleixi l'impuls creador dels espanyols i el seu afany de superació, és una manera de procedir a la vida pública. Es una manera tant com una acció. I si l'obra pot no tenir fi, la manera de fer-la ha d'establir-se des del principi. La manera d'estar dintre de la República és allò que distingeix, principalment, el primer bienni del segon. Nosaltres vàrem tenir un aixecament: el del 10 d'agost. L'estat de guerra durà unes hores; les penes imposades no foren irreparables i no hi hagué altra repressió que la subjecta a les normes de justícia. Ara no ha estat així.

Tampoc se'ns va ocórrer amb motiu d'aquell fet, posar, no solament fora del sufragi universal sinó contra el que el sufragi universal hauria dit, la major part dels càrrecs populars en els Ajuntaments del país. La voluntat governativa, emprant els procediments fàcils a la dictadura ha situat en els llocs de poder molts homes que el tingueren durant la dictadura, els quals, amb una impunitat que ni en temps de la dictadura no gaudien, s'han erigit en àrbitres de la República i en la vergonya i la persecució d'aquells republicans que portaren la República amb il·lusió. Aquest fet sense qualificatiu, ni qualificat ha restaurat maneres de fer incompatibles amb el sentit de dignificació política de la República i ha produït en tot el país un estat d'esperit perillós.

EL TRIPLE DEURE

El nostre deure és triple. Primer: garantir el restabliment de les maneres republicanes; segon: convèncer els esperits soliviantats que esperen el pas d'una situació política a una altra per a castigar aquests afronts que la venjança no és justícia i que quan la llei existeix, ningú no pot, sinó el Poder públic quan aquest el regeix homes que saben elevar-se a l'altura de la seva missió, pot imposar la llei, i, tercer, que la llei serà exercida i imposada en forma que adverteix que, en el successiu, per la sanció que s'imposa, les maneres vigents durant el segon bienni no seran possibles. A aquests homes que han entrat en els llocs públics com en temps de la dictadura i que els han exercit pitjor que en temps de la dictadura, la República, quan torni a mans dels republicans, pels òrgans del Poder, ha de sotmetre'ls a judici perquè, en l'esdevenidor, si a dalt volen tornar a repetir la política d'avui a baix no trobi qui es presti a seguir-la.

LA NOSTRA OBLIGACIO

Jutgem-nos abans, per a poder jutjar i siguem implacables en la correcció de les debilitats o les velleïtats internes que porten els nostres ànims per camins que avui advertim que són de perdició per a nosaltres mateixos, però que hem de donar-nos compte que els primers responsables de trobar-nos en ells, som nosaltres mateixos. La República només podrà ésser el que ha d'ésser sempre com hem d'ésser nosaltres. Si nosaltres som com érem, la República serà com la Monarquia... I per això fóra preferible que la República no s'hagués implantat, perquè abans era una il·lusió, i no vivíem tan sobrats d'il·lusions els espanyols per a convertir per la nostra culpa una il·lusió en un desencant. (Gran ovació).

FINAL

Pensant en una Catalunya autònoma i en una República fecunda i forta, han estat inspirades les meves paraules... El meu desig és que elles inspirin també els vostres actes i que aquests no solament redimeixin la República i Catalunya de l'opressió i desviament en què avui viuen, sinó que les lliurin, per a l'esdevenidor, de tornar a caure en una situació com l'actual. (El públic tributa a l'orador, a peu dret, una gran ovació i victoreja la República, Catalunya i Marcel·lí Domingo.)

EXCES DE PRECAUCIONS

L'autoritat governativa havia pres un gran luxe de precaucions, que foren innecessàries, car no es va registrar el més lleu incident. L'ordre fou perfecte en tot moment.

APAT INTIM

A les dues de la tarda, al Restaurant Norat de la Rambla, va tenir lloc un àpat que podem dir íntim, ja que només hi assistiren una cinquantena de comensals, entre els quals es comptaven, amablement convidats pels amics del partit d'Izquierda Republicana, els diputats senyors Santaló i Mascort, el president del Partit Catalanista Republicà a Girona, senyor Franquesa; el director de «L'Autonomista», senyor Darius Rahola; el redactor-corresponsal de «La Publicitat», senyor Lluís Bota, i el de LA HUMANITAT i «Ultima Hora», senyor Agustí Cabruja.

El dinar va transcórrer enmig de la més amical i franca camaraderia i no es varen pronunciar discursos de cap mena.

Després, el senyor Marcel·lí Domingo i acompanyants, visitaren l'estatge social del partit d'Izquierda Republicana, on Domingo rebé algunes comissions, entre les quals n'hi havia una de molt nombrosa dels mestres de Girona.

Sortint d'ací, la comitiva es traslladà al Centre d'Unió Republicana del carrer del Carme.

Fou tan gran la demostració d'afecte i de simpatia que allí es féu als senyors Domingo i Santaló, que es varen veure obligats a adreçar la paraula a la nombrosa concurrència. En el transcurs dels breus discursos, el públic donà alguns visques a Lluís Companys i a Manuel Azaña.

A LA PRESO

A dos quarts de cinc, Marcel·lí Domingo i els seus acompanyants es varen traslladar a la presó per tal de saludar l'ex-comissari de la Generalitat, senyor J. Puig Pujades; el diputat al Parlament Català senyor Pere Cerezo i tots els altres companys de captiveri, que encara n'hi resten una bona colla.

LA VETLLADA NECROLOGICA A LA MEMORIA DE LLUIS BELLO

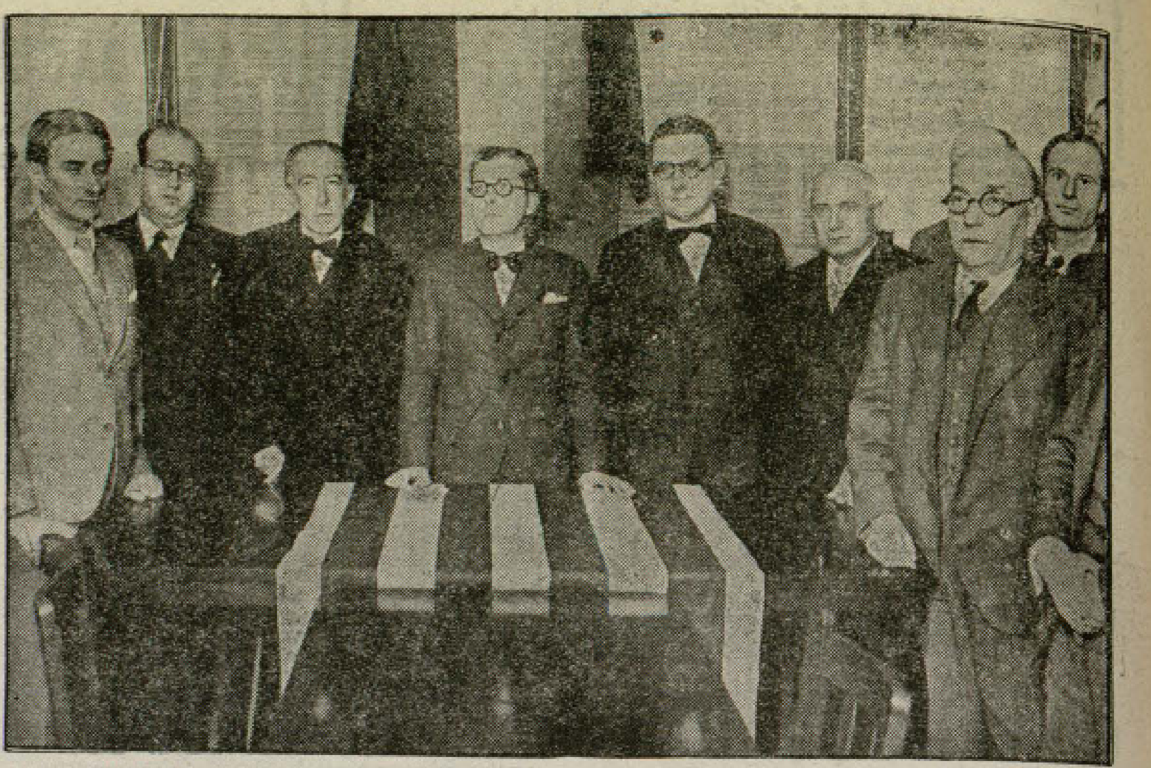

La taula presidencial de l'acte que es celebrà el passat dissabte al local de «Izquierda Republicana», a la memòria de Lluís Bello. LA HUMANITAT publicà, en la seva edició de diumenge, la informació corresponent. — A la foto apareixen, entre altres, els senyors Solsona, Llorenç Bello, Ballvé, Nicolau d'Olwer i Puig i Ferrater

(Foto. Puig Ferran)

Delicat homenatge a la memòria de Ramon M. Companys

Un grup de ciutadans graciencs dipositâ, el passat diumenge, una monumental corona de flors, en forma d'escut amb les barres catalanes, damunt la tomba del qui fou plorat germà de l'ex-President de Catalunya, En Ramon Maria Companys.

L'acte per la seva senzillesa, fou ple d'emotivitat i afecte. En l'esperit de tots els presents — un nodrit grup d'homes, dones i infants graciencs — hi havia l'ofrena senzilla i cordial d'unes flors de record i, al mateix temps, l'homenatge a qui no podia acompanyar-los prop de la tomba del que fou germà estimat.

La senyora de Pérez Farràs volgué afegir-se al grup de graciencs i dipositâ també unes flors damunt la tomba, situada, en el pendent de mar del Cementiri del Sud-Oest, un xic més baixa que la plaça de la Fe on reposen les restes de Francesc Macià.

La foto recull el moment d'ésser dipositades les flors damunt la tomba del que fou Ramon Maria Companys, germà de Lluís Companys.

(Foto. Maymó)

DESPRES DEL CONSELL DE GUERRA

En ésser traslladats a la Model s'escapen Crespi i Balada

Les conegudes «causes alienes» varen impossibilitar-nos de donar la sentència del Consell de Guerra celebrat dissabte passat contra els senyors Sancho, Detrell, Crespi i Balada i la fugida dels dos darrers. Ho fem avui.

Després de més de tres hores llargues de deliberació, el Tribunal del Consell de guerra dictà sentència condemnatòria. Els quatre processats Joan Sancho, Francesc Detrell, Joan Crespi i Isidre Balada, es trobaven en una de les dependències de l'Auditoria esperant que els fos comunicat pel jutge el resultat.

El comandant Garcia Rebollo, els llegí tot l'escrit del Tribunal, al final del fall deia el següent: Joan Sancho, 12 anys; Isidre Balada i Joan Crespi, 8 anys; Francesc Detrell, 6 anys i 1 dia.

Fins a la celebració del Consell de guerra tots quatre es trobaven en llibertat provisional. Es per això que el jutge disposà que acompanyats per uns guàrdies, recollissin unes maletes als seus domicilis, i que ingressessin després a la presó. Sembla que també foren autoritzats per a sopar abans de constituir-se presos.

Anaren, guàrdies i detinguts, a un bar del carrer Francesc Layret on soparen.

CRESPI I BALADA, FUGEN

Eren ja prop de les onze quan començaren els preparatius per a marxar cap al carrer d'Entença, on es troba la presó. Per a traslladar-s'hi varen quedar en llogar uns taxis i d'allí al Paral·lel hi serien tot seguit.

Crespi i Balada, els dos ex-agents de la Generalitat, sembla que es varen aixecar dient que anaven a avisar els taxis de la parada de davant del restaurant.

Un dels guàrdies va seguir-los. Els dos amb gran rapidesa, sortiren al carrer i apretaren a córrer desapareixeren. El guàrdia, junt amb altres companys que sortiren de dins dispararen els seus fusells per tal de detenir-los. Fou inútil, no està en clar si arribaren a llogar un taxi o bé si aprofitant la foscor d'aquells carrers varen marxar a peu. El cas és que malgrat els trets engegats pels policies, els dos aconseguiren desaparèixer.

Sancho i Detrell que havien quedat amb els altres guàrdies foren retinguts tot seguit perquè no aprofitessin la confusió i marxessin. Sembla però, que ni l'un ni l'altre varen manifestar la més petita intenció d'escapar.

SANCHO I DETRELL, A L'AUDITORIA

Els trets engegats pels guàrdies produïren la consegüent alarma, tenint en compte que era dissabte i al Paral·lel transitava molta gent que es dirigia cap a les diversions d'aquella barriada.

Tan prompte com arribaren més guàrdies es disposà el trasllat de Sancho i Detrell amb els quatre guàrdies que els acompanyaven, cap a la Prefactura de Policia. Allí es disposà que tant els presos com els guàrdies ingressessin als calabossos.

Els ex-agents de l'Estat Sancho i Detrell foren posats novament a disposició de l'Auditoria. Quant als guàrdies, abans se'ls començà la instrucció del corresponent expedient.

El diari de la nit: ULTIMA HORA